

BAŞKAN'DAN

Sevgili hemŐehrilerim,

İstanbul'un çiçeği burnunda ilçelerinden Arnavutköy, kuruluğı henüz birkaç yıl olmasına rağmen, bütun Türkiye'nin odaklandığı bir büyük çekim merkezi hâline geldi.

Bundan birkaç sene önce yedi farklı beldenin birleŐtirilmesiyle oluşturulan ilçemiz, bütunleŐmesini ve kurumsallaŐmasını hızla tamamlayarak örnek bir gelişim sürecine girdi.

Bir yandan ilçemizin ihtiyaç duyduğu büyük altyapı yatırımları hızla gerçekleştirilirken, diğer yandan dünya çapında öneme sahip vizyon projeler gündeme geldi.

Dünyanın en büyük havalimanı, beŐyüz yıllık bir rüyanın gerçekleşeceği Kanalistanbul projesi, İstanbul'un çağdaş yüzünü temsil edecek modern şehirler, ulaşım projeleri, turizm yatırımları, çevre koruma projeleri, organik tarım faaliyetleri ve sayısız yatırım önümüzdeki beş yıl içinde tamamen hayata geçirilmiş olacak.

İstanbul'un yarınlarının şekillenmekte olduğu Arnavutköy'e büyük bir iftihar ve heyecanla şahit olmaktayız. Bu sürece katkı yapmayı bizlere nasip ettiği için Cenâb-ı Allah'a ne kadar Őükretsek azdır.

Arnavutköy'ün önümüzdeki beş yılını şekillendirecek stratejik plan çalıŐmasını yoğun bir emeğin sonunda hazırlamıŐ bulunmaktayız.

Bu süreçte bir yandan iç ve diŐ paydaŐlarımızın görüş ve önerilerini tespit ederken, diğer yandan da ilçemize dair en güncel ve güvenilir bilgileri bilimsel bir yaklaşımla derledik, sistematik bir şekilde etüt ettik.

Arnavutköy'ü en ayrıntılı şekilde analiz eden bir çalışma olan 2015-2019 stratejik planı, yalnızca Arnavutköy'ü yakın geleceğini şekillendirmekle kalmayacak, fakat aynı zamanda, ilçemizi merak eden herkese en sağlıklı ve güncel bilgileri sunan bir bilgi kaynağı niteliğinde.

Stratejik plan çalıŐmamızda stratejik alanlarımızı ve hizmet sektörlerimizi belirledik. İlçemizin hem vizyonunu ve hem de misyonunu, Arnavutköy'ün gelişen potansiyelini de dikkate alarak yeniden tanımladık. Çalışma ilkelerimizi ve kurumsal değerlerimizi gözden geçirdik.

Önümüzdeki beş yıla hitap eden stratejik amaçlarımızı ve hedeflerimizi, ilçemizin yarınlarını düşünerek belirledik.

Bütun bu çalışmaları yaparken Arnavutköy'ün önümüzdeki otuz yılını şekillendirecek bir perspektif genişliği ile hareket ettik.

Yarınların İstanbul'un olacağına, İstanbul'un yarınının da Arnavutköy'ün olacağına yürekten inanmaktayız.

Bu vesileyle, hepinizi saygı ve sevgi ile selâmlar, gösterdiğiniz ilgi ve verdiğiniz destek için en kalbî şükranlarımı sunarım.

Ahmet Haşimi Baltacı
Arnavutköy Belediye Başkanı

1. GİRİŞ

Arnavutköy Belediyesi stratejik planı kapsamlı araştırmalar ve etütler sonucunda hazırlanmıştır. Stratejik plan çalışması 2015-2019 yıllarını kapsamaktadır. Söz konusu dönem ilçenin gelişimi açısından son derece kritik bir zaman dilimidir. Çünkü, bu dönem İstanbul'daki en önemli kamu yatırımlarının Arnavutköy ilçesi sınırları içinde yapılmakta olduğu dönemdir. Bu sebeple, Arnavutköy'ün geleceğinin şekillendirilmesi, bir bakıma İstanbul'un geleceğinin şekillendirilmesidir.

Bu bilinçle hazırlanan 2015-2019 dönemi stratejik planı saha araştırması, arşiv çalışması, literatür taraması, mülakat ve eğitim-bilgilendirme çalışmalarını içeren bir metodolojik yaklaşımla hazırlanmıştır. Bir yandan belediyenin yaptırdığı saha araştırmalarından istifade edilirken, diğer yandan kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, muhtarlar, belediye meclis üyeleri ve belediye personeli ile anket çalışmaları yapılmıştır. Elde edilen veriler bilimsel yöntemlerle analiz edilmiş ve stratejik plana yansıtılmıştır.

Arnavutköy'ün tarihî gelişimi, coğrafi yapısı, planlama ve imar durumu, geçirdiği dönüşümler, sosyal ve ekonomik özellikleri, Arnavutköy Belediyesi'nin yetkileri, görevleri, organları, teşkilat yapısı, insan kaynakları sistemi, malî yapısı, gayrimenkul envanteri ve araç-gereç envanteri konusunda kapsamlı bir arşiv çalışması ve literatür taraması yapılmıştır. Elde edilen bilgiler sistematik bir şekilde etüt edilmiş ve stratejik plana yansıtılmıştır. Ayrıca, belediye yöneticileri ile 2 defa eğitim ve bilgilendirme çalışması yapılmış ve stratejik planının ilgili bölümleri tartışılmıştır. Bunların yanı sıra her birim ile elektronik ortamda gerekli iletişim sağlanmış ve karşılıklı bilgilendirmeler yapılmıştır.

2015-2019 dönemi stratejik planı toplam beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm "giriş" olarak hazırlanmış olup, stratejik planının içeriği ve kullanılan metodoloji anlatılmaktadır.

İkinci bölümde durum analizi yapılmıştır. Bu kapsamda Arnavutköy'ün tarihî gelişimi, coğrafi yapısı, şehirleşme ve planlama durumu, nüfus ve demografik yapısı, eğitim ve sağlık verileri, kültürel, sosyal ve dinî tesisler, sivil toplum örgütlenmeleri, spor hayatı ve rekreasyon alanları, ekonomi, ulaşım ve mahalleler hakkında bilgilere yer verilmiştir. Arnavutköy Belediyesi'nin görevleri ve yetkileri, bağlı olduğu yasal düzenlemeler, organları, örgüt yapısı, müdürlüklerin görevler, insan kaynakları sistemi, malî yapısı, gayrimenkuller ve motorlu vasıta envanterine de yine bu bölümde yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde paydaş analizi yapılmıştır. Bu bağlamda, iç paydaşlar ve dış paydaşlarla yapılan alan araştırmalarında elde edilen sonuçlara sistematik olarak yer verilmiştir. Ayrıca, Arnavutköy Belediyesi tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen saha araştırması hakkında da bilgiler verilmiştir.

Dördüncü bölümde güçlü yanlar, zayıf yanlar, fırsatlar ve tehditler analizi hakkında bilgiler verilmektedir.

Beşinci bölümde ise Arnavutköy'ün geleceğinin tasarlanmasına dair çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda stratejik alanlar, hizmet sektörleri, şehrin vizyonu, misyonu, temel ilkeleri-değerleri, stratejik amaçları ve hedeflerine yer verilmiştir.

2. DURUM ANALİZİ

Arnavutköy Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı çerçevesinde yapılan mevcut durum analizi çalışması başlıca üç bölümden oluşmaktadır. Bunlar, sırasıyla Arnavutköy İlçesi genel durum değerlendirmesi, Arnavutköy Belediyesi genel durum değerlendirmesi ve ana hizmet alanlarına dair durum analizidir.

2.1. ARNAVUTKÖY İLÇESİ

Arnavutköy İlçesi'nin genel durum değerlendirmesinde, Arnavutköy'ün tarihi gelişimi, yapısı ve bitki örtüsü, su havzaları, yerleşim düzeni, demografik yapısı, köyleri ve mahalleleri, ekonomik durumu, eğitim durumu, sağlık durumu ve ulaşım konuları etüt edilmiştir.

2.1.1. Tarihî Gelişim

Arnavutköy tarihi, her ne kadar Trikos kalesiyle anılmakta ise de Sazlıbosna-Kayabaşı yolunun doğusunda Filiboz Viranlığı (Filiboz Çiftliği) mevkiinde, tarihte çok da fazla adı geçmeyen antik bir yerleşimin varlığı belirlenmiştir. Bu bağlamda Arnavutköy sınırları içinde en eski yerleşim birimi, Sazlıbosna-Kayabaşı yolunun doğusunda Filiboz Viranlığı (Filiboz Çiftliği) olarak adlandırılan antik Filiboz¹ şehridir.

Bugünkü Durusu (Terkos) semtinin tarihçesi de 1000 yıl öncesine kadar uzanmaktadır. Terkos Gölü'nün içinde yer aldığı Çatalca İlçesi ve çevresi Doğu Roma İmparatorluğu döneminde eski bir Trak yerleşimidir. Terkos ve çevresi çok eski zamanlardan beri geniş orman alanlarıyla kaplı olduğu için buralar Doğu Roma ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde önemli bir av merkezi olarak kullanıldığı bilinmektedir². Durusu Gölü kenarına, Doğu Roma döneminde inşa edilen Trikos Kalesi, İstanbul'un ön savunma hatlarından birini oluşturmaktaydı. Zamanla Cenevizlilerin eline geçen kale, 1452 yılında II. Mehmet (Fatih) tarafından fethedilmiştir³.

Arnavutköy geç Roma döneminde İstanbul'a su tedarik eden ana isâle hatlarından birinin geçtiği bölgedir. Roma imparatoru Konstantin tarafından yapımına başlandığı ve sonraki hükümdarlar tarafından devam ettirilerek tamamlandığı düşünülen isâle hattının, Kırklareli'nin Vize ilçesi yakınlarından başladığı ve 242 km. uzunluğa sahip olduğu düşünülmektedir. İsale hattı Vize, Saray, Istranca, Aydınlar, Gümüşpınar, Çiftlikköy, Kalfaköy ve Dağyenice üzerinden Terkos Gölü'nün güneyinden geçerek Tayakadın'a ulaşmaktaydı. Sonrasında Alibeyköy Deresi'nin sağ kıyısından devam ederek Cebeciköy ve Küçükköy'ü geçip Edirnekapi'nin 200 m. kadar güneyinden şehre girmektedir. İsale hattının üzerinde halen yarı

¹ Bkz. 22 Şubat 1994 tarih ve 3384 sayılı İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı.

² R. Van (1997), **Çatalca – Durusu Orman Köylerinin Sosyo – Ekonomik Sorunları**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul, s. 74.

³ Hülya Yalçın, (2012), "Arnavutköy'ün Doğal ve Tarihi Değerleri", **Sürdürülebilir Şehir Yapmak, Arnavutköy Yaklaşımı** içinde, İstanbul 2012 s. 104.

yıkık veya yalnız temelleri kalmış 40 kadar su kemeri vardır. Yaklaşık 1000 yıl devamlı olarak kullanılan su ikmal sistemi, muhtemelen depremlerin yarattığı hasarlar yüzünden XII. yüzyılda terk edilmişti⁴.

Osmanlı döneminde Terkos Gölünün, İstanbul'un su ihtiyacını karşılaması sırasında sık sık problemlerle karşılaşmıştır. Bulanık ve ağır kokusu bulunan ve halk arasında bağırsak iltihabına neden olan Terkos suyu⁵ bentlerinin bakım, onarım ve temizlikleri yapılarak suyolları demir borularla değiştirilmiş⁶ ve sorun aşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca Mekteb-i Tıbbiyece yapılan tahlil sonucunda Terkos suyunda bulaşıcı ve mikrobik hastalıklar olduğu tespit edilmiş ve süzülüp kaynatılmadan içilmemesi ve kullanılmaması⁷ yönünde halk bilgilendirilmiştir. Bu tedbirlere ek olarak Terkos suyuna yabancı maddelerin girmesini engellemek için Çatalca'dan askeri birlik görevlendirilmiştir⁸.

İstanbul'un çekmekte olduğu su sıkıntısının başlıca sebebi suyollarının bozukluğundan kaynaklandığından, bunların bakım ve onarımlarının yapılmadığı sürece bentlerin yükseltilerek suların artırılmasının, beklenen faydayı sağlayamayacağına kanaat getirilerek⁹ terfi ve pompa istasyonu kurulmaya karar verilmiştir. Suyolu yapmak için gerekli alet ve edevatın nakliyatını kolaylaştırmak üzere Terkos-Karaburun arasında bir tramvay hattı ile Karaburun'da bir set ve iskele inşa edilmesi,¹⁰ İstanbul'un su sorununun Terkos suyuyla çözülmesinde ne denli çaba sarf edildiğinin göstergesidir.

İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak amacıyla, Terkos Gölü kıyısına 1855-1857 yılları arasında bir terfi merkezi ve pompa istasyonu kurulmuş; temin edilen su Terkos Su Kumpanyası tarafından artırılarak şehre verilmeye başlanmıştır. Söz konusu tesisler İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından "Su Müzesi"ne dönüştürülmektedir¹¹.

Terkos ve civarı Osmanlı döneminde İstanbul'un su ihtiyacını karşıladığı gibi, aynı zamanda Tersane-i Âmire'de inşa edilecek ince donanma için ihtiyaç duyulan kerestenin tedarik merkezidir. Terkos, Çatalca, Silivri, Büyükçekmece, Midye, Saray, Vize ve Pınarhisarı bölgelerinden tedarik edilen kerestelerle ince donanma inşa edilmiştir¹².

Arnavutköy (Arnautköi) adı, Osmanlı arşivlerinde ve zamanın haritalarında 19. yüzyılın ortalarından itibaren geçmektedir (Bkz. Harita 1). Eski dönemlerde bu bölgede yaşayan

---

⁴ Nergiz Binoğul (2011), **Arnavutköy Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü Osmanlı Camii Rölöve Raporu**, İstanbul, s. 3.

⁵ BOA, A. MKT. MHM, 600/18-1319.

⁶ BOA, DH-MUİ, 16-3/3-1325.

⁷ BOA, Y. PRK. ASK, 95/12-1309.

⁸ BOA, Y. PRK. ASK, 94/53-1309.

⁹ BOA, Y. A. HUS, 282/115-1309.

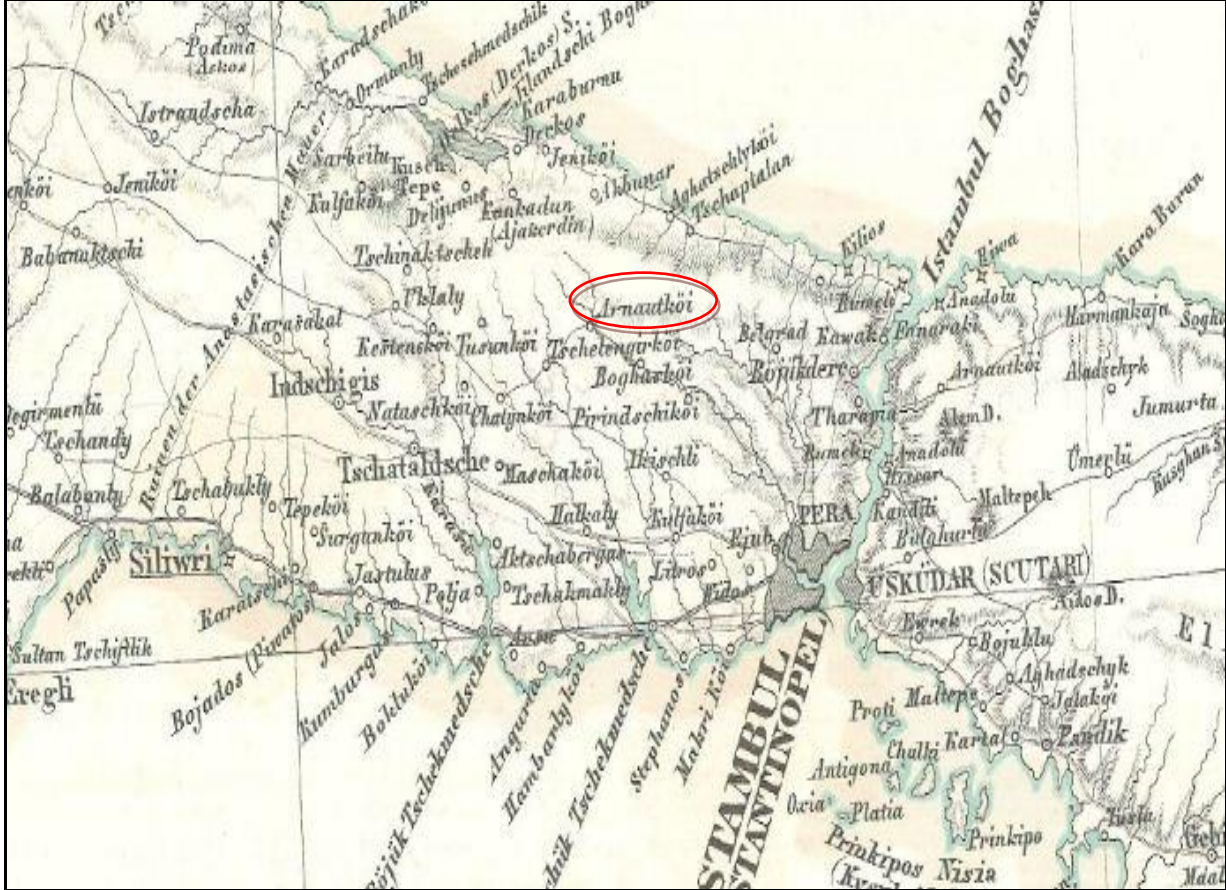
¹⁰ BOA, Y. A. RES, 23/7-1299.

¹¹ Binoğul, a.g.e., 2011, s. 5.

¹² BOA, C. BH, 128/6181-1183.

Arnavut bir köylünün, Arnavutköy'ün isim babası olduğu düşünülmektedir. Şöyle ki; bölge en eski dönemlerinden bu yana Edirne'ye ve dolayısıyla Avrupa'ya gidiş güzergâhı üzerinde yer almıştır. Yol üzerinde oluşu ve burada bir Arnavut'un yaşamasından dolayı, bu güzergâhtan geçenler zamanla bu mevkiye Arnavut'un Köyü ismini takmışlardır. Bu isim zaman içinde önce "Arnavutköyü"ne daha sonra da "Arnavutköy"e dönüşmüştür.¹³

Harita 1: Heinrich Kiepert'in 1853 Tarihli Balkan Haritasında Arnavutköy

Kaynak: Pelin Çelik Mimarlık ve Restorasyon Bürosu, Arnavutköy Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü Boğazköy Camii Restitüsyon ve Restorasyon Raporu, İstanbul, 2011.

Arnavutköy ve çevresinin nüfusunda son yüzyıl içinde üç büyük değişim yaşanmıştır. Bunlardan ilki Balkan Savaşları sırasında Bulgaristan, Kosova ve Makedonya'dan yapılan göçlerdir. Nitekim Terkos, Tayakadın ve İmrahor köylerine Balkan Harbi'nden itibaren Demirhisar, Toyran, Selanik, Tikveş ve Priştine'den gelen muhacirler ve mülteciler yerleştirilmiştir¹⁴.

Bölgenin nüfus yapısındaki ikinci büyük değişim, 1923 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan Nüfus Mübadelesi Antlaşması sonunda ortaya çıkmıştır. Mübadele ile birlikte

¹³ Taksim Yapı, Arnavutköy Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü 10 Pafta 1188 Parseldeki Aşşap Yapı Rölöve-Restitüsyon-Restorasyon Raporu, 2012, s. 2.

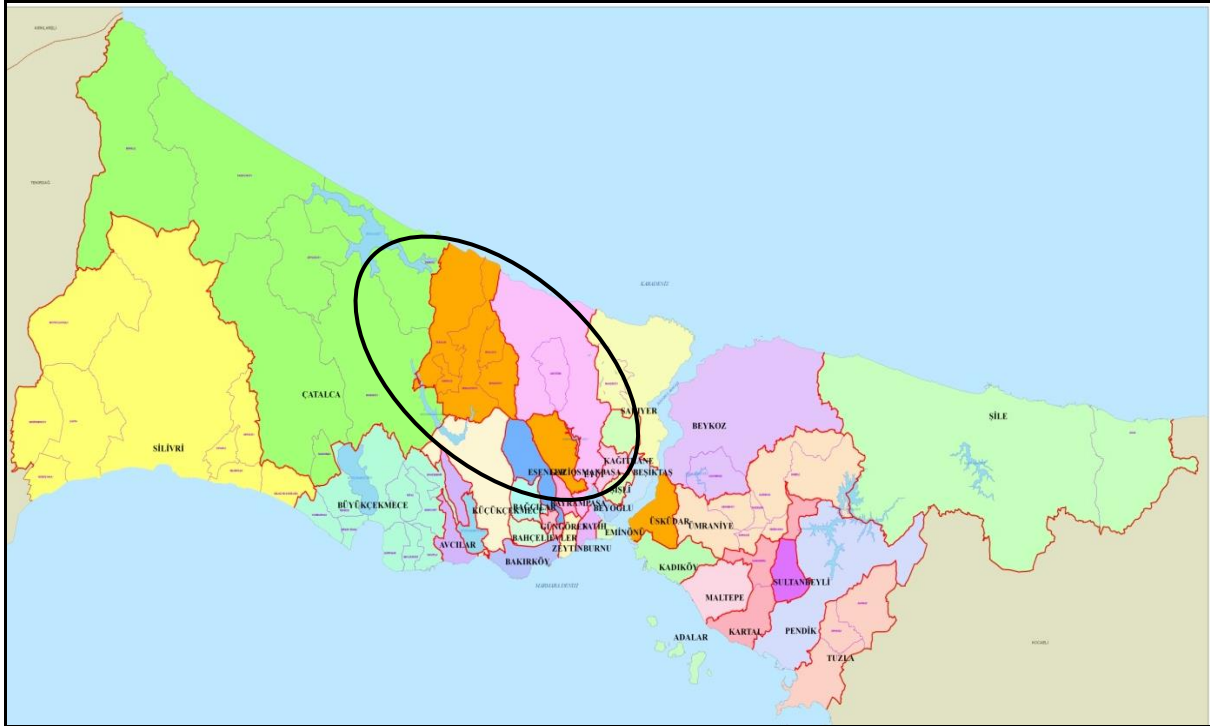
¹⁴ BOA, HR. İM, 26/9-1338.

Yunanistan'ın Drama ilindeki Türkler Arnavutköy ve etrafındaki köylere yerleştirilmiştir¹⁵. Mübadele sonrasında Arnavutköy'deki hane sayısı 350'ye ulaşmıştır¹⁶.

Üçüncü büyük değişim ise Arnavutköy'ün belde olmasından sonraki süreçte yaşanmıştır. Yıllar itibariyle Türkiye genelindeki iç göçten Arnavutköy de etkilenmiş ve giderek büyük bir merkez haline gelmiştir.

Arnavutköy, Osmanlı döneminde Çatalca Sancağı'na ve daha sonra Çatalca Nahiyesi'ne bağlıdır. Cumhuriyet döneminde önce Eyüp İlçesi'ne bağlı bir köy iken, Gaziosmanpaşa'nın 1963 yılında ilçe haline gelmesiyle buraya bağlanmış (Bkz. Harita 2), 1987 yılında ise Gaziosmanpaşa İlçesi'ne bağlı belde statüsünü kazanmıştır. Günümüzde Arnavutköy İlçesi sınırları içinde kalan Hadımköy 1969, Durusu 1989, Boğazköy, Bolluca, Haraççı ve Taşoluk ise 1994 yılında belde statüsü kazanmıştır.

Harita 2: 5747 Sayılı Kanundan Önce Gaziosmanpaşa İlçesi (elips içindeki turuncu renkli yerler)

5747 sayılı "Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"¹⁷ ile birlikte Boğazköy, Bolluca, Durusu, Haraççı, Hadımköy ve Taşoluk belediyeleri Arnavutköy Belediyesi'ne ilhak edilmiş (5747, md. 1/17), Çatalca'ya bağlı Bahşayış Mahallesi ile Çatalca ve Gaziosmanpaşa ilçelerinin sınırları içinde

¹⁵ Binoğul, a. g. e, 2011, s. 6.

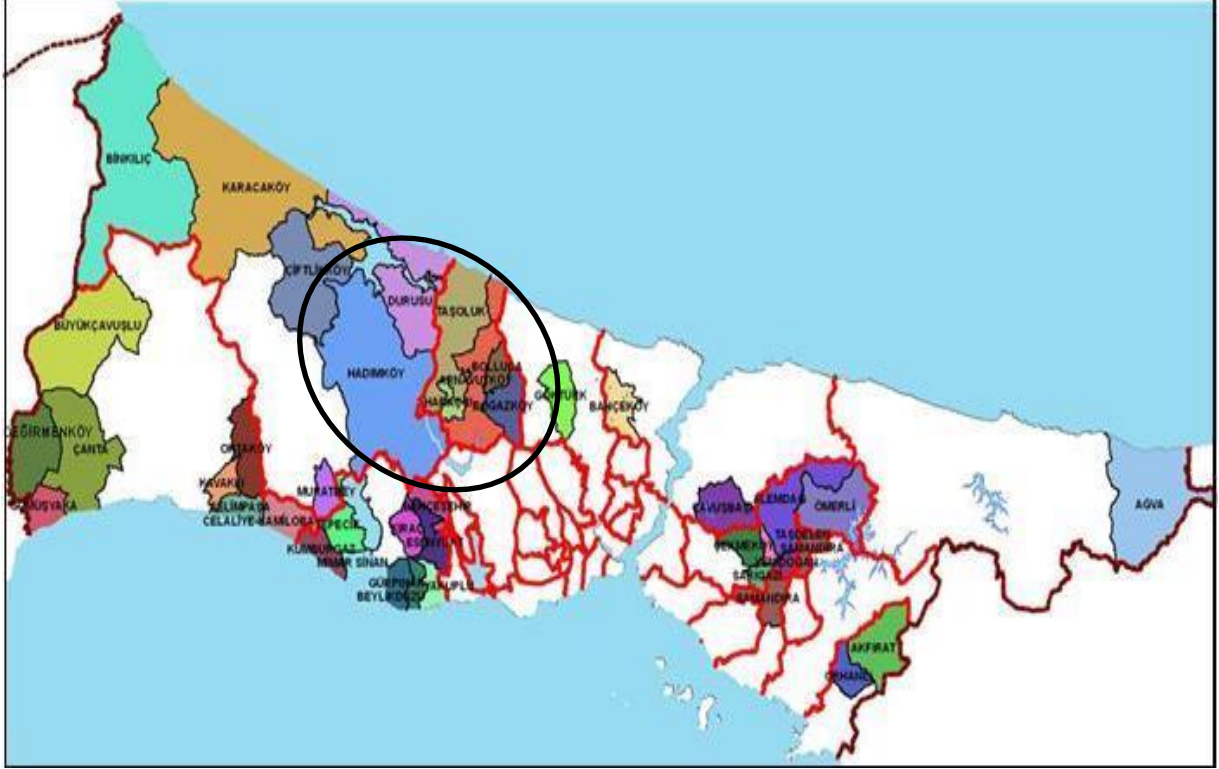
¹⁶ Taksim Yapı, a. g. e, 2012, s. 5.

¹⁷ "Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", Kanun No. 5747, Tarih: 06.03.2008, **Resmî Gazete**, Sayı: 26.824, Tarih: 22.03.2008.

bulunan 8 orman köyü¹⁸ ve Küçükçekmece İlçesi'ne bağlı Şamlar Köyü'nün Sazlıdere Baraj Gölü'nün kuzeyinde kalan kısmı Arnavutköy sınırları içine dâhil edilmiştir. (Bkz. 5747, 15 sayılı liste) (Bkz. Harita 3)

Harita 3: Arnavutköy Belediyesi'ne İlhak Edilen 6 Belediye
(elips içindeki beldeler: Boğazköy, Bolluca, Durusu, Hadımköy, Haraççı, Taşoluk)

Yeni kurulan Arnavutköy İlçesi İstanbul'un 39 ilçesinden biri hâline gelirken, ilçe topraklarının tamamı Arnavutköy İlçe Belediyesi'nin hizmet alanı olarak kabul edilmiştir. (5747, md. 1/17). Böylece Arnavutköy yaklaşık 45 yıl bağlı kaldığı Gaziosmanpaşa'dan ayrılarak müstakil ilçe hâline gelmiştir. Toplam 506,52 km² yüzölçüme sahip olan ilçe, İstanbul'un arazi büyüklüğü bakımından dördüncü büyük ilçesi olmuştur. (Bkz. Harita 4)

¹⁸ Çatalca İlçesi'nin Baklalı, Balaban, Boyalık, Karaburun ve Yassiören orman köyleri; Gaziosmanpaşa İlçesi'nin Hacımaşlı, Tayakadın ve Yeniköy orman köyleri.

Harita 4: 5757 Sayılı Kanunla Kurulan Arnavutköy İlçesi (elips içindeki pembe renkli bölge)

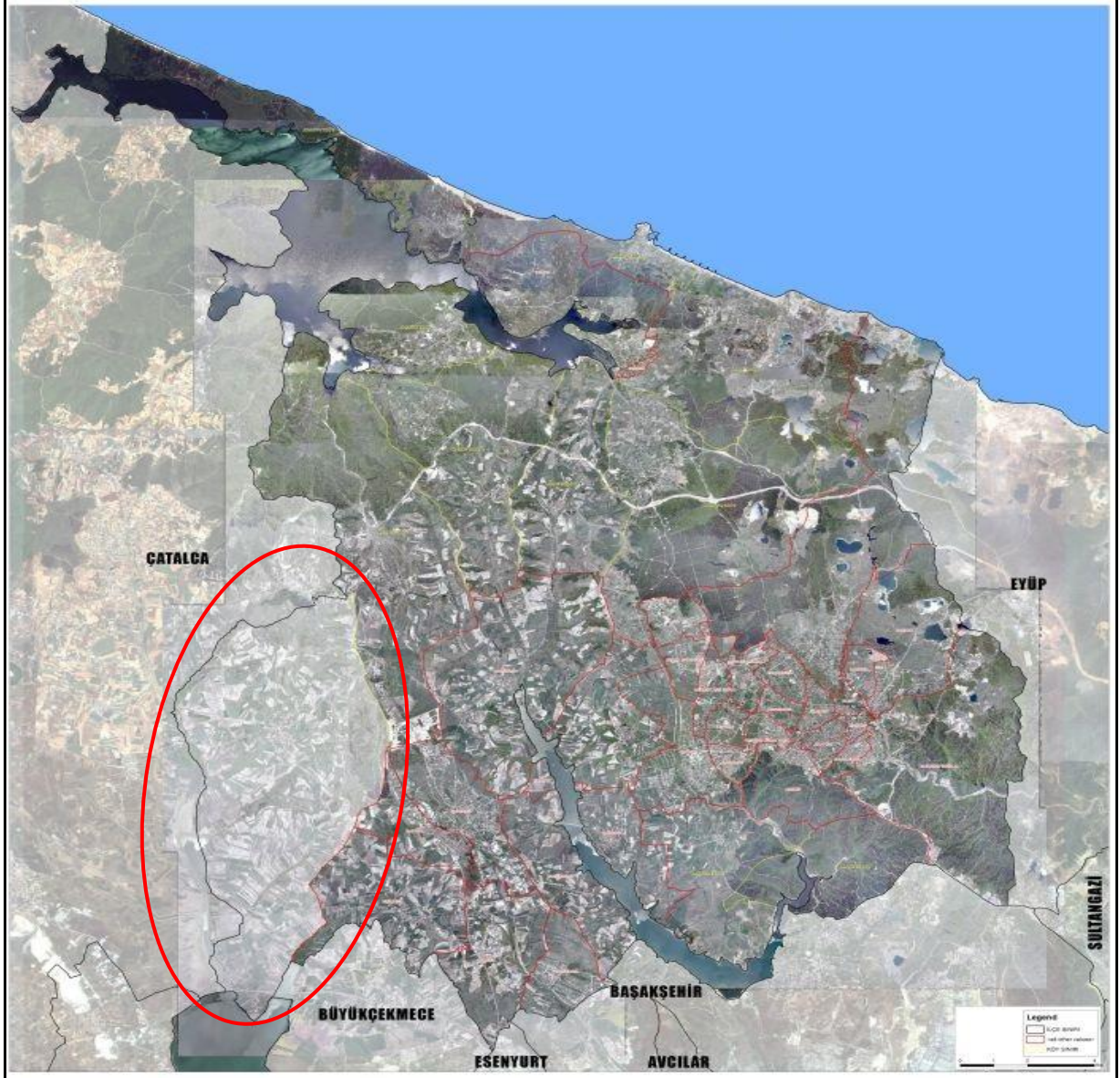

5747 sayılı kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte Arnavutköy İlçesi sınırları içinde kalan orman köyleri hariç olmak üzere, diğer bütün köylerin tüzel kişiliği kaldırılmış ve mahalleye dönüştürülmüştür. Orman köyü statüsünü koruyan köyler ise şunlardır: Baklalı, Boyalık, Hacımaşlı, Karaburun, Tayakadın, Yassıören, Yeniköy. (Bkz. 5747, 15 sayılı liste)

5747 sayılı kanunla Arnavutköy İlçesi'ne bağlanan Nakkaş (46,78 km²) ve Bahşayış (9,46 km²) mahalleleri 6360 sayılı "Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 26 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"¹⁹ ile Çatalca İlçesi'ne bağlanmıştır (6360, md. 2). Böylece ilçenin yüzölçümü 56,24 km² küçülerek 450,28 km² olmuştur (Bkz. Harita 5). Buna rağmen Arnavutköy İstanbul'un dördüncü büyük ilçesi olma özelliğini korumuştur.

¹⁹ "Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 26 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", Kanun No. 6360, Tarih: 12.11.2012, **Resmî Gazete**, Sayı: 28.489, Tarih: 06.12.2012.

Harita 5: Nakkaş ve Bahşayış Mahallelerinin (kırmızı elips içindeki yerler) Ayrılması Sonrası İlçe Sınırları

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Plan ve Proje Müdürlüğü, 2014.

2.1.2. Coğrafi Yapı

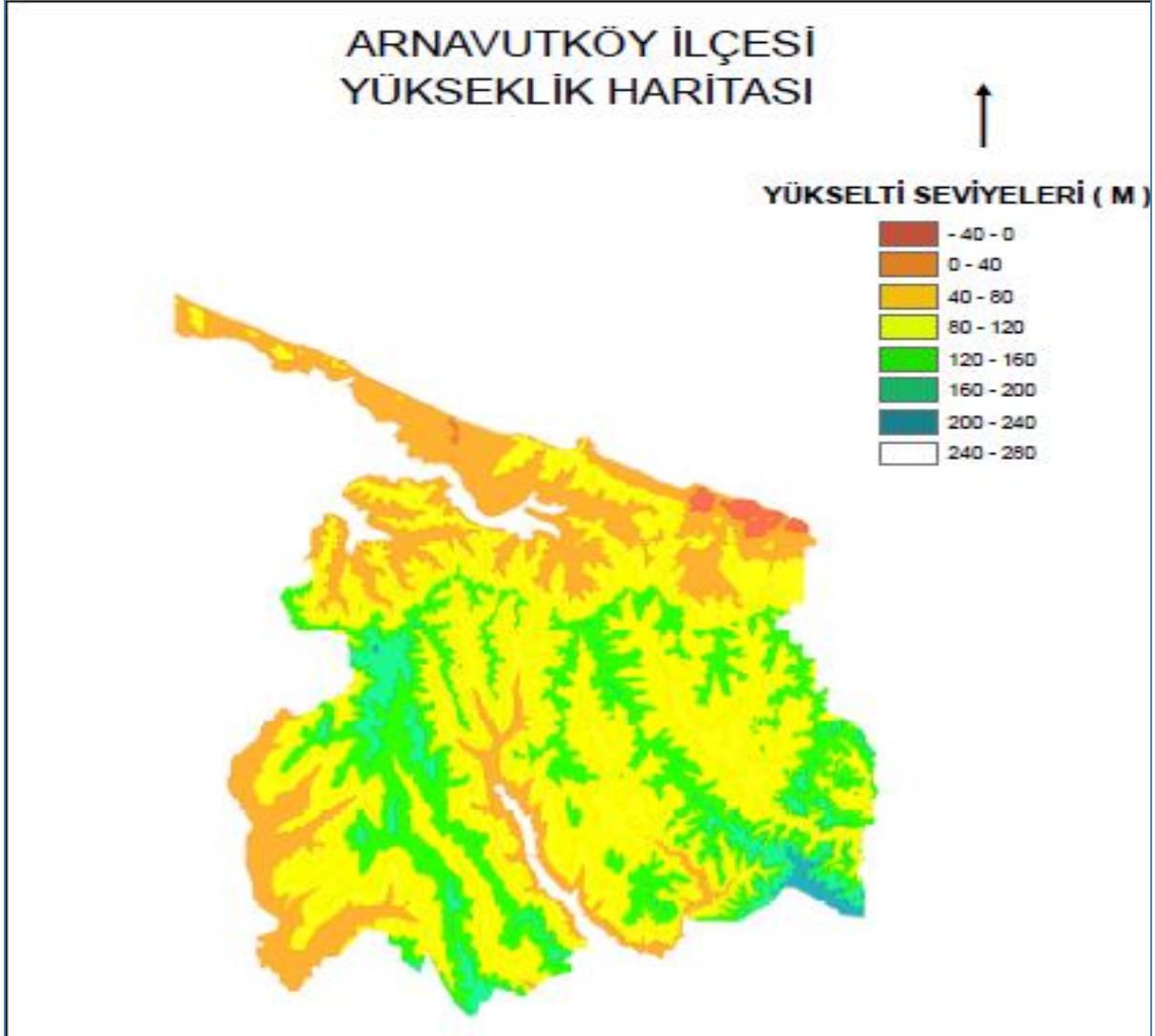
2.1.2.1. Coğrafi Konum

İstanbul'un bir ilçesi olan Arnavutköy, 41° 12' kuzey enlemi ve 28° 44' doğu boylamında bulunur. Doğuda Eyüp ilçesi, güneyde Sazlıdere Barajı, Başakşehir, Esenyurt ve Büyükçekmece ilçeleri, batıda Çatalca ilçesi, kuzeyde Karadeniz ile çevrilidir. İstanbul'un Avrupa Yakası'nın merkezi sayılabilecek bir mevkide olup, ortalama rakım 119 m. Ve yüzölçümü ise 450,28 km²'dir.

2.1.2.2. Fizikî ve Jeolojik Yapı

Arnavutköy Çatalca Yarımadası üzerinde yer almaktadır. Çatalca Yarımadası fizikî olarak akarsular ile parçalanmış olup, yer yer tepeliklere sahiptir. Ortalama 150-200 metre yükseklik gösteren bu tepeler plâto özelliği taşır (Bkz. Harita 6).

Harita 6: Arnavutköy İlçesi'nin Yükselti Haritası

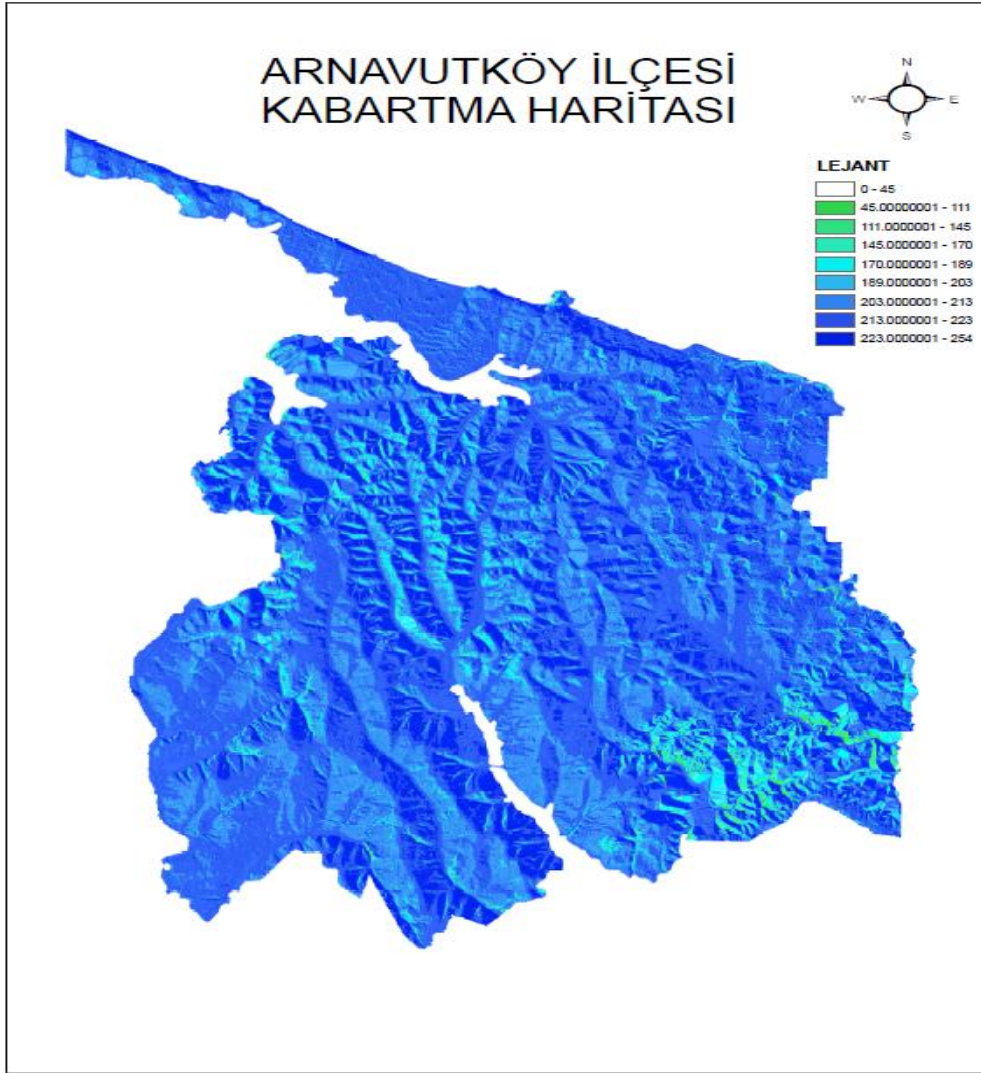

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Emlâk ve İstimlak Müdürlüğü, 2013.

Arnavutköy'ün yüzey şekilleri, dalgalı düzlükler, küçük tepeler, vadiler, göller, barajlar, göletler, maden ocakları, tarım alanları, ormanlık ve makilik alanlardan oluşmaktadır. İlçe toprakları, kuzey ve doğu bölgelerinde tepelik ve dalgalı düzlükler, güney ve batı bölgelerinde ise hafif dalgalı düzlüklerden oluşmaktadır. İlçenin kuzey doğusunda Karadeniz'e kadar uzanan bölgede eski taş, kum ve maden ocaklarının oluşturduğu onlarca gölcük yer almaktadır. İlçede bulunan Terkos Gölü, 100-150 m yükseklikteki tepelik bir arazinin kenarında, Karadeniz sahil çizgisine paralel uzanmaktadır. Göl çevresinde dalgalı düzlükler ve

batıya doğru yükseklikleri giderek artan yüksek eğimli tepeler bulunmaktadır. Genel olarak göl çevresinde az engebeli bir morfoloji görülmektedir²⁰. (Bkz. Harita 7).

Harita 7: Arnavutköy İlçesi'nin Kabartma Haritası

Kaynak Arnavutköy Belediyesi, Emlâk ve İstimlâk Müdürlüğü, 2013.

Terkos ve Kasatura arasındaki ormanlık alan ve kıyı şeridi ekolojik ve biyolojik önem taşıyan doğal yaşam mekânıdır. Terkos Gölü ve civarı ülke düzeyinde önemli bir kuş alanıdır. Ayrıca, Terkos ormanları İstanbul'da uluslararası kriterlere uyan üç orman alanından biridir. (İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, s. 116) Terkos Gölü civarındaki 5790 hektarlık alan aynı zamanda muhafaza ormanı niteliğindedir (İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, s. 127). Terkos Gölü aynı zamanda İstanbul'daki sulak alan statüsündeki üç bölgeden biridir (İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, s. 128).

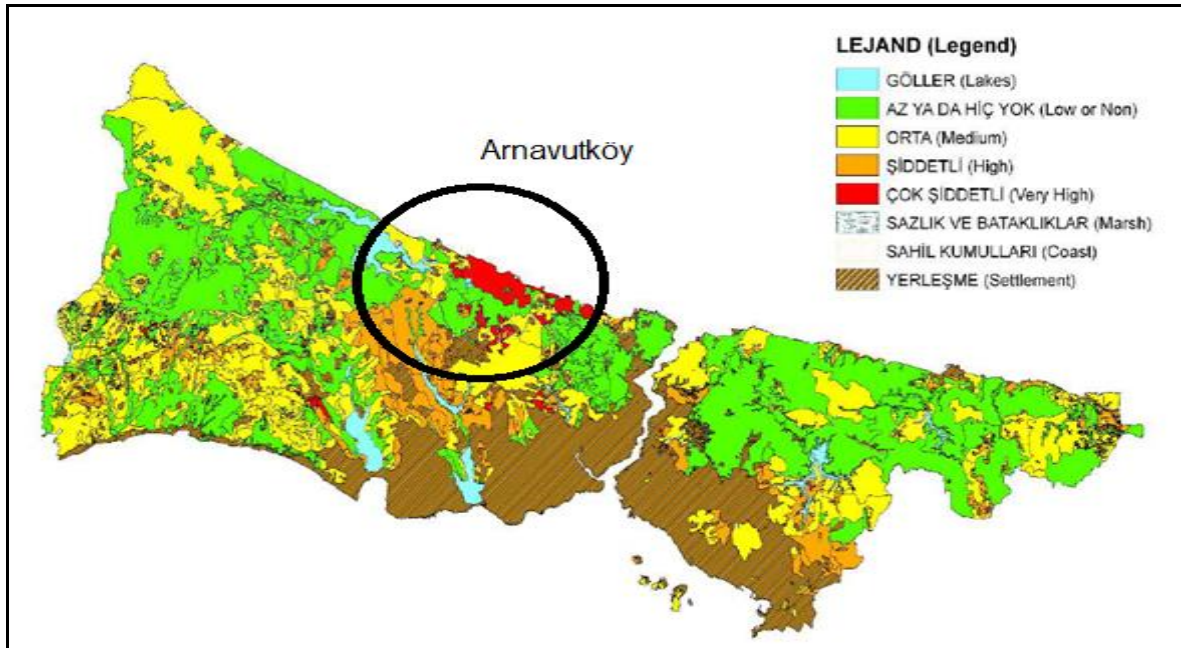
²⁰ F. Akşiyay, M. Bekbölet ve O. Eroskay (1990), **Terkos Gölü ve Çevresi Fiziksel Kimyasal ve Ekolojik Dengesinin Araştırılması**, B.Ü. Çevre Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

İstanbul'daki dört ekolojik koridorun 3 tanesi Arnavutköy ilçesini kuzey-güney doğrultusunda katetmektedir. Bunlar Büyükçekmece-Terkos, Küçükçekmece-Terkos ve Haliç-Terkos koridorlarıdır. Buralar İstanbul'un nefes boruları fonksiyonunu görmektedir. Yeşil alanlar ile orman alanlarının ekolojik koridorlar yolu ile işlevsel bir şekilde bağlantılarının sağlanarak, biyolojik çeşitlilik şehir içine ulaştırılmalıdır. Bu koridorların kentsel alan ulaştığı yerlerde kentsel yapı yoğunluğu düşük tutulmalı, belirlenen açık ve yeşil alanlarla birlikte, kentsel tasarım yöntemleri de kullanılarak kentsel hava sirkülasyonunun sağlanması gereklidir. (İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, s. 128)

İlçenin kuzeyinde, Terkos Gölü ile Karadeniz arasındaki kıyı çizgisi, kısmen dik falezli kısmen de plajlı bir kıyı tipi göstermektedir. Göl çevresindeki toprakları oluşturan ana materyallere bakıldığında erozyona eğimli bir yapı görülmektedir.

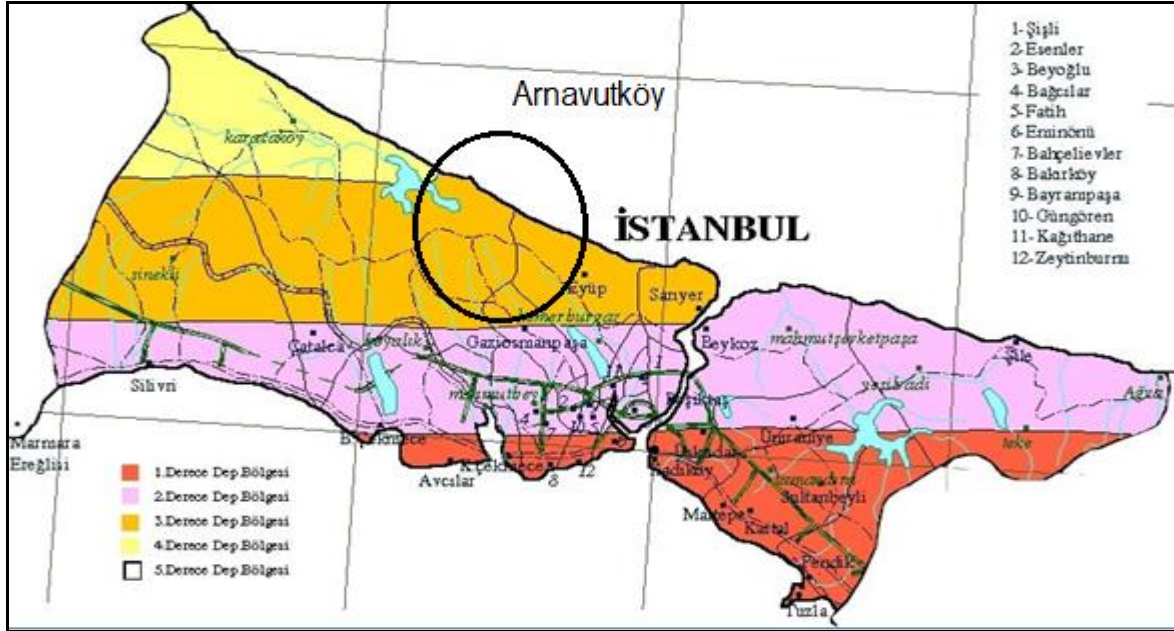
Erozyon, su ve rüzgar erozyonu olmak üzere iki başlık altında incelenir. Ülkemizde ve İstanbul'da baskın olan erozyon şekli su erozyonudur. İstanbul ili arazilerinde hafif dereceli erozyon alanları 205.147 ha.'lık bir alan ve %49 oranla çoğunluğu oluşturmaktadır. Bu alanlar ağırlıklı olarak Anadolu Yakası'nın kuzey kısımlarında ve Avrupa Yakası'nın kuzey-kuzeybatı kısımlarında kümelenmiştir. Orta şiddetli erozyon alanları ise 158.491 ha. ile İstanbul'un %38'lik bir bölümünü, şiddetli erozyon etkisi altındaki erozyon ise %11'lik bir bölümünü oluşturmaktadır. Çok şiddetli erozyona maruz çok az (%2) alan bulunmaktadır. Bu erozyonun çok şiddetli olduğu araziler, Harita 9'da görüldüğü üzere Arnavutköy İlçesi'nin Karadeniz'e kıyı kesimleridir. (Bkz. Harita 8)

Harita 8: Arnavutköy İlçesi'nin Erozyon Durumunu Gösteren Harita

Bakanlar Kurulu'nun 18 Nisan 1996 tarih ve 96/8109 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri haritasında İstanbul ve çevresinin deprem durumu gösterilmiştir. Buna göre Arnavutköy İlçesi'nin büyük çoğunluğu, jeolojik ve jeofizik ilkeleri çerçevesinde yapılan genel kategorik ayrıma göre 3. derece (riski az) deprem bölgesidir. (Bkz. Harita 9).

Harita 9: Arnavutköy İlçesi'nin Deprem Risk Durumunu Gösteren Harita

Kaynak: <http://www.ibb.gov.tr/tr-TR/SubSites/DepremSite/Pages/DepremTehlikeHaritalari.aspx>, 2014.

Deprem risk haritaları, sadece deprem dalgalarının etkisini bölgesel olarak göstermektedir. Göz ardı edilmemesi gereken önemli husus depremin zeminin lokal yapısına göre şiddet kazandığı gerçeğidir. Yani aynı bölgede yer alan iki ayrı mekân, zemin yapısına göre depremi farklı şiddetlerde hissedeceklerdir. Bu açıdan bakıldığında, Arnavutköy'de özellikle dere yataklarının ve heyelan potansiyeli olan yamaçların riskli bölgeler olduğu söylenebilir.

2.1.2.3. İklim ve Bitki Örtüsü

Arnavutköy konumu itibariyle, subtropikal yüksek basınç kuşağı ile soğuk-ılık bölgenin alçak basınçlarının ya da karasal (nemsiz) alize rüzgârları ile denizsel (nemli ve yağışlı) batı rüzgârlarının sınırındadır. Yerkürenin hareketleriyle kış ve yaz mevsimlerinde farklı iklim şartları oluşur.

Arnavutköy İlçesi, Karadeniz kıyısında olması sebebiyle Karadeniz ikliminin, Marmara Denizi vasıtasıyla Akdeniz ikliminin görülebildiği bir konuma sahiptir. Arnavutköy'ün yer aldığı alandaki iklim tipini, belirgin bir iklim tipi içinde değerlendirme imkânı yoktur. Çünkü coğrafi konumu ve fizikî coğrafya özellikleri nedeniyle aynı enlemde yer alan birçok yerleşmelerin ikliminden daha farklı iklim özelliklerine sahiptir.

Arnavutköy’de üç hava tipi egemendir. Bunlar kuzeyden ve güneyden sokulan hava tipleri ile sâkin hava tipidir. Üç hava tipi arasında, en yüksek frekansı (en çok esme sayısını) göstereni, kuzey rüzgârlarının egemen olduğu sırada görülen hava tipidir. Arnavutköy İlçesi kışları ılık ve yağışlı, yazları ise sıcak geçen ılıman iklim kuşağındadır. Arnavutköy İlçesinde topografyanın ve yakınındaki su kaynaklarının iklim şartlarını doğrudan etkilediği düşünülürse bir geçiş ikliminin egemen olduğu söylenebilir.

Arnavutköy’de sıcaklık iç kesimlerden Karadeniz kıyılarına doğru gidildikçe azalmaktadır. İlçenin yıllık ortalama sıcaklık değeri 14,2°C’dir. İlçede en sıcak aylar Haziran, Temmuz ve Ağustos, en soğuk aylar ise Ocak ve Şubat’tır. En yüksek sıcaklık ortalaması 23,8 °C ile Temmuz ayıdır. En düşük sıcaklık ortalaması olan ay ise 5,6 °C ile Şubat’tır (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1: Arnavutköy İlçesinin Ortalama Aylık Sıcaklık Değerleri (°C)

Meteorolojik İstasyon	Aylar												Yıllık
	O.	Ş.	M.	N.	My.	H.	T.	A.	E.	Ek.	K.	Ar.	
Florya	5,9	5,6	7,4	11,8	16,4	21,2	23,8	23,6	20,1	15,8	11,2	7,8	14,2

Arnavutköy İlçesinin ortalama yağışı 648,4 mm’dir. Bu seviye, kıyı kesimlerinin ortalama yağışından (yaklaşık 1.000 mm) daha düşük olmakla birlikte, Türkiye geneli ortalamasından (220 mm kadar) daha fazladır. Arnavutköy İlçesinin Karadeniz’e kıyı kesimlerinde Karaburun ve Yeniköy civarında 864 mm değerleri görülebilmektedir. En yüksek yağış değerleri Aralık, Kasım ve Ocak aylarında görülmektedir. En düşük ise Temmuz ve Ağustos aylarında yağış düşmektedir (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2: Arnavutköy İlçesinin Ortalama Aylık Yağış Değerleri (mm)

Meteorolojik İstasyon	Aylar												Yıllık
	O.	Ş.	M.	N.	My.	H.	T.	A.	E.	Ek.	K.	Ar.	
Florya	82,2	63,2	54,8	50,7	28,9	30,9	24,9	25,2	31,2	70,5	84,3	101,6	648,5

Rüzgâr önemli bir meteorolojik parametre olmakla birlikte; karakteristikleri zamanla, konumla ve yükseklikle önemli değişiklikler gösterdiğinden, analizi oldukça zor bir parametredir. Arnavutköy’de yıllık ortalama rüzgâr hızı genel olarak Karadeniz kıyılarında yüksektir. Hâkim rüzgâr ise kuzeydoğu yönünden esen Poyraz rüzgârıdır.

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) ile İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’nün (İSKİ) yürüttüğü ortak çalışma sonucunda Karaburun, Yeniköy, Durusu-Terkos Biriktirme Haznesi, Tahlisiye Mevkii’nin rüzgâr gücünden elektrik enerjisi elde etmeye uygun olduğu tespit edilmiştir.

Karadeniz iklim tipi ile Akdeniz iklim tipi arasındaki geçiş ikliminin tüm özelliklerinin görüldüğü Arnavutköy’de bitki örtüsünün karakterini yer şekilleri belirler. Arnavutköy’ün

kuzey kesimine doğru yağış miktarının artması, toprak oluşum koşullarının az da olsa değişikliğe uğraması gibi bazı doğal nedenler, bu sahalarda yayılış gösteren orman topluluklarının nemli orman karakterini kazanmasına yol açmıştır. Nemli ormanlar içinde daha çok kayın, saplı meşe, sapsız meşe, Istranca meşesi, ova akçaağacı, gürgen, kestane ve ihlamur gibi ağaç türleri yayılış alanı bulur.

1/100.00 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'na göre ilçe topraklarının %57'si (259,4 km²) ormanlık alan olarak görünmekte ise de, günümüzde bunun yaklaşık yarısı iyi korunmuş alanlardan oluşmaktadır. Geriye kalan kısmı ise ağırlıklı olarak makilik, bozuk orman veya orman vasfını yitirmiş alanlardır. Bu tür alanlar ise ya tarımsal amaçlı olarak kullanılmakta ya da yerleşim birimleri tarafından işgal edilmiş durumdadır.²¹

Arnavutköy'de bulunan en büyük ve önemli kumul sistemini temsil eden Terkos kumulları, çok sayıda dar yayılışlı ve bölge için endemik olan türleri içermesi nedeniyle, uluslararası önem kazanmıştır. Bu kumullarda Bern Sözleşmesi kapsamında yer alan ve tehlike altında olan türler bulunmaktadır.²² Bern Sözleşmesi'ne göre bulunduğu yerde koruma altına alınması taahhüt edilen nadir ve endemik bir bitki olan Centaurea Hermannii (Çatalca Peygamber Çiçeği) adlı bitkinin korunması için Arnavutköy-Şamlar karayolunun inşası esnasında güzergâh değişikliği yapılmıştır²³.

Arnavutköy-Şamlar Ağaçlandırması Yaban Hayatı Koruma Sahası koruma altına alınan ve gelişimi yönünde önemli bir alandır. Terkos Gölü ördek ve yaban kazı, diğer ormanlık arazilerde ise yaban domuzu, tilki, çakal, çulluk, sülün ve yaban güvercini görülmektedir. Ayrıca, sürülerinden ayrılmış ve zaman içinde vahşileşmiş mandalar da bulunmaktadır.

2.1.2.4. Su Kaynakları, Su Havzaları ve Kıyılar

Arnavutköy ilçe topraklarının yaklaşık % 90'ı "su havzası" ilan edilmiş olup, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) tarafından koruma altına alınmıştır. İstanbul'un Avrupa yakasının su kaynaklarından Terkos Gölü ve Sazlıdere Barajı büyük ölçüde Arnavutköy ilçesi sınırları içindedir. Ayrıca, Büyükçekmece Gölü, Küçükçekmece Gölü ve Alibeyköy Barajı'nın su toplama havzası kısmen ilçe sınırları içindedir. Sazlıdere ve Alibeyköy Deresi kuzeybatı-güney doğu ekseninde uzanan vadiler içindedir. Bunlardan Sazlıdere Vadisi ilçeyi adeta ikiye bölen geniş bir coğrafi oluşumdur. Alibeyköy Deresi ise yer yer daralan fakat fazla derin olmayan bir vadide akmaktadır. Büyükçekmece Gölü'nü besleyen Karasu ve Delice dereleri ise kuzey-güney doğrultusunda hafif dalgalı düzlükler içinden akmaktadır. Terkos Gölü'nü besleyen dereler ise kuzey ve kuzey batı istikametinde derin olmayan kısa vadiler oluşturmuştur.

²¹ Bkz. 1/25 000 İstanbul Nazım İmar Planında Arnavutköy İlçesi.

²² A. Byfield, N. Özhatay (1993), **Türkiye'nin Kuzey Kumullarının Korunmasına Yönelik Rapor**, Doğal Hayatı Koruma Derneği (DHKD), İstanbul Byfield ve Özhatay, s. 15.

²³ <http://dobisu.marmara.edu.tr/terkos-tr.htm>

196 milyon m³ su taşımaktadır. Çok yağış alan zamanlarda taşınan su miktarı 237 milyon m³'e çıkmaktadır. Suyun fazlası Boğazdere kanalından Karadeniz'e akıtılmaktadır.

İstanbul'un ikinci büyük su kaynağı olan Terkos Gölü; İstanbul Şehri'nin en temiz su kaynağı ve yaşam destek sistemlerinden olan, doğal ve doğala yakın önemli alanlardan, coğrafi konumu itibariyle çok çeşitli ekolojik özelliklere sahip ve doğal kaynaklarıyla bütünleşmiş tarihi zenginliklere ve farklı kültürel özelliklere sahip özellikleri bakımından önemlidir.²⁷

Tayakadın ile Kemerburgaz arasında sık ormanlıklar içerisinde kalan taş ve kömür madenlerinin çukurlarının suyla dolmasıyla oluşan birçok gölcük bulunmaktadır. Bu gölcükler oldukça derin ve suları temizdir.

İlçede iki tane baraj vardır. Bunlar Sazlıdere Barajı ile Şamlar Barajı'dır. Küçükçekmece Gölü'nün 6 km. kuzeyinde bulunan Sazlıdere Barajı, batısında Hadımköy ve Büyükçekmece havzası, doğusunda Alibeyköy havzası ile çevrilidir. Bir ucu Şamlar Köyü, bir ucu Hadımköy, diğer ucu Sazlıbosna'da olan ve bütün kıyıları araçla gezilmeye müsait olan orta büyüklükteki bir barajdır. Kaya gövde dolgu tipi olan barajın normal su kotunda göl hacmi 91,60 hm³, normal su kotunda gölalanı 11,81 km²'dir. İstanbul'a yıllık 50 hm³'lük içme suyu sağlamaktadır.

Şamlar Köyü ile Arnavutköy'ün merkezî semtleri arasında kalan tarihî bir baraj gölüdür. Baraj Altınşehir'deki baruthaneye su sağlamak için yaklaşık 200 sene evvel padişah 2. Mahmut tarafından yaptırılmıştır. Ama hemen yanı başında olan Sazlıdere barajının yapılmasıyla önemini kaybetmiştir.

Arnavutköy'de toplam 22 km. uzunluğa sahip Karadeniz kıyıları bulunur. Bu kıyılarda Karaburun Köyü ve Terkos Gölü'nün kuzeyinde geniş kumsallar mevcuttur. Bu kıyılar kum ocakları, yarlar ve alçak tepelerden oluşmaktadır. Ancak, kum ocakları, sahil şeridinin doğal özelliğini önemli ölçüde tahrip etmiştir. Karaburun-Yeniköy sahili (plajı) toplam 5 km uzunluğa sahiptir. İstanbul'un Avrupa yakasında ve Karadeniz kıyısında Kilyos'tan sonra şehrin merkezî semtlerine en yakın ikinci plaj olup mavi bayraklıdır.

2.1.2.5. Yeşil Alanlar, Mesire Yerleri ve Parklar

Arnavutköy İlçesi ormanları ve yeşil alanları ile bilinmektedir. İlçede İstanbul'un Avrupa yakasına hizmet eden mesire yerleri ve sayıları sekseni bulan parklar mevcuttur (Bkz. Tablo 3). Ayrıca, Karaburun plajı ve sahil şeridi de önemli bir dinlenme alanıdır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin hazırlanmış olduğu, İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda, Arnavutköy'e daha çok

---

²⁷ E. Baylan ve Karadeniz, N. (2006), **Terkos Gölü (İstanbul) Örneğinde Doğal ve Kültürel Çevrenin Korunması ve Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma**, Tarım Bilimleri Dergisi 12 (2), s. 153.

turizm ve sosyal hizmetler eksenli bir fonksiyon yüklenmiştir. İl Çevre Düzeni Planı'nda ilçe sınırları içinde 9 milyon m²'lik bir şehir ormanı öngörülmüştür.

Tablo 3: Arnavutköy'deki Parklar

Mahalle	Park Sayısı	Mahalle	Park Sayısı
Adnan Menderes	1	İstiklal	5
Anadolu	4	Karaburun	2
Atatürk	1	Karlıbayır	3
Baklalı	1	Mehmet Akif Ersoy	1
Balaban	2	M. Fevzi Çakmak	8
Bolluca	2	Mavigöl	4
Boyalık	1	Merkez	9
Çilingir	1	M. Kemal Paşa	5
Deliklikaya	1	Nenehatun	7
Dursunköy	1	Ömerli	2
Fatih	1	Sazlıbosna	1
Hacımaşlı	1	Taşoluk	10
Hadımköy	10	Terkos	5
Haraççı	4	Yassıören	1
Hastane	5	Yavuz Selim	6
Hicret	2	Yeniköy	1
İmrahor	1	Yeşilbayır	1
İslâmbey	7	Yunus Emre	2
TOPLAM		119	

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Temmuz 2013.

Arnavutköy ilçe sınırları içinde geniş ormanlık alanların olması, geniş mesire alanlarının varlığı günlük turizm faaliyetleri açısından önemlidir. İlçe sınırları içinde yer alan mesire yerlerinden Balaban, Baklalı, Hacımaşlı, İmrahor ve Tayakadın il ölçeğinde önemlidir. Bunun dışında Bolluca, Durusu, Taşoluk ve Yassıören mesire yerleri de bulunmaktadır.

2.1.4.6. Turizm Potansiyeli

İlçenin sahip olduğu turizm potansiyeli Durusu-Karaburun aksı, ormanlar, göller, barajlar, göletler şeklinde ifade edilebilir. İlçe, İstanbul için gününbirlik turizm faaliyetlerinin yer alabileceği bir imkâna sahip olması bakımından önemlidir. İlçe sınırları içinde 1 adet arkeolojik sit alanı da bulunmaktadır. Durusu bölgesinde Hun Türklerinin akınlarını durdurmak için Roma-Bizans döneminde inşa edilen surlar bulunmaktadır.

Arnavutköy'ün genel özellikleri dikkate alındığında doğal güzellikler açısından birçok üstünlüğe sahiptir. Ayrıca, gün yüzüne çıkarılmayı bekleyen bir antik şehir ve önemli sayıda tarihî eser mevcuttur. İlçe topraklarının büyük çoğunluğunun korunmuş olması, buranın

turizm açısından cazibesini ve önemini artırmaktadır. İlçe, su sporları, trekking (doğa yürüyüşü), sağlık turizmi ve ekolojik turizm gibi alternatif turizm açısından da uygun potansiyele sahiptir. Bu faktörler dikkate alındığında, Arnavutköy'ün hem iç hem de dış turizm açısından gelişmeye açık bir yer olduğu söylenebilir

Arnavutköy ilçesinde ekolojik turizmin yoğunlaşacağı mekânlar kümesi, Terkos Gölü çevresinde toplam 25.140 ha'lık alana sahiptir. Durusu, Baklalı, Balaban, Boyalık, Başakköy, Celepköy, Hisarbeyli, Örencik, Yazlık, Yassiören Köyleri ile Tayakadın mahallesini içeren alan, Avrupa yakasının kuzey kesiminde ve Terkos Gölü çevresindedir. Ekolojik turizmin yoğunlaşacağı bu alan Terkos, Sazlıdere ve Alibeyköy havzalarının içinde yer almaktadır.²⁸

Arnavutköy'ün Karadeniz sahillerindeki maden ocaklarının bulunduğu bölge İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda uluslararası yarışma yoluyla özel proje kapsamında rekreasyon ve turizm alanı olarak planlanması öngörülmüştür. Bu alanlarda, doğa ile uyumlu malzemeler kullanılması kaydıyla, Karadeniz'in sert doğal özellikleri dikkate alınarak, rekreatif kullanım düzenlemeleri yapılabilir. Bu kullanımların başında; marina, tekne turizmi, tekne imalatları, korunaklı yerel kayık barınakları ve plaj kullanımları gelmektedir. Kıyıya yakın ocak göletlerinde yat sporu alanları ve geniş kapsamlı, temalı "turistik konaklama üniteleri" yapılabilir. Ağaçlıklı ve açık alanlarda ise; kültür ve kongre turizmin yanı sıra, doğa ve yaşamın kaynaştığı, ekolojiye uyumlu, "doğal yaşam temalı" park alanları, konaklama alanları, çay bahçesi, kır lokantası, kır gazinosu, büfe ve tuvalet gibi kullanımlar ile; gezi alanları, yürüyüş, koşu, bisiklet, atıcılık gibi açık havada yapılabilen spor faaliyetleri; seyir terasları, piknik alanları, kamp alanları, oyun ve eğlence parkları, botanik bahçesi, hobi bahçesi gibi açık alan düzenlemeleri yer alabilir.²⁹

2.1.3. Şehirleşme ve Planlama

Arnavutköy'ün moakro formu, önce "belde" statüsünün kazanılması, sonrasında ise "ilçe belediyesi"ne dönüştürülmesiyle birlikte hızlı bir biçimde gelişmiştir. Şehirleşme ve planlama tarihinin de çoğu zaman paralel gittiği, şehirleşmenin arttığı alanlarda şehir planlaması çalışmalarının da sıklaştığı görülür. Nüfusun artması, ekonomik faaliyet alanlarındaki dönüşüm, toplumsal değişim ve fiziki mekâna dair diğer ihtiyaçlar planlı gelişmeyi mecbur kılar. Bu etkenlerle Arnavutköy'de de yakın tarihlerde daha çok sayıda plan yapılmış, şehirleşme arttıkça, plan ihtiyacı da buna paralel olarak artmıştır.

Arnavutköy, İstanbul'un çoğu ilçesi gibi önemli ölçüde kırdan göç almış bir ilçedir. Yapılan araştırmalar, Arnavutköy'ün bugünkü nüfus yapısına gelene kadar pek çok değişim sürecinden geçtiğini göstermektedir. Arnavutköy'e mübadele döneminde Yunanistan'dan gelen muhacirlerin yerleştikleri bilinir. Bununla beraber daha ileriki yıllarda gerçekleşen

²⁸ Arnavutköy Belediyesi 2010-2014 Dönemi Stratejik Planı, s. 51.

²⁹ İstanbul Nazım İmar Planında Arnavutköy İlçesi, 2007, s. 34.

Bulgaristan çıkışlı göçlerde de Arnavutköy'ün yerleşim yeri olarak seçildiği araştırmalar sonucu ortaya çıkar³⁰. Bugün de Arnavutköy'ün çok farklı illerden gelen nüfusu barındırdığı görülür. Özellikle son dönemde inşa edilen toplu konutlar, göçmenlerin tercihleri arasına Arnavutköy'ü birinci sıraya koymaktadır.

Arnavutköy ilçesinde son 10 yılda şehirleşmenin artışına paralel olarak planlama faaliyetleri de yoğunlaşmıştır. 1993-2003 yılında toplamda 16 adet nazım imar planı ve uygulama imar planı yapılmışken, 2004-2013 yılları arasında toplam 34 adet plan tamamlanmıştır.

Arazi kullanımının dağılıma bakıldığında ilçe topraklarının yaklaşık %57'sini ormanlık alanlar oluşturmaktadır. İlçe sınırları içinde yer alan Terkos gölü ve Sazlıdere barajı ise ilçenin %2'lik kısmını kaplamakla beraber, su koruma havzaları ilçenin %33'lük kısmını kaplamaktadır. Tarım arazileri ise ilçe topraklarının %35'sini oluşturmaktadır³¹.

İlçe genelinde altı adet toplu konut alanı bulunmaktadır. Toplu Konut İdaresi (TOKİ) ve KİPTAŞ'ın sorumluluğunda üretilmiş olan bu konut alanları Mehmet Akif Ersoy, Mustafa Kemal Paşa, Hadımköy ve Ömerli mahallelerindedir.

Arnavutköy Merkez ve Çevresi içinde bulunan binaların cinsi; betonarme, yığma, taşınabilir materyal ve ahşap malzemelerden oluşmaktadır. 20.881 adet binanın %70.59'u betonarme, %28'i ise yığmadır. Alan içinde betonarme yapılar daha çok tüm alan içine yayılmış durumda iken, yığma yapılar daha çok eski yerleşim dokusu içinde yer alır. Alan içindeki mevcut binaların yapı kalitesi bakımından, iyi orta, kötü ve harabe olarak ayrıldığında, toplam binaların %28.10'nun kötü, %33.69'u orta ve %38.31'ünün iyi durumda olduğu görülür.

Alan içindeki binaların %67.75'lik kısmı konut olarak kullanılmakla birlikte, alan içinde %15.24'lük bir oranda müstemilat bulunmaktadır. İnşaat halindeki binaların toplam binalara oranı %7.95 iken, yalnız ticaret fonksiyonuna sahip binalar %1.70'lik bir orana sahip bulunmaktadır. Merkez ve çevresindeki donatı alanı ise %1'lik bir orana sahiptir.

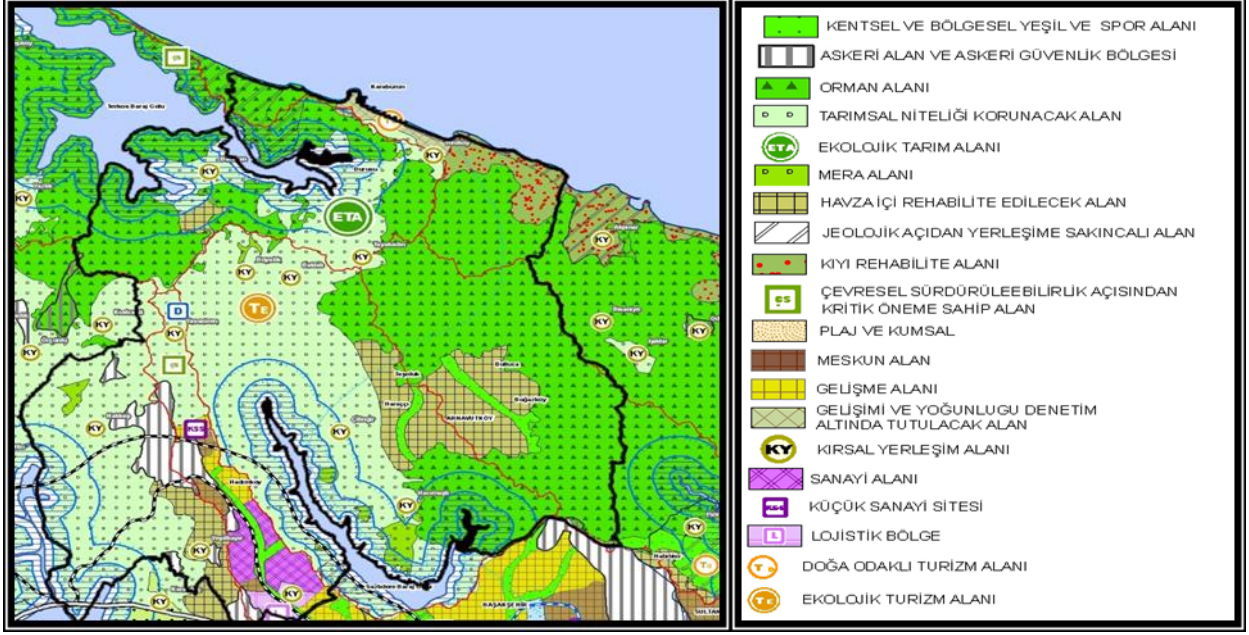
Arnavutköy ilçesinde yürürlükte olan, İstanbul 1/100.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planı, 1/5000 ölçekli nazım imar planları ve ilçe belediyesinin plan ve proje müdürlüğünce yapılmış olan 1/1000 ölçekli planlar mevcuttur. (Bkz. Harita 11)

---

³⁰ MSGSÜ, **Planlama Atölyesi 4 Raporu**, Yayınlanmamış Çalışma, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, 2009.

³¹ İstanbul Bölgesi 3. Havalimanı ÇED Raporu, 2013.

Harita 11: 1/100000 Ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planında Arnavutköy

Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1/100000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planı, 2009.

Çevre Düzeni Planına³² bakıldığında, havza alan sınırları arasında kalan ilçede koruma odaklı kararların yoğunlaştığı görülür. İlçe Terkos, Büyükçekmece ve Sazlıdere gölleri havza sınırı arasındadır. İlçenin; şehrin çeperinde bulunması, düşük yoğunluklu bir yapılaşma ve nüfusa sahip olması gibi etkenler, ilçenin doğal kaynaklarının korunabilmesine imkân vermiştir. “Tarımsal Niteliği Korunacak Alanlar” lejandı ise ilçenin doğal özellikleriyle uyumlu bir tampon mekanizma olarak öngörülmekte olup, kentsel alanın en büyük bölümünü oluşturur. Diğer yandan plana göre, ekolojik turizm alanlarının varlığı ile sanayi, ilçedeki ekonomik gelişimin öncüsüdür. Mevcut sanayinin havza sınırlarına dayanmış olması, çevre düzeni planındaki tarım tampon mekanizmasıyla çözüldüğü de anlaşılır. Planda gelişme alanlarının ilçenin güneyinde, Sazlıdere barajının hemen sınırında bulunduğu fark edilir. Arnavutköy şehir merkezi ise, tüm bu doğal alanların ve havzaların ortasında konumlanmış olup, plan tarafından getirilen “kentsel spor ve yeşil alanlar” ile büyük yeşil alanlarla üç parçaya ayrılmıştır.

İl Çevre Düzeni Planı (1/100.000’lik plan) ile Marmara Denizi sahili boyunca çok merkezli bir şehirleşme modeli geliştirilmek istenmekte ve kuzeye doğru olan kentsel gelişimin kontrol altına alınması hedeflenmektedir. Örneğin Arnavutköy bölgesi için yapılaşmanın Habiblerden öteye engellenmesi öngörülmektedir. Temel öncelik, kuzey ormanlarının ve su kaynaklarının korunması amaçlı kentsel gelişimin kuzeye kayışını engellemek olarak belirlenmiştir. Bununla beraber, Arnavutköy’ü cazibe merkezi haline getirecek olan düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu plan kapsamında yapılacak olan çalışmalar ile Arnavutköy İlçesi sınırları içinde yapılması hedeflenen bazı uygulamalar şunlardır:

³² İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1/100000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı, 2009.

1. Mevcut sanayi alanlarını korumakta, yeni sanayi alanları tarif edilmektedir. Planda yeni sanayi alanı olarak tarif edilen Hadımköy, hem sanayi hem lojistik merkez olarak yer almaktadır.
2. Arnavutköy'ün Büyükçekmece Gölü'ne yakın bölgeleri tarımsal planlama alanı olarak düzenlenmiştir.
3. Terkos Gölü ile Büyükçekmece Gölü arasındaki alan ise ekolojik tarım ve turizm alanları olarak düzenlenmiştir.
4. Ayrıca ilçe sınırları içinde 9 milyon metre karelik bir şehir ormanı yapılması planlanmaktadır.
5. Sahil şeridi ve bazı ormanlık alanlarda turizm faaliyetlerinin (günübirlik, ekolojik), ve "bilgi-fikir-tasarım"a dayalı kültür endüstrisinin geliştirilmesi öngörülmüştür.
6. Su toplama havzalarında olan tüm yapıların yıkılması öngörülmüştür.
7. Ekonomik ömrünü dolduran maden ocaklarının kapatılması ve bu ocaklardan meydana gelen arazi tahrifatını düzelterek mikro bölge planının yapılması hedeflenmiştir.

2010 yılı onaylı 1/5000 ölçekli Arnavutköy Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planı'nın plan raporunda, vizyonun ekolojik sürdürülebilirliği hedeflediği, amacın ise doğal kaynakların korunmasına, koruma - kullanma dengesinin sağlanmasına yönelik politikaları içerdiği görülür. Su havzalarının ve göl alanlarının bulunduğu bu ilçe için en önemli konunun ekolojik kaynakların korunması şeklinde seçilmesi bilimsel ve etik açılarından en önemli gereklilik halini almıştır. Arnavutköy ilçesiyle ilgili yapılan planlar ve oluşturulan projeler; komşu olduğu Büyükçekmece ve Terkos gölleri ile Sazlıdere baraj göllerinden oluşan doğal alanların varlığı nedeniyle, bütün olarak İstanbul metropolünü etkiler ve şehrin bütününe ilgilendirir. Dolayısıyla 1/5000 ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı'nın ekolojik değerleri, sürdürülebilirlik ilkelerini temel amaçlar olarak belirlemesi bütün İstanbul metropolü açısından önemlidir. Planın hedeflerine bakıldığında, doğal alanlar üzerindeki yerleşim baskısının azaltılması ile nüfusun kademeli biçimde dağıtılması en önemli bileşenler olarak ortaya konduğu görülmektedir. Kentsel donatıların artırılması, konut ve ulaşım konularında daha etkin müdahalelerin yapılması ile yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedeflenerek, havza şartları nedeniyle de sanayinin desantralizasyonunu amaçlamaktadır.

1/1000 ölçekli uygulama imar planları ise kısaca dört tematik başlık altında toparlanabilir: Sanayi alanlarına ilişkin planlar, merkez ve çevre alanlarına ilişkin planlar, çeper mahalleler ile kırsal nitelikli alanların planları. Arnavutköy Merkez ve Çevresi 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı'nın sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde havza şartlarına uygun bir planlama

yaklaşımıyla ele alındığı görülür. Aynı zamanda plan raporunda, yaşam kalitesinin yükseltilmesi, kentsel fiziki mekânın iyileştirilmesi konuları birincil hedeflerdir.

2.1.4. Nüfus ve Demografik Yapı

Arnavutköy İlçesi sınırları içindeki yerleşim birimleri (özellikle beldeler) 80'li yılların ortalarından itibaren yoğun göç almaya başlamıştır. 1985 yılında toplam 27.281 olan nüfus, 29.439 kişi (%107,91) oranında artarak 1990 yılında 56.720'ye yükselmiştir. 1990-2000 arasında ilçe sınırları içindeki yerleşim birimlerinin nüfusları toplamda 59.946 kişi (%105,69) oranında artarak 116.666'ya yükselmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2013 yılı sonu itibarı ile ilçenin toplam nüfusu 215.532 olup, ilçe nüfusunda son on üç yıl içinde 98.866 kişilik (%84,74 oranında) bir artış yaşanmıştır. (Bkz. Tablo 4)

Tablo 4: Arnavutköy Nüfusunun İstanbul ve Türkiye Nüfusu ile Karşılaştırılması

	ARNAVUTKÖY		İSTANBUL		TÜRKİYE	
	Yıllık Nüfus Miktarı	Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)	Yıllık Nüfus Miktarı	Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)	Yıllık Nüfus Miktarı	Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)
1985	27.281	21,58	5.842.985	4,19	50.664.458	2,29
1990	56.720	10,57	7.309.190	4,48	56.473.035	2,01
2000	116.666	6,52	10.018.735	3,18	67.803.927	1,06
2013	215.532	--	14.160.467	--	76.667.864	--

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr>, 2014.

1985-2013 yılları arasındaki nüfus artış oranlarına Türkiye ve İstanbul açısından dönemsel olarak bakıldığında, Arnavutköy'deki nüfus artış hızının boyutları daha net bir şekilde görülmektedir. İstanbul'un nüfusu 1985'te 5.842.985 iken 1990 yılında 7.309.190'a yükselmiştir. Bu dönemde il nüfusu %25,09 oranında artmıştır. Yıllık artış hızı ise %4,19 düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye nüfusu 50.664.458'den 56.473.035'e yükselmiş, dönemsel nüfus artış hızı %11,46, yıllık artış ise %2,49 olmuştur. (Bkz. Tablo 4)

1990-2000 arası dönemde İstanbul'un nüfusu %37 oranında artarak 10.018.735'e yükselmiş, yıllık ortalama nüfus artış hızı ise %4,48 düzeyinde gerçekleşmiştir. Türkiye nüfusu ise, %20 oranında artarak 67.803.927'ye yükselmiş, yıllık artış ise %2,18'dir. 2000-2013 arası dönemde ise, İstanbul'un nüfusu %41,34 oranında artarak 14.160.467'e yükselmiş, yıllık ortalama nüfus artış hızı %3,18 düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye nüfusu, %13,07 oranında artarak 76.667.864'e yükselmiş, yıllık ortalama artış ise %1,06 düzeyinde olmuştur. (Bkz. Tablo 4)

1985-2013 yılları arasında, Arnavutköy'ün nüfus artış hızının hem İstanbul hem de Türkiye'den daha fazla olduğu dikkat çekmektedir. Örneğin, 1985-1990 arasındaki beş yıllık dönemde, Arnavutköy'ün nüfusu, İstanbul'dan yaklaşık 5 kat, Türkiye'den ise 8,7 kat daha hızlı artmıştır. 1990-2000 yılları arasındaki on yıllık dönemde ilçe nüfusu İstanbul'dan 2,4 kat, Türkiye'den ise 4,8 kat daha hızlı artmıştır. 2000-2013 yılları arasındaki on üç yıllık dönemde

ise, İstanbul nüfusundan 2 kat, Türkiye nüfusundan ise 6 kat daha fazla nüfus artışı söz konusudur. (Bkz. Tablo 4)

İlçedeki nüfus artış hızının, zaman içinde azalmakla birlikte, hem İstanbul hem de Türkiye ortalamasının çok üzerinde olması dikkat çekmektedir. Arnavutköy İlçesi'ndeki nüfus artış hızının, geçmişe oranla azalma eğilimine girmesi, bir yandan ilçenin aldığı dış göçün azalmakta olduğunu, diğer yandan da mevcut nüfusun artış hızının da yavaşlamakta olduğunu göstermektedir. İlçenin ihtiyaçlarına ilişkin planlamalar yapılırken, bu durumun dikkate alınması gereklidir. Günümüzde öncelikli ihtiyaçlar kategorisinde olan okul, sağlık tesisi, spor alanları ve diğer sosyal-kültürel tesislere olan talepler zaman içinde azalma eğilimine girecek, buna karşılık yaşlı bakımı ve engellilerin rehabilitasyonu gibi ihtiyaçlara yönelik talepler ise artış gösterecektir. Ancak, ilçenin mevcut demografik verileri, bu sürecin uzun vadede (20-30 yıl içinde) kendini kuvvetli bir şekilde hissettireceğine işaret etmektedir.

Arnavutköy nüfusunun %48'ini (%48,3631201) kadınlar (104.237 kişi), %51'ini (%51,6368799) ise erkekler (111.294 kişi) oluşturmaktadır. Yaş grupları açısından bakıldığında, ilçe nüfusunun %39,74'ünü 0-19 yaş grubu, %35,81'ini 20-39 yaş grubu, %18,80'ini 40-59 yaş grubu, %5,65'ini ise 60 yaş ve üzerindeki kişiler oluşturmaktadır. İlçe nüfusunun %75,55'ini 40 yaşın altındadır. Özellikle sosyal ve kültürel hizmetlerin yürütülmesinde bu hususun dikkate alınması olumlu sonuçlar doğuracaktır. (Bkz. Tablo 5)

Tablo 5: Arnavutköy'de Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş Grubu	Toplam Nüfus	Oranı (%)
0-19	85.646	39,74
20-39	77.190	35,81
40-59	40.529	18,80
60 ve üzeri	12.167	5,65
Toplam Nüfus	215.532	100

Kaynak: <http://rapor.tuik.gov.tr>, 2014.

2.1.5. Eğitim

2013 yılı itibarı ile Arnavutköy nüfusunun % 3,8'i okuma yazma bilmemektedir. Okuma yazma bilen, fakat herhangi bir okuldan mezun olmayanların oranı %25,2'dir. İlkokul mezunlarının oranı %25,6, ilköğretim okulu/ortaokul mezunlarının oranı %25,3, lise ve dengi okullardan mezun olanların oranı %10,4, üniversite mezunlarının oranı %3,6, eğitim düzeyi hakkında herhangi bir bilgi edinilemeyenlerin oranı ise %6,1'dir. (Bkz. Tablo 6)

Tablo 6: Arnavutköy’de Okur-Yazarlık ve Eğitim Durumu

Cinsiyete Göre Eğitim Durumu													
Bitirilen Eğitim Düzeyi	İlçe Merkezi						Diğer Yerler						Genel Toplam
	Erkek	%	Kadın	%	Toplam	%	Erkek	%	Kadın	%	Toplam	%	
Okuma Yazma Bilmeyen	1.308	20	5.336	80	6.644	100	54	20	213	80	267	100	6911
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	20.995	48	23.021	52	44.016	100	571	47	650	53	1.221	100	45237
İlkokul Mezunu	19.483	45	23.777	55	43.260	100	1.271	48	1.400	52	2.671	100	45931
İlköğretim Mezunu	23.624	59	16.440	41	40.064	100	814	57	619	43	1.433	100	41497
Ortaokul veya Dengi Okul Mezunu	3.516	64	1.948	36	5.464	100	253	64	141	36	394	100	5858
Lise veya Dengi Okul Mezunu	10.989	61	6.915	39	17.904	100	577	66	302	34	879	100	18783
Yüksekokul veya Fakülte Mezunu	3.510	61	2.229	39	5.739	100	167	62	102	38	269	100	6008
Yüksek Lisans Mezunu	180	64	103	36	283	100	13	81	3	19	16	100	299
Doktora Mezunu	40	56	31	44	71	100	2	67	1	33	3	100	74
Bilinmeyen	4.363	53	3.918	47	8.281	100	171	52	156	48	327	100	8608
Toplam	88.008	51	83.718	49	171.726	100	3.893	52	3.587	48	7.480	100	179.206

Kaynak: <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>, 2013.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın verilerine göre Arnavutköy’de 2 adet anaokulu; 37 ilkokul; 36 ortaokul; ticaret meslek, imam-hatip, teknik meslek ve çok programlı lise gibi farklı alanlarda eğitim veren 12 adet de lise olduğu görülmektedir. Bunlar dışında ilçede, daha ziyade yetişkin bireylerin ve özel eğitim gerektiren dezavantajlı grupların yararlandığı farklı eğitim-öğretim kurumları da mevcuttur. (Bkz. Tablo 7)

Tablo 7: Arnavutköy’deki Resmî Eğitim ve Öğretim Kurumları

Eğitim ve Öğretim Kurumunun Adı	Sayı
Anaokulu	2
İlkokul	37
Ortaokul	36
Lise	3
Anadolu Lisesi	3
Anadolu İmam Hatip Lisesi	2
Ticaret Meslek Lisesi	2
Kız Teknik Eğitim ve Meslek Lisesi	1
Çok Programlı Lise	1
Özel Eğitim-İş Uygulama Merkezi	3
Rehberlik ve Araştırma Merkezi	1
Halk Eğitim Merkezi	1
Mesleki Eğitim Merkezi	1
TOPLAM	93

Kaynak: <https://mebbis.meb.gov.tr/KurumListesi.aspx>, 2013.

Arnavutköy’de engelli çocukların eğitim ve öğretimi konusunda hizmet üreten 8 adet özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinin varlığı görülmektedir. Öte yandan 5 adet tam donanımlı anaokulu ile ilk ve orta kademedeki öğrencileri sınavlara ve derslere hazırlayan 6 adet de dersane bulunmaktadır. Eğitim-öğretim kurumları yanında toplam kapasitesi 421 yataklı olan ve orta öğretimdeki erkek öğrencilerin hizmetine sunulan 4 adet de yurt binası bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 8)

Tablo 8: Arnavutköy’deki Özel Eğitim ve Öğretim Kurumları

Eğitim ve Öğretim Kurumunun Adı	Sayı
Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi	8
Anaokulu	5
Sürücü Kursu	9
Mesleki Eğitim Kursu	2
Yurt	4*
TOPLAM	30

Kaynak: <https://mebbis.meb.gov.tr/KurumListesi.aspx>, 2013.

Arnavutköy’deki ilkokullarda derslik başına ve öğretmen başına ortalama öğrenci sayısı Tablo 9’da gösterilmiştir. Buna göre derslik başına öğrenci sayısının Arnavutköy merkezde diğer yerlere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşılık öğretmen başına öğrenci sayısının merkez dışındaki yerlerde genel olarak yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 9: Arnavutköy’deki ilkokullarda Derslik Başına ve Öğretmen Başına Ortalama Öğrenci Sayısı

İlkokulun Adı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı	Derslik Sayısı	Derslik Başına Düşen Öğrenci sayısı	Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı
Ahmet Yesevi İlkokulu	620	18	24	25	34
Alp İlkokulu	69	3	9	7	23
Arnavutköy İlkokulu (İkili Eğitim)	1621	57	28	57 (28)	28
Aşık Veysel İlkokulu (İkili Eğitim)	1216	29	27	45 (23)	41
Ayazma İlkokulu (İkili Eğitim)	1793	42	32	56 (28)	42
Baklalı İlkokulu	69	4	5	13	17
Boğazköy İlkokulu	675	10	13	51	67
Boyalık Örfi Çetinkaya İlkokulu	48	3	5	9	16
Cemal Reşit Rey İlkokulu (İkili Eğitim)	1093	45	22	49 (24)	24
Deliklikaya İlkokulu	421	9	19	22	46
Dursunköy İlkokulu	20	17	2	9	
Fatih İlkokulu	92	5	24	3	18
Hacımaşlıköyü İlkokulu	36	2	4	9	18
Hadımköy İlkokulu (İkili Eğitim)	988	30	27	36 (18)	32
Halis Kutmangil İlkokulu	1009	26	26	38	38
Hasan Tahsin İlkokulu	291	10	22	13	29
İBB Evliya Çelebi İlkokulu	554	27	42	13	20
Karaburun Örfi Çetinkaya İlk	91	8	9	10	11

* <http://www.meb.gov.tr/iletisim/yurtlar/yurtlar.asp?IL=%DDSTANBUL>, 2013.

Malazgirt İlkokulu	433	18	31	13	24
Mehmet Zeki Obdan İlkokulu (İkili Eğitim)	1378	39	30	45 (23)	35 (17)
Mimar Sinan İlkokulu	994	18	24	41	
Nakkaş İlkokulu	59	5	9	6	11
Piri Reis İlkokulu					
Sabri Akın İlkokulu (İkili Eğitim)	1534	35	25	61 (30)	43 (22)
Sazlı Bosna İlkokulu	89	5	9	9	17
Suatlar İlkokulu	787	22	30	26	35
Şht.Onb.Musrat Şengöz İlkokulu	692	23	26	26	30
Şeyh Şamil İlkokulu	1005	26	30	33	38
Taşoluk İlkokulu	1143	38	35	32	30
Tayakadın İlkokulu	138	5	30	4	27
Toki Hadımköy İlkokulu	1283	46	37	34	28
Toki Taşoluk İlkokulu	533	23	28	19	23
Tolga Eti İlkokulu	143	10	9	15	14
Yassıören İlkokulu	40	1	3	13	40
Yeniköy Örfi Çetinkaya İlkokulu	47	3	9	5	15

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Haziran 2014.

Arnavutköy'deki ortaokullarda derslik başına ve öğretmen başına ortalama öğrenci sayısı Tablo 10'da gösterilmiştir. Buna göre derslik başına öğrenci sayısının Bolluca, Boğazköy, Köroğlu Ortaokulu, Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu, Mimarsinan Ortaokulu, Şehit Er Tuncay Türkmen Ortaokulu ve Şeyh Şamil Ortaokulu'nda daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşılık öğretmen başına öğrenci sayısının merkez dışındaki yerlerde genel olarak yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 10: Arnavutköy'deki İlkokullarda Derslik Başına ve Öğretmen Başına Ortalama Öğrenci Sayısı

Ortaokulun Adı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı	Derslik Sayısı	Derslik Başına Düşen Öğrenci sayısı	Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı
Ahmet Yesevi Ortaokulu	462	24	26	17	19
Alp Ortaokulu	56	5	9	6	11
Anafartalar Ortaokulu	908	49	32	28	18
Cumhuriyet Ortaokulu	689	28	34	20	24
Şehit Çavuş Selçuk Gürdal Yatılı Bölge Ortaokulu	164	10	8	20	16
Boğazköy Ortaokulu	507	12	11	46	42
Bolluca Türk Tekstil Vakfı Ortaokulu (İkili Eğitim)	1060	39	22	48 (24)	27
Boyalık Örfi Çetinkaya Ortaokulu	110	10	22	5	11
Cumhuriyet İmam Hatip Ortaokulu	424	9	17	24	47
Deliklikaya Ortaokulu	340	17	19	17	20
Fatih Ortaokulu	88	7	24	4	12
Hadımköy Örfi Çetinkaya	863	33	27	31	26

Ortaokulu					
Halis Kutmangil Ortaokulu	693	27	26	26	25
Hasan Tahsin ortaokulu	300	6	20	15	50
İBB Evliya Çelebi Ortaokulu	375	24	20	18	15
Karaburun Örfi Çetinkaya Ortaokulu	75	8	8	9	9
Köroğlu Ortaokulu (İkili Eğitim)	1107	46	18	61 (30)	24
Malazgirt Ortaokulu	309	8	20	15	38
Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu (İkili Eğitim)	2123	62	27	78 (36)	34
Mimar Sinan Ortaokulu	773	17	15	51	45
Nakkaş Ortaokulu	46	4	9	5	11
Osmangazi Ortaokulu	883	44	39	22	20
Sazlı Bosna Ortaokulu	109	5	9	12	21
Şehit Er Tuncay Türkmen Ortaokulu (İkili Eğitim)	1402	54	27	51 (25)	25
Şehit Onbaşı Murat Şengöz Ortaokulu	363	23	10	22	32
Şehit Onbaşı Murat Şengöz İmam Hatip Ortaokulu	225	7			
Şeyh Şamil ortaokulu	900	23	20	45	39
Tayakadın Ortaokulu	135	5	10	13	27
Toki Suatlar Ortaokulu	718	23	32	22	31
Toki Taşoluk ortaokulu	557	24	28	19	23
Tolga Eti Ortaokulu	163	10	10	16	16
Yeniköy Örfi Çetinkaya Ortaokulu	40	7	10	4	5

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Haziran 2014.

Arnavutköy'deki liselerde derslik başına ve öğretmen başına ortalama öğrenci sayısı Tablo 11'de gösterilmiştir. Buna göre derslik başına öğrenci sayısının Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Lisesi ve Örfi Çetinkaya Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nde daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşılık öğretmen başına öğrenci sayısının merkez dışındaki yerlerde genel olarak yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 11: Arnavutköy'deki İlkokullarda Derslik Başına ve Öğretmen Başına Ortalama Öğrenci Sayısı

Lisenin Adı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen sayısı	Derslik Sayısı	Derslik Başına Düşen Öğrenci sayısı	Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı
Arnavutköy Anadolu Lisesi	650	24	24	27	27
Haraççı Anadolu İMKB İmam Hatip Lisesi	843	32	30	28	26
Arnavutköy Kız Teknik ve Meslek Lisesi	830	52	22	37	15
Bolluca Ticaret Meslek Lisesi	839	27	24	34	31
Durusu Hüseyin Ökten Anadolu Lisesi	110	6	8	13	18
Hadımköy Örfi Çetinkaya Anadolu Lisesi	559	31	23	24	18
Hadımköy TOKİ Anadolu İmam Hatip Lisesi	850	41	32	26	20
İbrahim Özaydın Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	781	36	30	26	21
Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Lisesi	1812	46	41	44	39
Örfi Çetinkaya Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi	985	47	21	46	20
Prof. Dr. Necmettin Erbakan Kız İmam Hatip Lisesi	255	--	--	--	--
Taşoluk Anadolu Lisesi	605	24	26	23	25

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Haziran 2014.

2.1.6. Sağlık

Arnavutköy İlçesi'nde toplam 21 tane sağlık tesisi bulunmaktadır. Bunların türleri, adetleri, doktor ve yatak sayıları Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12: Arnavutköy İlçesindeki Sağlık Tesislerine İlişkin Bilgiler

Türü	Adet	Doktor Sayısı	Yatak Sayısı
Devlet Hastanesi/Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1	75	201
Tıp Fakültesi Hastanesi	-	-	-
Hastane (Özel Sektöre Ait)	1	16	34
Tıp Merkezi-Poliklinik (Özel Sektöre Ait)	4	23	-
Aile Sağlık Merkezi	12	49	-
Ana-Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi	1	-	-
Verem Savaş Dispanseri	1	-	-
Kadın ve Aile Sağlığı Merkezi	-	-	-
Diyaliz Merkezi	1	2	17
Serbest Çalışan Doktorlar	1	1	-
TOPLAM	--	166	252

Kaynak: Arnavutköy Devlet Hastanesi, Mayıs 2014, Arnavutköy İlçe Toplum Sağlığı Merkezi, Mayıs 2014.

İlçede doktor başına düşen ortalama kişi sayısı 1.298 olup, İstanbul ortalamasına (1.204 kişi) yakındır. İlçede yatak başına düşen ortalama kişi sayısı ise 855'tir ve bu veri, İstanbul ortalamasının (290 kişi) yaklaşık 3 katıdır.

2.1.7. Kültürel, Sosyal ve Dinî Tesisler

Arnavutköy'de toplam 16 adet kültür ve sanat merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerden biri açık hava tiyatrosu şeklinde hizmet verirken; 5 tanesi ise animasyon, tiyatro gibi sahne sanatları ve film gösterilerinin yapıldığı; panel, konferans, sunum ve seminer tarzı bilimsel toplantıların düzenlendiği; bir yandan da başta geleneksel el sanatları ve müzik kursları olmak üzere eğitimlerin verildiği nitelikli mekânlardır. Bu merkezlere ek olarak daha ziyade geç kuşaklara hizmet veren 7 adet gençlik merkezi (ARGEM) ile daha ziyade engelli ve yaşlılar gibi dezavantajlı gruplara hizmet veren 1 adet de engelli ve yaşlılar merkezi (AYEM) bulunmaktadır. Yine benzer faaliyetler yapan 2 adet de semt konağı bulunmaktadır. Ayrıca Durusu'da bir tane su müzesi, bir tane de avcılık müzesi bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 13)

Tablo 13: Arnavutköy'de Kültür ve Sanat Hizmeti Sunulan Mekânlar

Kurumlar		Sayı
Tiyatro (Açık Hava Tiyatrosu)		1
Kültür Merkezi		5
Gençlik Merkezi		7
Engelliler ve Yaşlılar Merkezi		1
Semt Konağı		2
Kütüphane (Gençlik Merkezi Sanal Kütüphanesi)		1
Müze		2
Dinî Yapı	Cami	117
	Cem evi	2
TOPLAM		138

Kaynak: <http://www.arnavutkoy.bel.tr/kategori/8/0/kulturvesanat.aspx>, 2013.

Dinî mekânlar açısından bakıldığında ilçede toplam 117 adet cami bulunmaktadır. İstanbul'un en büyük camilerinden biri olma unvanını taşıyan "*Yeşil Cami*" de Arnavutköy sınırları içerisindedir. Camiler dışında 2 tane de cem evi bulunmaktadır.

İlçede irili ufaklı çok sayıda gazete, dergi ve internet yayıncılığı yapan medya kuruluşu mevcuttur. Belediyenin çıkardığı ve oldukça nitelikli yayın yapan dergi ve bülten dışında Arnavutköy Gazetesi, Arnavutköyden.com, Arnavutköy Fm ve Arnavutköy Can Fm bu yayın organlarındandır.

2.1.8. Sivil Toplum Örgütlenmeleri

Arnavutköy'de toplam olarak 160 adet dernek bulunmaktadır. Bu derneklerin 72 tanesi cami derneği olup daha ziyade cami cemaati ve etrafında faaliyet göstermektedir. İlk başta cami inşaatının yapılması ve sonraki zamanlarda mevcut binaların korunup yaşatılmasını

hedefleyen bu derneklerin işlevleri oldukça sınırlıdır. Arnavutköy’de benzer işlevler üstlenmiş 2 adet de cemevi derneği bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 14)

Tablo 14: Arnavutköy’deki Sivil Toplum Örgütlenmeleri

Sivil Toplum Örgütü	Sivil Toplum Örgütlenmelerinin Niteliği							Toplam
	Cami	Cemevi	Bölgesel	İş ve Meslek	Kültür-Sanat	Eğitim	Diğer	
Dernek	72	2	51	14	7	7	7	160

Kaynak: <http://www.arnavutkoy.bel.tr/erehber/480/1/sosyal-dernekler.aspx> , 2013.

Dinî işlevler üstlenmiş bulunan bu tür dernekler dışında en yoğun şekilde bulunan bir diğer örgütlenme şekli de bölgesel nitelikli sivil toplum kuruluşlarıdır. Kendini köy, ilçe, il ve bölge adını kullanarak konumlandırmış bulunan 51 dernek, Arnavutköy’de yaşayan hemşehrilerini kültürel, ekonomik ve siyasal bakımlardan örgütleyerek aralarında yardımlaşma ve dayanışmayı örgütleyen kapalı bir cemaat görünümündedir. Bu tür dernekleşmeler dışında değişik iş ve meslek kollarını temsil eden 14 adet mesleki derneğin bulunduğu Arnavutköy’de 7 adet kültür ve sanat derneği ile 7 adet de eğitim derneği bulunmaktadır. Öte yandan farklı alanlarda hizmet üreten 7 adet dernek daha bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 14)

2.1.9. Spor Hayatı ve Rekreasyon Alanları

Arnavutköy’de toplam olarak 16 adet spor kulübü bulunmaktadır. Söz konusu kulüplerden bir tanesi Arnavutköy Belediyesi’nce, geri kalanlar ise çoğunlukla ilçede bulunan köy tüzel kişilikleri aracılığıyla kurulmuştur. Spor kulüpleri dışında 1 adet halı saha; 4 tane stat; 2 tane spor salonu, iki tane de ilk ve orta öğretim okullarına ait spor salonu bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 15)

Tablo 15: Arnavutköy’de Bulunan Spor Kulüpleri ve Sportif Tesisler

Spor Kulüpleri ve Tesisler	Sayı
Spor Kulübü	16 ³³
Halı Saha	1
Stat	4
Kapalı Spor Salonu	2
Okullara Ait Spor salonu	2
TOPLAM	25

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi Şehir Bilgi Sistemi Verilerinden Derlenmiştir, 2013.

2.1.10. Ekonomi

Arnavutköy İlçesi önemli sanayi tesislerinin bulunduğu bir yerleşim bölgesidir. İlçede bulunan sanayi tesislerinin meslek gruplarına göre sayıları Tablo 16’da gösterilmiştir.

³³ Bu veri <http://www.arnavutkoy.bel.tr/erehber/482/1/spor-klpleri.aspx> adresinden mükerrer kulüp isimleri değiştirilerek elde edilmiştir. Erişim: 12.05.2013.

Tablo 16: Arnavutköy'deki Gayrisihh Üretim Tesislerinin Meslek Kollarına Göre Dağılımı

Faaliyet Alanı	Sayı	Faaliyet Alanı	Sayı
Alüminyum Aeresol Kutu İmalatı	1	Lastik İmalatı	2
Aerosol Dolum Tesisi	7	Lateks Dokuma, Dardokuma	1
Ağaç Eşya İşleme	2	Lateks İplik İmal	1
Aksesuar İmalatı	3	Lojistik Depo	21
Akü İmalatı	2	LPG Dolum Tesisi	2
Alçı Kireç İmalatı	1	Madeni Yağ Depolama İşi	1
Alüminyum Kaplama	1	Madeni Yağ Deposu	3
Alüminyum Folyo-Streç Film İmalatı	1	Makine İmalatı	21
Alüminyum Doğrama	7	Makine Montajı	3
Alüminyum Profil İmalatı	5	Makine Parça İmalatı	5
Ambalaj İmalatı	7	Makine Tamiri	5
Anahtarcı	1	Malzeme Elleçleme	1
Antrepo	20	Marangoz	16
Asansör İmalatı	1	Marley İmalatı	1
Askı Kanca İmalatı	1	Matbaa	15
Ayakkabı Boya İmalatı	1	Mermer İşleri Atölyesi	18
Ayakkabı İmalatı	7	Meşrubat Deposu	1
Ayakkabı Taban İmalatı	3	Metal Büro Mobilyaları	1
Aydınlatma Malzemesi İmalatı	1	Metal İşleme	12
Baskı Atölyesi	2	Metal Kaplama	8
Besicilik	4	Meyve Sebze Paketleme	3
Beton Boru-Parke Taşı İmalatı	2	Meyve ve Sebze Deposu	1
Beton Makineleri Servisi	1	Mezar Taşı İşleme	8
Bisiklet İmalatı	2	Mezbaha	2
Bisiklet Satış ve Tamir	1	Mil Parlatma ve Çekme	1
Bisiklet ve Çocuk Gereçleri İmalatı	1	Mobilya İmalatı	17
Bitkisel Yağ Depolama ve Dolu	1	Motor Montajı	1
Bobinaj Atölyesi	2	Motor Tamiri	1
Boru İmalatı	1	Mozaik İmalatı	1
Boya İmalatı	9	Muhtelif Aydınlatma Armatürleri	1
Börek İmalatı	7	Muhtelif Metal ve Plastik Parça İmalatı	1
Branda İmalatı	2	Musluk, Vana İmalatı	1
Brode-Tül İşleme	5	Mutfak Dolabı İmalatı	2
Cam Elyaf İşleme	1	Mutfak Eşya İmalatı	10
Cam İmalatı	4	Mutfak Tezgâhı İmalatı	1
Cam İşleme	5	Nargile Kömürü İmalatı	1
Çiklet İmalathanesi	1	Oda Spreyi ve Böcek İba İmalatı	2
Conta İmalatı	2	Oluklu Mukavva Kutu İmalatı	3
Çamaşır Yıkama	1	Orman Ürünleri Satışı	1
Çanta İmalatı	1	Ortopedik Malzeme İmalatı	1
Çelik Granül İmalatı	1	Oto Döşeme	3
Çelik Kapı İmalatı	1	Oto Egzoz	1
Çiğ Köfteci	1	Oto Elektrik	12
Çimento Paketleme	1	Oto Kaporta	11
Çit Yapımı	1	Oto Kaporta-Boya	11
Çivi İmalatı	2	Oto Lastik	13
Çorap İmalatı	12	Oto Servis Bakım	6
Dar Dokuma Atölyesi	3	Oto Tamir	43
Demir Doğrama	16	Oto Yıkama-Yağlama	18
Depo	64	Oyuncak İmalatı	1
Depolama - Dolum - İmalat	1	Paketleme	2

Deri İşleme	6	Parke İmalatı	2
Deterjan İmalatı	2	Parke Taşı İmalatı	2
Dokuma Atölyesi	12	Pasta İmalatı	15
Dop Yağı İmalatı	1	Petrol Ürünleri	1
Dökümcü	44	Pide Fırını	1
Döner İmalatı	1	PVC Pencere Açılım Sistemi + Çinko Kaplama	1
Duşa Kabin İmalatı	2	PVC Pencere İmalatı	3
Duvar Kağıdı İmalatı	1	Pirinç Çubuk İmalatı	1
Düğme İmalatı	1	Plastik Doğrama	3
Ekmek Fırını	66	Plastik Enjeksiyon	2
Elektrikli Eşya İmalatı	2	Plastik Eşya İmalatı	6
Elektrik Malzemesi İmalatı	14	Plastik Granül İmalatı	3
Elektrik Panosu İmalatı	2	Plastik Hammadde İmalatı	1
Elektronik Eşya İmalatı	1	Plastik Sanayi	44
Elektronik Eşya Tamiri	5	Polietilen Köpük Üretimi	2
Et Parçalama ve Mamul Maddeler Üretimi	2	Polisaj Atölyesi	2
Et ve Et Ürün İmalatı (Mezbaha)	1	Pres Atölyesi	1
Etiket İmalatı	2	Pirinç Çubuk ve Predil İmalatı	1
Ev Eşyası İmalatı	2	Pvc İmalatı	14
Fırça İmalatı	1	Raf İmalatı	1
Filtre İmalatı	2	Redüktör Dişli Kaplin İmalatı	1
Esnek Bağlantı Elemanları	1	Reklam ve Yayıncılık	2
Gıda Katkı Maddesi Üretimi	1	Sac ve Profil İşleme	5
Gıda Maddeleri Üretimi	8	Sakatat İşleme	1
Granül İmalatı	2	Sakız İmalatı	1
Halı Yıkama Atölyesi	3	Sondaj Malzemeleri İmalatı	1
Hazır Beton İmalatı	6	Sandalye İmalatı	1
Hediyelik Eşya İmalatı	1	Sentetik Çuval	1
Hidrolik ve Pnömatik Sızdırmazlık Elemanları	3	Seramik İmalatı	1
Hurda Depo	14	Sihhi Tesizat Malzemeleri İmalatı	9
Isıtma Sistemleri İmalatı	1	Soğutma Sistemleri İmalatı	4
Islak Mendil İmalatı	2	Stant İmalatı	2
İlaç Üretimi	1	Su Arıtma Cihazı Yedek Parçaları	1
İnşaat Malzeme Satışı	38	Su Armatürleri İmalatı	1
İnşaat Malzeme İmalatı	13	Suni Deri İmalatı	10
İnşaat Malzemeleri Deposu	6	Süt ve Süt Ürünleri Üretimi	3
İplik İmalatı	6	Şeker İmalatı	2
İzolasyon Membranı İmalatı	2	Tatlı İmalatı	2
Kablo İmalatı	9	Tekstil	26
Kağıt İmalatı	2	Tel Çekme	4
Kağıt Kesim	4	Tel Örgü İmalatı	3
Kalıp İmalatı ve Metal Enjeksiyon	1	Temizlik Maddeleri İmalatı	4
Kaplama, Talaşlı İmalat, Plastik Enjeksiyon	1	Terlik İmalatı	6
Karton Bardak İmalatı	1	Terzi	3
Kauçuk Esaslı Konveyör ve Elevatör Bantı İmalatı	1	Toptan Gıda Satış Yeri	1
Kauçuk İmalatı	3	Torna	4
Kauçuk Levha İmalatı	1	Turşu İmalathanesi	2
Kaynakçı	2	Tutkal İmalatı	3
Keçe İmalatı	3	Tüp Satış Yeri	4
Kereste Deposu	3	Un ve Yem Satışı	1
Kırtasiye Malzemesi İmalatı	2	Unlu Mamuller İmalatı	9
Kilit İmalatı	2	Ütü İmalatı	1
Kimyasal Madde Deposu	11	Vana İmalatı	1

Kimyasal Madde Dolumu	1	Yalıtım Malzemeleri İmalatı	6
Kimyasal Madde Üretimi	10	Yangın Kapısı İmalatı	1
Koli İmalatı	1	Yanıcı, Parlayıcı ve Patlayıcı Madde Depolama	1
Koltuk Döşeme	4	Yapı Malzemesi Deposu	2
Konfeksiyon	25	Yatak İmalatı	1
Kot Yıkama	1	Yedek Parça İmalatı	9
Kozmetik İmalatı	8	Yemek Üretimi	15
Kömür Deposu	3	Yer Karosu İmalatı	1
Kum Deposu Ve Satışı	2	Yıkama Atölyesi	1
Kumaş Depo	1	Yorgancı	1
Kumaş İmalatı	4	Yufka Üretimi	5
Kuru Temizleme	1	Zımpara İmalatı	1
LPG Satış	5	Zincir İmalatı	1
Laboratuar Sarf Malzeme	1		
TOPLAM		1.210	

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Mayıs 2014.

Arnavutköy İlçesi sınırları içinde, Mayıs 2014 itibarı ile, 235 farklı iş kolunda toplam 1.210 adet gayrisihhî üretim tesisi bulunmaktadır. (Bkz. Tablo 16) Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Arnavutköy’de faaliyet gösteren 40 işkolunun birçoğunun başlıca ortak yanı son tüketiciye yönelik üretimde bulunmalarındır. En fazla istihdama sahip kara taşıtları işkolunun ise diğer tüm sanayi dallarına hizmet sağlayan bir işkolu olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle tekstil ve makine sanayi dallarının hem işletme sayısı hem de istihdam bakımından ön sırada oldukları görülmektedir. Kimya ve metal sanayi dallarının da ilçe için önem taşıdığı anlaşılmaktadır. Arnavutköy, İstanbul gibi kalabalık bir şehirde son tüketiciye yönelik mamullerin üretim yeri olarak önemli avantajlar taşımaktadır. Ayrıca çeşitli nedenlerle artık İstanbul’un daha merkezi ilçelerinde üretilemeyen ürünler için de Arnavutköy uygun bir tercih olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte özellikle Hadımköy’ün sahip olduğu lokasyon ve Türkiye’nin hedef ihracat marketleri için uygunluğu da ilçeyi ihracat açısından avantajlı kılmaktadır.

İlçede 2011 yılında toplam 224 adet sihhî ve umuma açık işyerine ruhsat verilmişken, bu sayı 2012’de 96’ya düşmüş, fakat 2013 yılında büyük bir artış göstererek 423’e yükselmiştir. (Bkz. Tablo 17)

Tablo 17: Arnavutköy Sihhî ve Umuma Açık İşyerlerine Verilen Ruhsat Sayısı (2013)

İşyeri Adı	Sayı	İşyeri Adı	Sayı
Aktar	1	Kargo İrtibat Bürosu	1
Anahtarcı	1	Kasap	8
Av Malzemeleri Satış Yeri	2	Kebap Lahmacun Salonu	7
Ayakkabı Satış Yeri	6	Kırtasiye	3
Banka Şubesi	7	Kokoreççi	3
Bakkal	103	Köfte Salonu	4
Berber	17	Kuaför	4
Börek Salonu	4	Kuruyemiş	4
Büfe	20	Kuyumcu	2

Büro	20	Lokanta	8
Çay Bahçesi	5	Makine Yedek Parça Satış Yeri	1
Çelik Kapı Satış Yeri	1	Manav	3
Çiğ Köfteci	9	Market	22
Damacana Su Satışı	2	Mobilya Mağazası	4
Dekorasyon Malzeme Satış Yeri	3	Nalbur	5
Dış Polikliniği	3	Orman Ürünleri Satışı	1
Doğalgaz Malzemeleri Satış Yeri	2	Oto Lastik Satış Yeri	1
Düğün Salonu	1	Oto Yedek Parça Satış Yeri	1
Dürümcü	1	Oyun Salonu	2
Eczane	1	Pastane	8
Elektrik Malzemeleri Satış Yeri	2	Pide Salonu	5
Emlakçi	36	Pizzacı	1
Ev Tekstili Ürünleri Satış Yeri	2	Restoran	1
Fatura Ödeme Merkezi	1	Şarküteri	1
Fotoğrafçı	1	Tekstil Ürünleri Satış Yeri	2
Gelinlik Satış Yeri	2	Telefon Satış Yeri	3
Giyim Satış Yeri	8	Temizlik Maddeleri Satış Yeri	1
Halı Satış Yeri	1	Tıbbi Cihaz Satış Yeri	1
Hamam	1	Tuhafiye	5
Hediyelik Eşya Satışı	5	Unlu Mamuller Satış Yeri	1
Hırdavatçı	1	Veteriner Polikliniği	1
İçkili Lokanta	3	Yapı Malzemeleri Satış Yeri	1
İnternet Salonu	3	Yem Satış Yeri	1
Kafeterya	1	Yufka Satış Yeri	1
Kahvehane	26	Zücaciye Satış Yeri	2
Kantin	2		
TOPLAM		423	

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Mayıs 2014.

İstanbul Ticaret Odası verilerine göre Arnavutköy İlçesi sınırları içerisinde, İstanbul Ticaret Odası üyesi toplam 824 adet ticarî müessese bulunmaktadır. Söz konusu müesseseler 308 ayrı meslek (iş) kolunda faaliyet göstermektedir.

Arnavutköy İlçesi, zengin tarım ve orman arazilerine sahiptir. Orman arazileri ilçe topraklarının %52'sini (259,4 km²), tarım arazileri ise %35'ini (176,4 km²) oluşturmaktadır. İlçedeki meraların tespit edilmesi çalışmaları henüz tamamlanamamıştır. Taşoluk, Haraççı ve Bolluca bölgelerinde bulunan meraların büyük kısmı 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine aykırı olarak yapılan imar uygulaması sonucu vasıf değişikliğine uğramıştır. Bu araziler hakkında tapu iptali davası için gerekli işlemler başlatılmıştır. İlçedeki tarım topraklarının, kullanım amacına ve niteliğine göre genel dağılımı Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18: Arnavutköy'deki Tarım Arazilerinin Kullanım Amacına ve Niteliğine Göre Dağılımı

Arazi Cinsi	Alan (Ha)
Çayır Alanı	35
Meyvelik Alan	66
Sebzelik Alan	666
Tarla Alanı	6.630
Mera Alanı	2.233
Kullanılmayan Alanlar	8.010
TOPLAM	17.604

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Mayıs 2014.

İlçedeki ekili tarım arazilerinde ağırlıklı olarak buğday ve ayçiçeği ekimi yapılmaktadır. Bunları sırasıyla arpa, mısır, yulaf, fiğ ve diğer bitkiler izlemektedir (Bkz. Tablo 19).

Tablo 19: Arnavutköy'de Yetiştirilen Tarım Ürünleri

Ürün Adı	Alan (ha)	Oran (%)
Buğday	2.890	43,6
Ayçiçeği	2.687	40,5
Arpa	323	4,9
Mısır	307	4,6
Yulaf	140	2
Fiğ	109	1,6
Diğerleri (Kanola, korunga vb.)	174	2,8
TOPLAM	6.630	100

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Mayıs 2014.

Tarımsal tercihlerde bölgede eskiden beri yoğun bir şekilde gerçekleştirilen hayvancılık faaliyetinin de ihtiyaçları dikkate alınmaktadır. İlçede günümüzde de hayvancılık önemli bir geçim kaynağı olma özelliğini sürdürmektedir. 1150 ailenin 14800 büyükbaş hayvan sahibi olduğu, 96 ailenin ise 12200 adet küçükbaş hayvana sahip olduğu görülmektedir. İlçedeki büyükbaş hayvan sayısı aynı dönemde İstanbul'da yetiştirilen 58351 büyükbaş hayvanın %25.28'ini oluşturmaktadır.³⁴

2.1.11. Ulaşım

İstanbul'un ilçelerini rekabet gücü yönünden inceleyen bir araştırma, Arnavutköy'ün ulaşım ve erişilebilirlik endeksinde, 39 ilçe arasında 36. sırada olduğunu göstermektedir.³⁵ Projesi hazır bulunan veya inşası süren Başakşehir/Ispartakule/Hadımköy ve Hasdal-Karaburun yolu ile üçüncü havalimanı ve üçüncü köprü çevre yolları gibi projeler ilçenin erişilebilirliği açısından önem taşımaktadır.

³⁴ <http://www.tarim.gen.tr/istatistikler.asp?istatistik=15&islem=haritagoster>

³⁵ Murat Şeker ve d., **İstanbul Rekabet Endeksi: 39 İlçe**, İstanbul Kalkınma Ajansı, İstanbul, s. 23.

Harita 12: Üçüncü Havalimanı, Yeni Şehir ve Üçüncü Köprü'nün Çevre Yollarının Konumu

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Plan ve Proje Müdürlüğü, Temmuz 2014.

İhalesi tamamlanmış bulunan üçüncü havalimanı projesinin ilçenin çehresini tamamıyla değiştirmesi beklenmektedir. İstanbul'un uluslararası uçuşlarda bir transfer noktası olarak önem kazanmasına yol açacak proje kapsamında 150 milyon yolcu kapasiteli terminaller ile uluslararası transfer yolcuları için çeşitli alışveriş olanakları sunulacaktır. İlçenin Yeniköy, İmrahor ve Tayakadın mahallelerini kapsayan proje ilçenin toplam yüzölçümünün yaklaşık % 12'sini kapsayacaktır.

Kanalistanbul projesi de ilçenin gelecekte ulaşım sistemine önemli katkılar sağlayacaktır. Bir yandan kanalın kuzey ve güney girişlerine yapılacak limanlar, yat limanları, kanal üzerinden yapılacak deniz ulaşımı özellikle ilçenin iç bölgelerinin ulaşım imkânlarına yeni alternatifler katacaktır. Ayrıca, kanalın ilçenin orta bölgelerinden geçmesi ve ilçeyi kuzey-güney istikametinde ikiye bölmesi, adeta ikinci bir İstanbul Boğazı'nın oluşmasını mümkün kılacaktır.

Arnavutköy, İstanbul metropoliten alanı içinde bulunmakla birlikte, şehrin geleneksel merkezlerine nispeten uzaktır. Fatih-Eminönü aksına yaklaşık 30 km., Mecidiyeköy-Levent aksına ise 35 km. uzaklıktadır. Ayrıca, en yakın ilçe merkezi olan Sultangazi ile arasında geniş bir ormanlık alan bulunmaktadır. Bu özelliği ile metropoliten alandaki diğer yerleşim birimlerinden kısmen kopuk bir görünüm arz etmektedir. İlçenin merkezini oluşturan Arnavutköy-Boğazköy-Bolluca-Haraççı-Taşoluk yerleşmeler bölgesi, İstanbul'un ana ulaşım aksları üzerinde değildir. Yalnızca Hadımköy bölgesi TEM otoyolu yakınındadır. Bu nedenle, ilçenin, İstanbul'un diğer merkezlerine ulaşımı için özel hatların geliştirilmesi gerekmektedir.

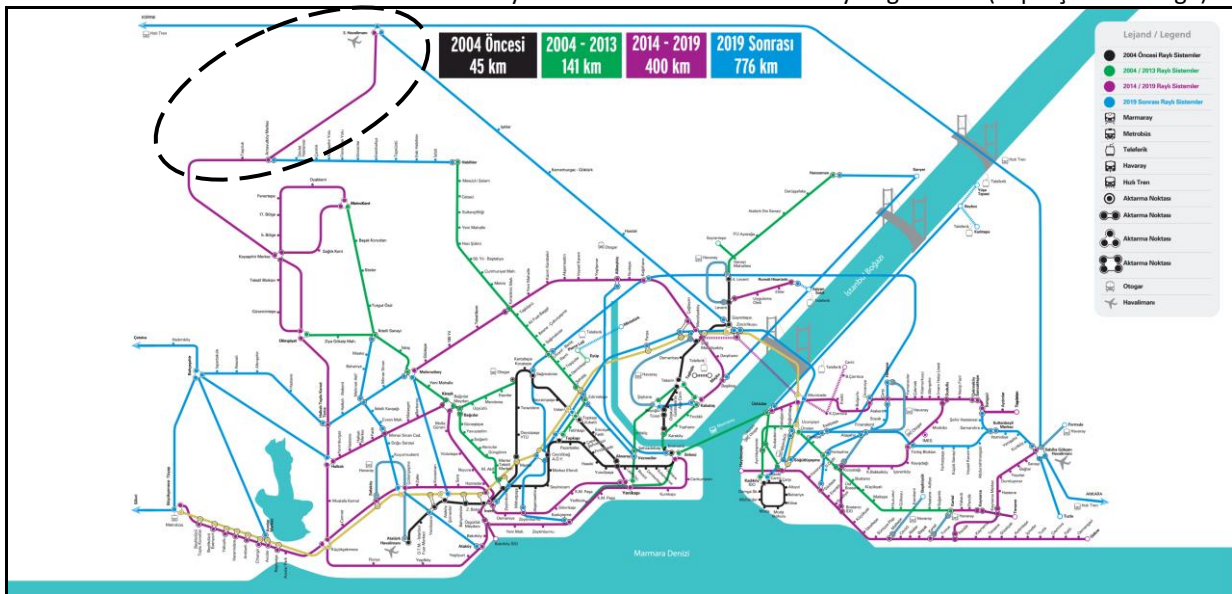
Arnavutköy İlçesi'nin diğer yerleşim alanları ile ulaşımı otobüs ve minibüs hatları ile sağlanmaktadır. İlçe'den Eminönü, Mecidiyeköy, Cebeci, Habipler Metro İstasyonu, Gaziosmanpaşa, Fatih, Eyüp ve Edirnekapı istikametine otobüs seferleri düzenlenmektedir. İlçe içinde ise Karaburun ve Hadımköy'den Arnavutköy'e otobüs seferleri yapılmaktadır. Ayrıca, ilçe içinde birçok noktaya, ilçeden Sultangazi, Gaziosmanpaşa ve Üçşehitler'e minibüs ve dolmuş hatları bulunmaktadır.

Arnavutköy'e ulaşımın daha hızlı ve konforlu yapılması amacıyla, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılmakta olan Habipler-Arnavutköy bölünmüş yolu tamamlanmıştır. 2x3 şerit olarak yapılan yolun standardı yüksektir. Ayrıca, Habipler-TEM bağlantı yolu da 2x2 şerit olarak ulaşımına açılmıştır. Bunların dışında Arnavutköy'ü ilgilendiren ve kısmen/tamamen inşa edilmiş olan karayolu projeleri şunlardır:

1. Gaziosmanpaşa-Karaburun yolu
2. Büyükçekmece-Hadımköy Köprüsü-Yassıören yolu
3. Başakşehir-Ispartakule-Hadımköy yolu
4. Sultançiftliği-Boğazköy yolu
5. Hasdal-Karaburun yolu

İlçeyi ilgilendiren raylı ulaşım projeleri ise Üçüncü Havalimanı-Arnavutköy-Kayaşehir-Olimpiyat Stadı-Halkalı-Küçükçekmece metro hattı, Habipler-Arnavutköy hafif metro hattı, Üçüncü Havalimanı-Gayrettepe metro hattı ve Sabiha Gökçen Havalimanı-Yavuz Sultan Selim Köprüsü-Üçüncü Havalimanı hızlı tren hattıdır. (Bkz. Harita 14)

Harita 13: İstanbul'da Mevcut ve Planlanan Raylı Sistem Hatları ve Arnavutköy Bağlantıları (elips içindeki bölge)

Kaynak: <http://www.istanbulunmetrosu.com/istanbulda-rayli-sistemler.html>, 2014.

2.1.12. Mahalleler

5747 sayılı kanunla birlikte orman köyü niteliğinde olmayan bütün köyler mahalleye dönüştürülmüş, orman köyleri ise 6360 sayılı kanunla birlikte mahalleye dönüştürülmüş, ancak bu kanunun 16. maddesi ile “mevzuatla orman köyleri ve orman köylüsüne tanınan hak, sorumluluk ve imtiyazlar orman köyü iken mahalleye dönüşen yerler için devam eder. Bir belediyeye katılarak mahalleye dönüşen köy, köy bağılı ve belediyelerce kullanılan mera, yaylak, kışlak gibi yerlerden bu mahalle sakinleri ve varsa diğer hak sahipleri 25.2.1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümleri çerçevesinde yararlanmaya devam eder” hükmü getirilmiştir.

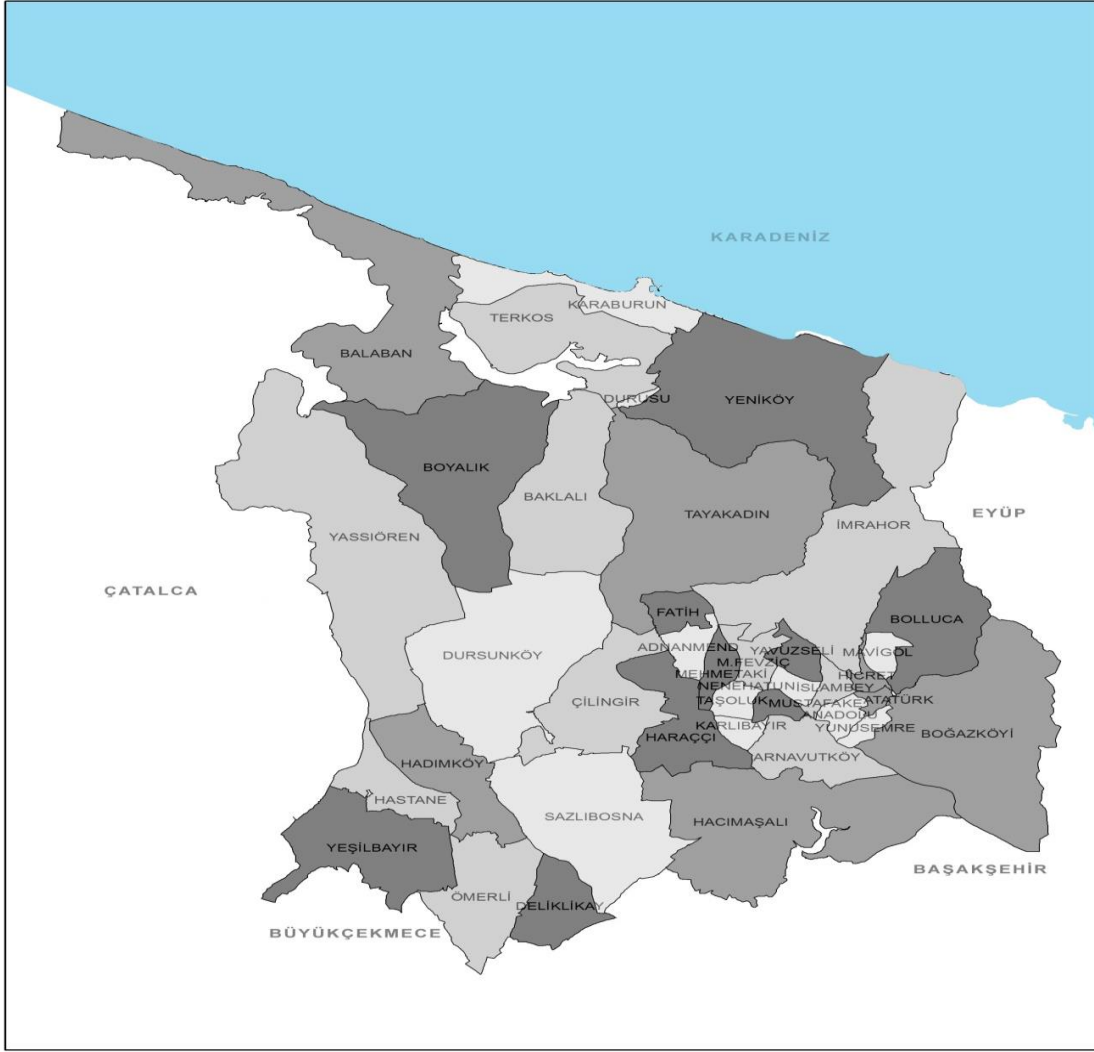
6360 sayılı kanunla mahalleye dönüştürülen orman köyleri şunlardır: Baklalı, Balaban, Boyalık, Hacımaşlı, Karaburun, Tayakadın, Yassiören, Yeniköy (md. 1/4). Aynı kanunla Bahşayış ve Nakkaş mahallelerinin Çatalca'ya bağlanmasıyla birlikte mahalle sayısı 38'e düşmüştür (6360, md. 2). (Bkz. Tablo 20)

Tablo 20: Arnavutköy'ün Mahalleleri (2014)

Sıra No	Adı	Sıra No	Adı	Sıra No	Adı	Sıra No	Adı
1	Adnan Menderes	11	Durusu	21	Karaburun	31	Taşoluk
2	Anadolu	12	Fatih	22	Karlıbayır	32	Tayakadın
3	Atatürk	13	Hacımaşlı	23	M. Akif Ersoy	33	Terkos
4	Baklalı	14	Hadımköy	24	M. Fevzi Çakmak	34	Yassiören
5	Balaban	15	Haraççı	25	Mavigöl	35	Yavuz Selim
6	Bolluca	16	Hastane	26	Merkez	36	Yeniköy
7	Boyalık	17	Hicret	27	M. Kemal Paşa	37	Yeşilbayır
8	Çilingir	18	İmrahor	28	Nenehatun	38	Yunus Emre
9	Deliklikaya	19	İslâmbey	29	Ömerli		
10	Dursunköy	20	İstiklâl	30	Sazlıbosna		

Kaynak: http://www.arnavutkoy.gov.tr/default_B0.aspx?content=1008, 2014.

Harita 14: Arnavutköy'ün Mahalleleri

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Plan ve Proje Müdürlüğü, Mayıs 2014.

2.2. ARNAVUTKÖY BELEDİYESİ

Arnavutköy Belediyesi 1987 yılında kurulmuştur. 2004 yılına kadar Gaziosmanpaşa İlçesi sınırları içinde “belde belediyesi” statüsünde olan Arnavutköy, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 23 Temmuz 2004 tarihinde 25.531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmasıyla birlikte, “ilk kademe belediyesi” statüsünü almış ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile organik açıdan ilişkilendirilmiştir. Daha önce, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin kontrol ve koordinasyonunun dışında bulunan Arnavutköy, bu tarihten sonra 5216 sayılı kanuna tabi olmuş ve Büyükşehir Belediye Meclisi’nde de temsil edilmeye başlanmıştır.

Arnavutköy, 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 22 Mart 2008 tarihinde 26.824 sayılı Resmi Gazete’nin “mükerrer” sayısında yayımlanmasıyla “ilçe” statüsünü kazanmıştır.

2.2.1. Görevler ve Yetkiler

Arnavutköy Belediyesi’nin görevleri 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun³⁶ 14. maddesinde açıklanmıştır. Buna göre, belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve şehir bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000’i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve şehir tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Belediyenin hak, yetki ve imtiyazları ise aynı kanunun 15. maddesinde sayılmıştır:

---

³⁶ Bkz. 5393 sayılı Belediye Kanunu, **Resmi Gazete**, Tarih: 13.07.2005, Sayı: 25.874.

1. Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.
2. Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.
3. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.
4. Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.
5. Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek; kaynak sularını işletmek veya işlettmek.
6. Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek.
7. Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.
8. Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.
9. Borç almak, bağış kabul etmek.
10. Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.
11. Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.
12. Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

13. Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.
14. Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.
15. Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini şehrin belirli yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliğı oluşmaması için gereken tedbirleri almak.
16. Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiğı bütün işleri yürütmek.
17. (12.) bendde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır.
18. Belediye, (5.), (6.) ve (7.) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceğı gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.
19. İl sınırları içinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir.

20. Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.
21. Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.
22. Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.

2.2.2. Bağlı Olduğu Yasal Düzenlemeler

Belediye faaliyetlerinin yasal çerçevesini oluşturan başlıca kanuni düzenlemeler ise şunlardır:

1. T.C. 1982 Anayasası
2. 5393 sayılı Belediye Kanunu
3. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
4. 5747 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
5. 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
6. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun
7. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
8. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
9. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
10. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu
11. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
12. 3194 sayılı İmar Kanunu
13. 775 sayılı Gecekondu Kanunu
14. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu

15. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
16. 2872 sayılı Çevre Kanunu
17. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
18. 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
19. 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun
20. 3572 Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamanin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
21. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
22. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
23. 4857 sayılı İş Kanunu
24. 6245 sayılı Harcırah Kanunu
25. 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun
26. 7201 sayılı Tebligat Kanunu
27. 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun

Belediye faaliyetlerini ilgilendiren yönetmelikler ise şunlardır:

1. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik
2. Belediyelerin Arsa, Konut ve İşyeri Üretimi, Tahsisi, Kiralanması ve Satışına Dair Genel Yönetmelik
3. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik
4. 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları ile İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
5. Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik
6. Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği

7. Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
8. 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
9. İşyeri Kurma İzni ve İşletme Belgesi Alınması Hakkında Yönetmelik
10. Evlendirme Yönetmeliği
11. Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliği
12. Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik
13. Belediye Zabıta Yönetmeliği
14. İhalelere Yapılacak Başvurular Hakkında Yönetmelik
15. Taşınır Mal Yönetmeliği
16. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (E) Bendine Göre Yapılacak Alımlarda Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik
17. Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
18. Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmi veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmelik
19. Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu Yönetmeliği
20. Yapı Denetimi Uygulama Usul ve Esasları Yönetmeliği

2.2.3. Organlar

Arnavutköy Belediyesi'nin organları, Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı'ndan oluşmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1: Arnavutköy Belediyesi'ni Oluşturan Organlar

Belediye Meclisi'nin yapısı, görevleri ve işleyişi 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 17-32. maddelerinde ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Buna göre, meclis, belediyenin karar organıdır ve temel görevleri şunlardır:

1. Meclis başkanlık divanı, encümen ve komisyon üyelerini seçmek.
2. Stratejik planı, performans programını, çalışma programını, bütçeyi, faaliyet raporunu ve kesin hesabı onaylamak.
3. Borçlanmaya karar vermek.
4. Taşınmaz mal alımına, satımına, kiralanmasına ve takasına karar vermek.
5. Belediye tarafından yürütülecek hizmetlerin ücret tarifesini belirlemek.
6. Şartlı bağışları kabul etmek.
7. Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak

2014-2019 dönemi itibarı ile Arnavutköy Belediye Meclisi (belediye başkanı dâhil) toplam 32 üyeden oluşmaktadır. Üyelerden 27 tanesi Adalet ve Kalkınma Partisi ve 5 tanesi Milliyetçi Hareket Partisi üyesidir. Belediye, Büyükşehir Belediye Meclisi'nde ise 7 üye ile temsil edilmektedir. Belediye meclisi, gündemindeki konuları görüşerek karara bağlamak üzere, yılın bir ayı hariç olmak üzere, her ay düzenli olarak toplanır.

Encümen, belediyenin danışma, yürütme ve koordinasyon organıdır. Encümenin başlıca görevleri şunlardır:

1. Yatırım plânı ve çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip birlik meclisine görüş bildirmek.
2. Kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği kamu yararı kararını almak.
3. Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.
4. Taşınmaz mal alımına, satımına, kiralanmasına ve takasına ilişkin meclis kararlarını uygulamak.
5. Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak

Arnavutköy Belediye Encümeni toplam 7 üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerden 3 tanesi, belediye meclisi tarafından kendi üyeleri arasından her yıl seçimle belirlenirken, 3 tanesi de Belediye Başkanı tarafından atanmaktadır. Ancak, mali hizmetler müdürü, encümenin doğal üyesidir. Encümen, gündemindeki konuları görüşmek üzere her hafta düzenli olarak toplanır.

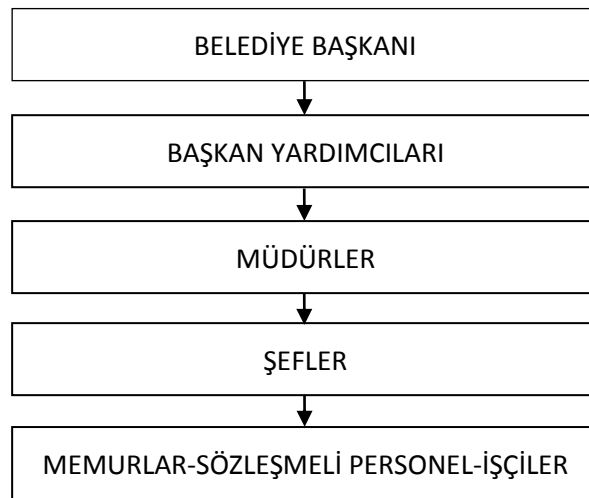
Başkan, belediye idaresinin başı, tüzel kişiliğinin temsilcisi ve yürütme organıdır. Mevzuatla başkana verilen başlıca görevler şunlardır:

1. Yatırım plânı ve çalışma programı ile bütçeyi ve kesin hesabı hazırlamak, uygulamak, izlemek, değerlendirmek ve bunlarla ilgili olarak hazırlayacağı yıllık faaliyet raporunu meclise sunmak.
2. Belediye meclisine ve belediye encümenine başkanlık etmek, bunların aldığı kararları uygulamak.
3. Belediye personelini atamak.
4. Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Belediyeyi oluşturan üç organ arasındaki ilişkiler başta 5393 sayılı Belediye Kanunu olmak üzere, ilgili mevzuatta yazılı hükümler çerçevesinde yürümektedir. Bu sistemde, meclis “karar organı” fonksiyonuna sahip iken, “yürütme” yetkisi başkan ile encümen arasında paylaşılmıştır. Ancak, sistem içinde “başkan”ın belirgin bir ağırlığı vardır. Belediye başkanı, meclise ve encümene başkanlık yapmakta, bunların gündemini hazırlamakta ve ayrıca alınan kararlara karşı bazı özel yetkilere sahiptir.

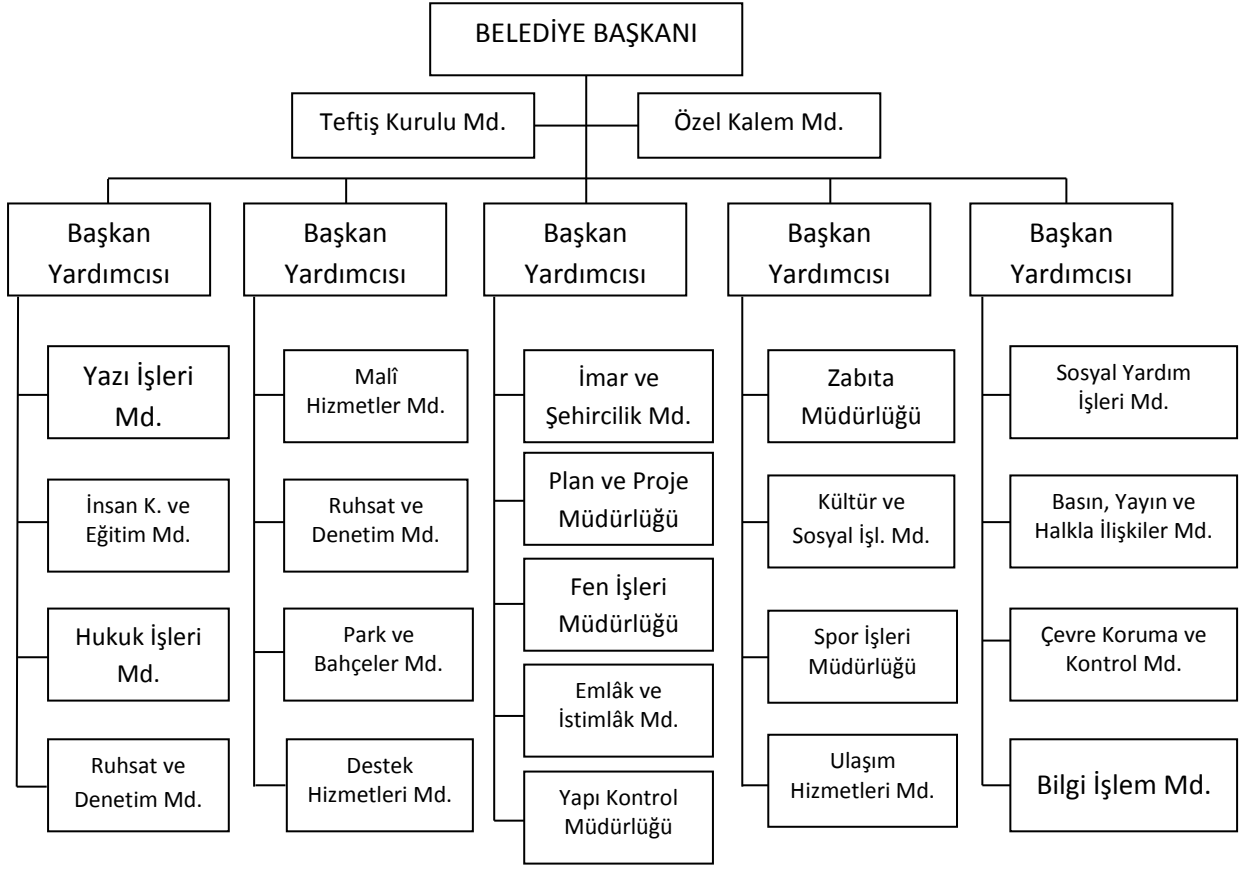
2.2.4. Teşkilat Yapısı

Arnavutköy Belediyesi idarî teşkilatı bir bütün olarak başkana bağlıdır. Arnavutköy Belediyesi’nde 5 kademeli bir teşkilat yapısı vardır (Bkz. Şekil 2) Bu yapıda, başkan, 5 tane başkan yardımcısı ve 20 müdürlük bulunmaktadır.

Şekil 2: Arnavutköy Belediyesi’nde Hiyerarşik Kademeler

Arnavutköy Belediyesi'nin teşkilat şeması, başkana bağlı 5 tane başkan yardımcısı ve 20 müdürlükten oluşmaktadır (Şekil 3).

Şekil 3: Arnavutköy Belediyesi'nin Teşkilat Yapısı

Müdürlükler yönetim fonksiyonları açısından “yatırımcı birimler”, “destek birimleri” ve “kurmay (danışma, denetim) birimleri” olmak üzere 3 ana gruba ayrılabilir (Bkz. Tablo 21)

Tablo 21: Müdürlüklerin Yönetim Fonksiyonları Açısından Dağılımı

Yönetim Fonksiyonu	Müdürlükler
Yatırımcı Birimler	Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü Emlâk ve İstimlak Müdürlüğü Fen İşleri Müdürlüğü İmar ve Şehircilik Müdürlüğü Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Park ve Bahçeler Müdürlüğü Plan ve Proje Müdürlüğü Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü Spor İşleri Müdürlüğü Yapı Kontrol Müdürlüğü
Destek Birimleri	Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Bilgi-İşlem Müdürlüğü Destek Hizmetleri Müdürlüğü İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü İşletme ve İştirakler Müdürlüğü Malî Hizmetler Müdürlüğü Özel Kalem Müdürlüğü Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Yazı İşleri Müdürlüğü Zabıta Müdürlüğü
Kurmay (Danışma, Denetim) Birimleri	Hukuk İşleri Müdürlüğü Teftiş Kurulu Müdürlüğü

2.2.5. Müdürlüklerin Görevleri

Belediye örgütünü oluşturan birimlerin görevleri, yetkileri ve sorumlulukları, belediye meclisince kabul edilen yönetmeliklere göre belirlenmektedir. Belediye meclisi, belediyenin iç örgütlenmesini düzenlerken, kurulan birimlerle ilgili yönetmelikleri de kabul etmektedir. Söz konusu yönetmeliklerde ilgili birimin adı, görevi, kanunî dayanağı, birim çalışanlarının (müdür, şefler, memurlar, işçiler ve diğer personel) görevleri yer almaktadır. Birimler, meclis tarafından oluşturulan yönetmeliklerde çizilen esaslara göre çalışmaktadır. Arnavutköy Belediyesi'ni oluşturan birimlerin temel görevleri şöyledir:

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü: Belediyenin basınla ilişkilerinin kurulması, yazılı ve görsel basında yer alan haber, yorum ve bilgilerin derlenerek arşivlenmesi, belediye faaliyetlerinden gerekli olanların basın-yayın organlarında çıkmasının sağlanması.

Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü: İlçe sınırları içinde çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin korunması, geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması, çöplerin toplanması, cadde ve sokakların temizliğinin sağlanması.

Destek Hizmetleri Müdürlüğü: Belediyeye ait binaların tamiri, bakımı, onarımı, belediyeye ait taşıtların çalışır vaziyette tutulması, hizmet binalarının ve müştemilatının temizliği, personelin yemek ve servis ihtiyacının karşılanması.

Emlâk ve İstimlâk Müdürlüğü: Belediye emlakının yönetimi ve kamulaştırma işlemlerinin yapılması.

Fen İşleri Müdürlüğü: Belediyenin ihtiyaç duyduğu her türlü yatırımın gerçekleştirilmesi.

Hukuk İşleri Müdürlüğü: Belediye birimlerine hukuki konularda destek ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması ve belediye davalarının takip edilmesi.

İmar ve Şehircilik Müdürlüğü: İmar planlarının uygulanması, yapılaşmanın kontrolü, kentsel dönüşüm vb. çalışmaların yapılması.

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü: Belediyenin insan kaynaklarının özlük işlemlerinin yürütülmesi, personel atamaları, nakiller, görevlendirmeler, disiplin işlemleri, hizmet içi eğitim programlarının planlanması ve uygulanması, insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi.

İşletme ve İştirakler Müdürlüğü: Belediye gelirlerinin tahakkuk ve tahsil edilmesi, gelir kaynaklarının artırılması ve bütçe içi işletme faaliyetlerinin yürütülmesi, gelir raporlarının hazırlanması, gelir ve bütçe içi işletme ile ilgili mevzuatın uygulanması konusunda Başkanlık makamına ve harcama yetkililerine gerekli bilgilerin temin edilmesi.

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü: Belediyenin kültür-sanat etkinliklerinin planlanması ve uygulanması, belediye tarafından yapılan sosyal yardım hizmetlerinin yürütülmesi.

Malî Hizmetler Müdürlüğü: Belediyenin stratejik plan ve performans programının, bütçe ve kesin hesabının hazırlanması, muhasebe hizmetlerinin yürütülmesi, malî raporlarının hazırlanması, malî kanunlarla ilgili mevzuatın uygulanması konusunda Başkanlık makamına ve harcama yetkililerine gerekli bilgilerin temin edilmesi.

Özel Kalem Müdürlüğü: Başkan'ın belediyeyi ilgilendiren konularda özel gündeminin düzenlenmesi, toplantı ve törenlerin organize edilmesi, belediyeyi oluşturan diğer birimlerden ve belediye dışı kurum ve kuruluşlardan gelen talep ve isteklerin Başkan'a ulaştırılması.

Park ve Bahçeler Müdürlüğü: İlçe sınırları içindeki parkların ve yeşil alanların korunması, geliştirilmesi, yenilerinin yapılması.

Plan ve Proje Müdürlüğü: İmar planlarının hazırlanması, Belediye'nin ihtiyaç duyduğu her türlü yapım işine ait projenin yapılması.

Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü: Belediye tarafından verilen her türlü ruhsata ilişkin işlemlerin yürütülmesi ve bu konuda gerekli kontrollerin yapılması.

Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü: İlçede ikâmet eden ve temel ihtiyaçlarını karşılayamayan veya hayatlarını sürdürmekte güçlük çeken dar gelirlili, muhtaç, yoksul, kimsesiz, düşkün, yaşlı, engelli, hasta ve bakım takip ve tedavi ihtiyacı olanlara bütçe imkânları dâhilinde yapılacak aynî, nakdî ve diğer sosyal yardım işlerinin yürütülmesi.

Spor İşleri Müdürlüğü: Belediye tarafından kurulan spor tesis ve sahaların işletilmesi, belediye birimlerinde çalışan memur ve işçilerin, Belediye Spor Kulübü bünyesinde spor yapan sporcuların yetiştirme ve gelişmelerinin sağlanması, kötü alışkanlıklardan korunması, ruh ve beden sağlıkları itibarıyla gerekli tedbirleri alıp sporun kitlelere yayılmasının teşvik edilmesi, sevdirmesi, ihtiyaç halinde spor okulları açılması.

Teftiş Kurulu Müdürlüğü: Belediyeyi oluşturan birimlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak çalışmaları konusunda gerekli teknik desteğin sağlanması, Başkan'ın talimatı ile gerekli inceleme ve soruşturmaların yapılması.

Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü: Belediye hizmetlerinde kullanılan, belediye envanterinde kayıtlı olan ve kiralama yolu ile tedarik edilen araçların yakıt ikmalleri, tamir ve bakım işlerinin yapılarak hizmete hazır vaziyette tutulması, personele ulaşım servis hizmeti sunulması, ilçe sınırları içinde ikâmet eden vatandaşların cenaze, kültürel faaliyetler ve organizasyon ihtiyaçlarına, ilgili mevzuat çerçevesinde araç desteği sağlanması.

Yapı Kontrol Müdürlüğü: Arnavutköy sınırları içerisinde yasalara uygun inşaat yapılmasının sağlanması, kaçak yapılaşmanın tamamen sonlandırılması.

Yazı İşleri Müdürlüğü: Belediye Meclisi ve Belediye Encümeninin düzenli çalışabilmesi için gerekli desteğin verilmesi, meclis ve encümen işlemlerinin yürütülmesi, kararların yazım ve onaylarının takibi, meclis üyelerinin özlük işlerinin yürütülmesi, gelen ve giden evrakların kontrollü bir şekilde teslim alınması ve ilgili birimlere gönderilmesi, kuruma gelen ve kurumdan gidecek olan her türlü evraka dair işlemlerin yapılması, belediyeye müracaat eden kişilerin evlilik akitlerinin gerçekleştirilmesinin sağlanması, belediye arşivinin düzeni, imha edilecek evrakların imhası ve arşivin düzen ve nizamının sağlanması.

Zabıta Müdürlüğü: İlçede düzenin sağlanması amacıyla mevzuatla kendisine verilen görevlerin yürütülmesi.

2.2.6. İnsan Kaynakları Sistemi

22.02.2007 tarihli ve 26.442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahallî İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair

Yönetmelik'te Arnavutköy Belediyesi C-12 (300.000-399.999 nüfuslu belediyeler) grubuna dâhil edilmiştir. Bu grupta yer alan belediyelerin norm kadrosu ve organizasyon yapısı Tablo 22 'de gösterilmiştir.

Tablo 22: Norm Kadro Yönetmeliği'nde Arnavutköy Belediyesi'ne Tahsis Edilen Kadrolar
C12 (400 000-499 999 Nüfuslu Belediyeler)

Sıra No	Kadronun Adı	Adet
1	Belediye Başkan Yardımcısı (Memur)	4
2	Yazı İşleri Müdürü	1
3	Malî Hizmetler Müdürü	1
4	Fen İşleri Müdürü	1
5	İmar ve Şehircilik Müdürü	1
6	Teftiş Kurulu Müdürü	1
7	Temizlik İşleri Müdürü	1
8	Zabıta Müdürü	1
9	Hukuk İşleri Müdürü	1
10	Diğer Müdürler	16
11	Özel Kalem Müdürü	1
12	Uzman	6
13	Şef	24
14	Avukat	5
15	Müfettiş	6
16	Müfettiş Yardımcısı	2
17	Malî Hizmetler Uzmanı	6
18	Malî Hizmetler Uzman Yardımcısı	3
19	İdarî Personel	140
20	Teknik Personel	79
21	Sağlık Personeli	22
22	Yardımcı Hizmet Personeli	23
23	Zabıta Amiri	8
24	Zabıta Komiseri	16
25	Zabıta Memuru	96
26	Memur Kadroları Toplamı	465
27	Sürekli İşçi Kadroları Toplamı	233
28	Toplam Kadro Sayısı	698

Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik ile Arnavutköy Belediyesi'ne 4 adet (memur) başkan yardımcısı, 25 adet müdür, 24 adet şef, 5 adet avukat, 6 adet müfettiş, 2 adet müfettiş yardımcısı, 6 adet malî hizmet uzmanı, 3 adet malî hizmetler uzman yardımcısı, 8 adet zabıta amiri, 16 adet zabıta komiseri, 96 adet zabıta memuru, 140 adet idarî personel,

79 adet teknik personel, 22 adet sağlık personeli ve 23 adet yardımcı hizmet personeli kadrosu tahsis edilmiştir. Toplam memur kadrosu 465, sürekli işçi kadrosu ise 233'tür.

Mayıs 2014 itibarı ile Arnavutköy Belediyesi'nin toplam personel sayısı 345 kişidir. "Memur" statüsündeki personelin sayısı 220 "sözleşmeli personel" in sayısı 1 ve "işçi" statüsündeki personelin sayısı 125'tir. Memur statüsündeki personelin %63'ü (139 kişi) üniversite mezunu, %28'i (62 kişi) lise ve dengi okullardan mezun, % 5'i (11 kişi) ortaokul, %4'ü (8 kişi) ise ilkokul mezunudur. İşçi statüsündeki personelin %7,2'si (9 kişi) üniversite, %32,8'i (41 kişi) lise, %13,6'sı (17 kişi) ortaokul, %44,8'i (56 kişi) ilkokul mezunu olup, %1,6'sı (2 kişi) de okuryazardır (Bkz. Tablo 20).

Memur statüsündeki personelin %33,1'i (73 kişi) 30-39 yaş aralığında, %31,3'ü (69 kişi) 40-49 yaş aralığında, %20,45'i (45 kişi) 20-29 yaş aralığında, %15'i (33 kişi) ise 50 yaşın üzerindedir. İşçi statüsündeki personelin %52,8'i (66 kişi) 40-49, %32,8'i (41 kişi) 30-39, %9,6'sı (12 kişi) 50 yaş ve üzeri, %4,8'i (6 kişi) ise 20-29 yaş aralığındadır. Memur statüsündeki personelin yaklaşık %78'i (172 kişi) erkek, %22'si (48 kişi) kadın, işçi statüsündeki personelin yaklaşık %86'sı (107 kişi) erkek, %14'ü (18 kişi) kadındır (Bkz. Tablo 20).

Memur statüsündeki personelin %55,9'u (123 kişi) "genel idare hizmetleri" (GİH), %36,36'sı (80 kişi) "teknik hizmetler" (TH), %3,63'ü (8 kişi) "sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri" (SH) ve %2,27'si (5 kişi) "yardımcı hizmetler" (YH) ve %1,81'i ise (4 kişi) "avukatlık hizmetleri" sınıfındadır (Bkz. Tablo 23).

Tablo 23: Arnavutköy Belediyesi'nde Personelin Meslekî ve Kişisel Niteliklere Göre Dağılımı

	Memur		Sözleşmeli P.		İşçi		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Eğitim Düzeylerine Göre Dağılım								
Üniversite	139	63	1	100	9	7,2	149	43,06
Lise	62	28	--	--	41	32,8	103	29,7
Ortaokul	11	5	--	--	17	13,6	28	8,09
İlkokul	8	4	--	--	56	44,8	64	18,4
Okur-yazar	--	--	--	--	2	1,6	2	0,5
Yaş Gruplarına Göre Dağılım								
20-29	45	20,45	1	100	6	4,8	52	15,02
30-39	73	33,1	--	--	41	32,8	114	32,9
40-49	69	31,3	--	--	66	52,8	135	39,01
50 ve üzeri	33	15	--	--	12	9,6	45	13
Cinsiyete Göre Dağılım								
Kadın	48	21,81	1	100	18	14,4	67	19,3
Erkek	172	78,19	--	--	107	85,6	279	80,6
Hizmet Sınıflarına Göre Dağılım								
GİH	123	55,9	--	--	--	--	123	55,9
TH	80	36,36	--	--	--	--	80	36,36
SH	8	3,63	--	--	--	--	8	3,63

AH	4	1,81	--	--	--	--	4	1,81
YH	5	2,27	--	--	--	--	5	2,27
Toplam Kadro Sayısı ve Oranı	465	100	--	--	233	100	698	100
Dolu Kadro Sayısı ve Oranı	220	47,31	1	--	125	53,64	345	49,4
Boş Kadro Sayısı ve Oranı	245	52,68	--	--	108	46,35	353	50,5

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Mayıs 2014.

2.2.7. Malî Yapı

Arnavutköy Belediyesi'nin malî yapısı kapsamında, belediyenin gelirleri ve giderleri incelenmiştir. Belediyenin gelir kaynakları ilgili mevzuatta şöyle sıralanmıştır:

1. Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları.
2. Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay.
3. Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.
4. Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.
5. Belediye meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.
6. Faiz ve ceza gelirleri.
7. Bağışlar.
8. Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.
9. Diğer gelirler.

Belediyenin temel gider kalemleri ise şunlardır:

1. Belediye binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.
2. Belediyenin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.
3. Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.
4. Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.
5. Belediye zabıta ve itfaiye hizmetleri ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler.

6. Belediyenin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve katıldığı birliklerle ilgili ortaklık payı ve üyelik aidatı giderleri.
7. Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ile sigorta giderleri.
8. Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürülere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.
9. Dava takip ve icra giderleri.
10. Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.
11. Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.
12. Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderleri.
13. Sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.
14. Belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.
15. Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.
16. Şartlı bağışlarla ilgili yapılacak harcamalar.
17. İmar düzenleme giderleri.
18. Her türlü proje giderleri.

Arnavutköy Belediyesi'nin gelirlerinin 2011-2013 dönemini kapsayan 3 yıllık zaman dilimi içerisinde sürekli artış gösterdiği dikkat çekmektedir. 2011 yılında 80.080.034,10-TL düzeyinde gerçekleşen toplam gelirler 2012 yılında %26 oranında artarak 101.091.143,18-TL'ye ulaşmış, 2013 yılında ise bir önceki yıla göre %57 oranında artarak 159.336.045,59-TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde belediye gelirlerindeki gerçekleştirmeler ise yıllar itibarıyla sırasıyla %84, %67 ve %84 düzeyinde gerçekleştirmiştir. (Bkz. Tablo 24)

Arnavutköy Belediyesi'nin giderlerinin 2011-2013 dönemini kapsayan 3 yıllık zaman dilimi içerisinde, gelir artışına paralel olarak artış gösterdiği dikkat çekmektedir. 2011 yılında 78.607.610,52-TL düzeyinde gerçekleşen toplam giderler 2012 yılında yaklaşık %56 oranında artarak 122.513.971,57-TL'ye ulaşmış, 2013 yılında ise bir önceki yıla göre %34 oranında artarak 164.950.196,20-TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde belediye giderlerindeki gerçekleştirmeler ise yıllar itibarıyla sırasıyla %82, %82 ve %87 düzeyinde gerçekleştirmiştir. Gelir-gider oranı açısından bakıldığında, belediye bütçesi 2011 yılında %1,8 fazla verdiği, 2012 yılında %17 ve 2013 yılında %3,4 oranında açık verdiği görülmektedir. (Bkz. Tablo 24)

Tablo 24: Arnavutköy Belediyesi'nin Gelir ve Gider Bütçesi Verilerinin Yıllara Göre Dağılımı

	2011		2012		2013	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
Gelir Bütçesi	95.000.000,00	84	150.000.000,00	67	188.500.000,00	84
Gelir Kesin Hesabı	80.080.034,10		101.091.143,18		159.336.046,59	
Gider Bütçesi	95.000.000,00	82	150.000.000,00	82	188.500.000,00	87
Gider Kesin Hesabı	78.607.610,52		122.513.971,57		164.950.196,20	

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Malî Hizmetler Müdürlüğü, Mayıs 2014.

2.2.8. Gayrimenkuller ve Motorlu Vasıta Envanteri

Arnavutköy Belediyesi'nin envanterinde on farklı bina bulunmaktadır. Bunların toplam kullanım alanı 10.040 m²'dir. (Bkz. Tablo 25)

Tablo 25: Arnavutköy Belediyesi Hizmet Binalarına İlişkin Temel Bilgiler

Binalar	Arsa Büyüklüğü (m ²) ve Parsel Numarası	Toplam Kullanım Alanı (m ²)	Kat Adeti	Mülkiyeti
Park ve Bahçeler Müdürlüğü Hizmet Binası	Kadastral Boşluk	250,00	1	--
Durusu Hizmet Binası	5.636,00 m ² ; 1108 parsel	300,00	1	İSKİ
Arnavutköy Hizmet Binası	517,00 m ² ; 119, 120 parseller	963,00	3	Maliye Hazinesi
Taşoluk Hizmet Binası	7.540,40 m ² ; 6341 ada 1 parsel	2.511,00	3	Arnavutköy Belediyesi ve Maliye Hazinesi
Hadımköy Hizmet Binası	358,00 m ² ; 1026 parsel	340,00	2	Arnavutköy Belediyesi
Kademe (Tamirhane)	19.826,00 m ² ; 433 parsel	180,00	2	Arnavutköy Belediyesi
Arnavutköy Ek Bina	504,00 m ² ; 113, 114 parseller	576,00	2	Maliye Hazinesi
Zabıta ve Ruhsat Denetim Müdürlükleri	195,00 m ² ; 14847 parsel	670,00	2	Arnavutköy Belediyesi ve Şahıslar
Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü	--	650,00	2	--
Bolluca Hizmet Binası	13.340,71 m ² ; 394 ada 1 parsel	3600,00	4	Arnavutköy Belediyesi
TOPLAM	--	10.040,00	--	--

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Emlâk ve İstimlak Müdürlüğü, Mayıs 2014.

Arnavutköy Belediyesi'nin mülkiyetinde olan arsaların toplam büyüklüğü ise 6.466.252,05 m²'dir. (Bkz. Tablo 26)

Tablo 26: Arnavutköy Belediyesi'nin Mülkiyetinde Olan Arsaların Büyüklüğü (m²)

Mevkii	Büyüklüğü (m ²)
Arnavutköy	39.778,49
Baklalı	159.929,45
Balaban	61.297,47
Boğazköy	42.412,62
Bolluca	121.951,93
Boyalık	191.010,45

Çilingir	12.512,00
Deliklikaya	68.888,11
Deliyunus	114.598,38
Dursunköy	672.338,36
Durusu	260.298,98
Hacımaşlı	51.046,00
Hadımköy	314.003,15
Haraççı	194.299,01
İmrahor	157.026,20
Karaburun	38.231,67
Ömerli	137.785,65
Sazlıbosna	3.476.737,55
Taşoluk	117.510,09
Tayakadın	100.995,00
Yassıören	42.534,42
Yeşilbayır	64.662,77
Yeniköy	17.574,30
Şamlar	8.830,00
TOPLAM	6.466.252,05 m²

Kaynak: Arnavutköy Tapu Sicil Müdürlüğü, Mayıs 2014.

Arnavutköy Belediyesi envanterinde toplam 62 adet motorlu vasıta bulunmaktadır. Bunların türleri, sayıları ve ortalama yaşları Tablo 27’de gösterilmiştir.

Tablo 27: Arnavutköy Belediyesi’ndeki Motorlu Vasıtaların Türleri, Sayıları ve Ortalama Yaşları

Türü	Sayısı	Ortalama Yaşı
Binek Otomobil	16	9
Kamyon	11	15
Kamyonet	7	14
Su Tankeri	4	20
Ambulans	2	18
Otobüs	1	29
Minibüs	2	4
Traktör	3	27
Motosiklet	4	6
Dozer	3	16
Greyder	4	15
Kazıcı-Yükleyici	2	10
Kepçe	1	27
Silindir	1	30
Süpürge Aracı	1	17
TOPLAM	62	--

Kaynak: Arnavutköy Belediyesi, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Mayıs 2014.

3. PAYDAŞ ANALİZİ

Paydaş, Arnavutköy Belediyesi'nin sunduğu hizmetlerin planlanması, örgütlenmesi, yürütülmesi, koordine edilmesi ve denetlenmesi sürecini doğrudan veya dolaylı etkileyen veya bu hizmetleri tüketen ya da bir şekilde etkilenen özel veya tüzel kişiler ya da sivil oluşumlar şeklinde tanımlanabilir. Paydaş analizi çalışması, stratejik planların önemli bir aşamasıdır. Bu çalışma ile birlikte, kurumun paydaşlarının görüş, düşünce ve önerileri bilimsel ilkelere uygun yol ve yöntemler kullanılarak sistematik bir şekilde derlenir. Bu amaçla anket, mülakat, çalıştay ve benzeri çalışmalar yapılır. Elde edilen veriler analiz edilerek yorumlanır ve belediyenin hem GZFT (güçlü yanlar, zayıf yanlar, fırsatlar, tehditler-SWOT) analizi sürecinde hem de geleceğin tasarlanmasında (misyon, vizyon ve değerlerin belirlenmesinde) kullanılır.

Arnavutköy Belediyesi'nde paydaş analizi "dış paydaşlar" ve "iç paydaşlar" için ayrı ayrı yapılmıştır. Dış paydaşlar için iki ayrı çalışma yapılmıştır. Bunlardan ilki Kasım 2013 tarihinde yapılan kamuoyu araştırmasıdır. Diğeri, ise kurum ve kuruluşlara gönderilen paydaş analizi anketidir. İç paydaşlar ise, Arnavutköy Belediye Meclisi üyeleri ve kurum çalışanlarıdır. İç paydaşların görüş ve düşüncelerinin öğrenilmesi için iç paydaş analiz formu hazırlanmış ve iç paydaşlarca doldurulmuştur.

3.1. DIŞ PAYDAŞ ANALİZİ

Arnavutköy Belediyesi tarafından Kasım 2013'te toplam 2.500 deneği kapsayan bir alan araştırması yaptırılmıştır. Araştırma kapsamında, Arnavutköy halkının belediye hizmetlerinden memnuniyet düzeyi ve beklentileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Alan araştırması verilerine göre Arnavutköy'ün temel ihtiyaçları sırasıyla şunlardır:

1. Ulaşım, trafik, toplu taşıma, yol bakım ve onarım
2. İmar hizmetleri
3. Çevre temizliği
4. Sosyal yaşam alanları (kültür merkezleri, sosyal tesisler, alış-veriş merkezleri, pazar yerleri, spor alanları, parklar vb.)
5. Altyapı (su, kanalizasyon vb.)
6. Park, bahçe, yeşil alanlar ve çevre düzenlemeleri

Arnavutköy Belediyesi tarafından Haziran 2009'da 2338 denekle yaptırılan bir kamuoyu araştırmasına göre ilçenin temel ihtiyaçları şunlardır:

1. Altyapı (su, kanalizasyon vb.)

2. İmar hizmetleri
3. Çevre temizliği
4. Sosyal yaşam alanları (kültür merkezleri, sosyal tesisler, alış-veriş merkezleri, pazar yerleri, spor alanları, parklar vb.)
5. Ulaşım (ulaşım imkânlarının artırılması, otoparklar vb.)
6. Sağlık (sağlık tesisleri)

2009 yılından bu yana genel anlamda ulaşım hizmetleri ilk sıraya yükselirken, altyapı hizmetleri beşinci sıraya gerilemiş, park, bahçe, yeşil alanlar ve çevre düzenlemeleri ise ilk altı ihtiyaç arasına girmiştir.

Dış paydaş analizi kapsamında ayrıca hazırlanan dış paydaş analiz formu, toplam 8 sivil toplum örgütü, 13 mahalle muhtarlığı ve 3 kamu kurumu tarafından doldurulmuştur. Araştırmada elde edilen veriler Tablo 28’de gösterilmiştir:

Tablo 28: Dış Paydaş Anketi Sonuçları

Sıra No	Değerlendirme Konusu	Ortalama Değer (%)
1	Arnavutköy Belediyesi’nin ilgili birimlerinin, kurumunuzla ilişkilerinin düzeyi	65
2	Arnavutköy Belediyesi’nin, kurumunuz ile yürüttüğü ortak faaliyetler (meslekî-tekniik eğitim, danışmanlık, projeler vb.)	63
3	Arnavutköy Belediyesi tarafından yürütülen hizmetlerin yeterliliği	68
4	Arnavutköy Belediyesi’nin, yürütmekte olduğu faaliyetler ve projeler hakkında sizleri bilgilendirme düzeyi	59

Dış paydaşlar Arnavutköy Belediyesi’nin ilgili birimlerinin kendi kurumları ile ilişkilerinin düzeyinin genel olarak yeterli olduğunu, belediye ile yürütülen ortak faaliyetlerden genel anlamda memnun olduklarını, belediye hizmetlerinin oldukça yeterli düzeyde olduğunu, belediyenin hizmetler hakkında kendilerini genel olarak bilgilendirdiğini düşünmektedir.

Dış paydaş analizi anketine göre Arnavutköy’de öncelik verilmesi gereken projeler veya hizmetler şunlardır:

- Ulaşım
- İmar
- Yol ve kaldırım inşaatı
- Çevre temizliği
- Engelliler sarayı

- Hayat boyu spor yaklaşımına uygun tesislerin yapılması
- Engellilerin istihdam ve iskânına dair projeler
- Belediye bünyesinde bir “dernekler masası”nın kurulması
- Derneklerin ve muhtarlıkların yönetime katılımını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi
- Dernekler ve diğer sivil toplum örgütleri ile ilgili bir koordinasyon biriminin kurulması
- Mahalle konaklarının (muhtarlık binalarının) tamamlanması
- Muhtarlıklarla ilgili bir birimin kurulması
- Okulların tamir ve bakımı
- Camiler ve Kur’an kurslarının tamiri, bakımı, temizliği ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması
- Evde bakım hizmetleri konusunda Devlet Hastanesi ile işbirliği yapılması

3.2. İÇ PAYDAŞ ANALİZİ

İç paydaş analizi belediye meclisi üyeleri ve belediye çalışanları ile görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla anket yöntemi kullanılmıştır. Mayıs 2014’te gerçekleştirilen anket çalışmasına belediye personelinden toplam 47 kişi, belediye meclis üyelerinden toplam 11 kişi katılmıştır. Belediye personeli ile yapılan anket çalışmasında elde edilen sonuçlar Tablo 29’da gösterilmiştir.

Tablo 29: İç Paydaş (Personel) Anketi Sonuçları

Sıra No	Soru	Ortalama Değer (%)
1	Arnavutköy Belediyesi’nin görev, yetki ve sorumlulukları birimler arasında ne ölçüde dengeli bir şekilde paylaştırılmıştır?	63
2	Arnavutköy Belediyesi’nde personel, birimler arasında ne ölçüde dengeli ve adil bir biçimde dağıtılmıştır?	60
3	Arnavutköy Belediyesi’nde uygulanan hizmet içi eğitim programları ne ölçüde yeterlidir?	49
4	Dış çevrede meydana gelen sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmeler Arnavutköy Belediyesi’nin hizmet ve politikalarında ne ölçüde göz önünde bulundurulmaktadır?	67
5	Arnavutköy Belediyesi’nin teknolojik altyapısı, görevinizi etkili ve verimli bir şekilde yürütmenize ne ölçüde uygundur?	69
6	Çalıştığınız mekân, görevinizi etkili ve verimli bir şekilde yürütmenize ne ölçüde uygundur?	69

7	Arnavutköy Belediyesi tarafından sunulan yemek, personel servisi, sağlık ve diğer sosyal hizmetler ne ölçüde tatmin edici?	54,9

Anavutköy Belediyesi personeli belediyenin görev, yetki ve sorumluluklarının birimler arasında genel olarak dengeli dağıldığını; aynı şekilde personelin de birimler arasında genel olarak dengeli ve adil bir şekilde dağıtıldığını düşünmektedir. Ancak, her iki konuda mevcut durumun iyileştirilmesi gerektiği de ifade edilmelidir.

Personel, dış çevrede meydana gelen sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin Arnavutköy Belediyesi'nin hizmet ve politikalarında önemli ölçüde dikkate alındığını; belediyenin teknolojik altyapısının genel olarak yeterli olduğunu ve çalışma mekânlarının uygun olduğunu düşünmektedir.

Diğer taraftan hizmet içi eğitim programları yetersiz bulunurken, personele sunulan yemek, personel servisi, sağlık ve diğer sosyal hizmetlerinden memnuniyet oranı yetersizdir.

Arnavutköy Belediyesi'nin 2015-2019 döneminde ağırlı vermesi gereken hizmetler ve projeler ise şöyle sıralanmıştır:

- Çevre ve yeşil alan (park, bahçe vb.) düzenlemelerinin yaygınlaştırılması
- Çevreye duyarlı konut projelerinin geliştirilmesi
- Cadde ve sokaklarda engellilere uygun düzenlemelerin yapılması
- Sosyal ve kültürel faaliyetlerin bütün mahallelere yayılması
- Sportif faaliyetlerin artırılması
- Bütün birimlerin tek hizmet binasında toplanması
- Arnavutköy'ün merkezindeki trafik sorununun çözüme kavuşturulması
- Çocukların ve gençlerin kötü alışkanlıklardan kurtarılmasına yönelik çalışmaların yaygınlaştırılması
- Eğlenme ve dinlenmeye yönelik sosyal-kültürel donatılar ve mekânların oluşturulması
- Belediye birimleri arasında daha etkili bir koordinasyon mekanizmasının oluşturulması
- Belediye gelirlerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yoğunlaştırılması
- Mevcut devlet hastanesinin eğitim ve araştırma hastanesine dönüştürülmesi
- Üniversite kurulması

- Fen lisesi kurulması
- Çevreyolu yapılması
- Otopark sorununun çözümlenmesi
- Şehir içindeki oto tamircilerin oto sanayi sitesinde toplanması
- Şehir içinde bulunan ve insan sağlığını olumsuz etkileyen işyerlerinin sanayi sitelerinde toplanması
- Şehrin farklı yerlerine dağılmış olan fabrikaların organize sanayi bölgesine taşınması
- İlçe tanıtımına önem verilmesi
- Belediye hizmetlerinin tanıtılmasına önem verilmesi
- Halkta şehir kültürünün geliştirilmesine yönelik eğitim faaliyetleri yapılması
- Belediyenin kurumsallaştırılmasına yönelik çalışmaların tamamlanması
- Minibüslerin disipline edilmesi
- Ana otomasyon programının iyileştirilmesi
- Personele yönelik performans yönetim sisteminin kurulması
- Kadın sığınma evinin yapılması
- Sokak köpekleri ile ilgili çalışmaların yoğunlaştırılması
- Sosyal sorumluluk projelerine ağırlık verilmesi
- Proje hazırlama ve uygulama faaliyetlerine ağırlık verilmesi
- Diğer kamu kurumları ile daha fazla işbirliği yapılması
- Kalite yönetim sisteminin kurulması
- Halkla ilişkiler ve tanıtıma daha fazla önem verilmesi
- Personeli motive edici faaliyetlere ağırlık verilmesi
- Merkezî semtlerde yeni okulların açılması
- Spor merkezlerinin sayısının artırılması
- Cadde ve sokakların aydınlatılmasına önem verilmesi

- İlçenin öğretmenler açısından daha câzip hale getirilmesine yönelik projelerin uygulanması
- Meslek edindirme kurs ve eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve niteliğinin artırılması
- Raylı sistem inşa edilmesi
- Kentsel dönüşüm çalışmasının başlatılması
- Kentsel tasarım kurulu oluşturulması ve kentsel tasarım ilkelerinin tanımlanması
- İlçedeki ormanların sağlık, turizm ve spor amaçlı kullanılmasına yönelik çalışmaların yapılması
- Katı atıkların ayrıştırılmasına yönelik çalışmalar yapılması
- Sahillerin turizm amaçlı olarak düzenlenmesi
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesine daha fazla önem verilmesi
- Arnavutköy-Hadımköy karayolunun genişletilerek standardının yükseltilmesi
- Sahipsiz büyük baş hayvanların kontrol altına alınması
- Alışveriş merkezi ve sinema salonlarının hizmete sunulması
- Beldeler arasında ring seferlerinin düzenlenmesi
- Sivasız, boyasız ve çatısız binalara estetik görünüm kazandırılması
- İhtiyacı karşılayacak büyüklükte bir şehir meydanı inşa edilmesi
- Ara sokaklarda ve uzak mahallelerde çevre temizliğine daha fazla önem verilmesi

Belediye meclis üyeleri ile yapılan anket çalışmasına toplam 11 üye katılmıştır. Meclis üyeleri aşağıdaki hizmet alanlarında Arnavutköy Belediyesi'ni başarılı bulmaktadır:

- Gençlik eğitim merkezleri (ARGEM)
- Sosyal yardım ve sosyal hizmet işleri (ASYAM, AYEM)
- Temizlik hizmetleri
- Asfaltlama ve kaldırım çalışmaları
- Spora verilen destek
- Bilgi-işlem, internet sitesi ve elektronik sistemler

- Belediye canlı destek hattı
- Millî eğitime verilen destek
- İmar planlarının tamamlanmış olması
- Mahallelere kapalı pazar yerlerinin yapılmakta olması
- Kültür ve sanat faaliyetleri
- Ramazan ayında yapılan faaliyetler

Belediye meclis üyeleri aşağıdaki hizmet alanlarında belediye faaliyetlerinin daha etkin olması gerektiğini düşünmektedir:

- Personel eğitimleri
- Eğlenme, dinlenme, yeme-içme ve diğer sosyal donatı mekânları yetersizliği
- Park ve bahçelerin bakımı ve korunması
- Mahalle ve köylere ulaşım
- Şehir merkezindeki trafik sorunu
- Özellikle şehir merkezinde otopark sorunu yaşanması
- Sokak hayvanları
- Şehir estetiği
- Halkla ilişkiler ve tanıtım

Belediye meclis üyeleri bir sonraki beş yılda aşağıdaki hizmetlere, projelere veya konulara ağırlık vermesi gerektiğini düşünmektedir:

- Vadipark projesi
- İlçede bir üniversitenin/üniversitelerin kurulması
- Çevreyolu
- Bütün birimleri kapsayan merkezî hizmet binası ve kamu kurumları kampusu
- İstihdama katkı
- Yeni mezarlıklar
- Kentsel dönüşüm

- STK'lar ile ortak projeler yapılması
- Personelde aidiyet duygusunun geliştirilmesi
- Sosyal konut projeleri
- Halka açık spor alanları
- Araştırma ve eğitim hastanesi
- Sosyal donatılar
- Şehir tiyatrosu
- Sinemalar
- Doğa ve deniz turizmi projeleri
- Şehir merkezinde aydınlatma
- Tarımın desteklenmesi
- Madde bağımlılığı ile mücadeleye destek

4. GZFT (GÜÇYÜ YANLAR, ZAYIF YANLAR, FIRSATLAR ve TEHDİTLER - SWOT) ANALİZİ

GZFT (SWOT) analizi, bir belediyenin sahip olduğu fırsatlar, üstünlükler, tehditler ve zayıflıkların belirlenmesi amacıyla yapılır. Mevcut durum analizi ve paydaş analizinde elde edilen verilere dayanılarak, Arnavutköy Belediyesi'nin güçlü ve zayıf yanları ile muhtemel fırsatlar ve tehditler belirlenmiştir. Belediyenin stratejik amaç ve hedefleri, güçlü yanların iyi kullanılması, zayıf yanların geliştirilmesi, fırsatların değerlendirilmesi ve Belediyeye veya İlçeye yönelik tehditlerin ise önlenmesi amacıyla oluşturulacaktır. Arnavutköy Belediyesi'nin güçlü ve zayıf yanları, fırsatları ve muhtemel tehditler, sektörlere göre Tablo 30-33'te belirtilmiştir.

Tablo 30: İdarî ve Malî Hizmetler Sektörü için GZFT Analizi

Güçlü (Üstün) Yanlar	Güçlendirilmesi Gereken (Zayıf) Yanlar
Memur personelin eğitim düzeyinin yüksek olması Norm kadro çalışmasının tamamlanmış olması Süreç analizi çalışmasının tamamlanmış olması Arşivin elektronik ortama aktarılmış olması Yönetim bilgi sisteminin kurulmuş olması Kuruma ait istatistiklerin sistematik bir şekilde tutulması ve güncellenmesi	Bütün hizmet birimlerini içine alan bir hizmet binasının yapılması ihtiyacı AB ve uluslararası fonlardan daha etkin bir şekilde yararlanma ihtiyacı
Fırsatlar	Tehditler
Dünyada yerleşmenin ve demokratikleşmenin yeniden güçlenmeye başlaması Merkezi Hükümet'in yerel yönetimleri güçlendirici politikaları Belediyenin özgelirlerini (emlak vergisi vb.) artıracak potansiyel olması AB müktesebatına uyum çalışmalarının, hizmet standartlarını yükseltmesi Belediye hizmetlerine ilişkin teknolojilerde yaşanan gelişmeler ve ortaya çıkan yeni imkânlar Adrese dayalı nüfus kayıt sistemine geçilmiş olması	Küresel ekonomik krizin belediye gelirlerini olumsuz etkilemesi Yeni belediye gelirleri kanununun henüz yürürlüğe girmemiş olması Mahkemelerdeki davaların, genel olarak belediyelerin aleyhine sonuçlanmakta olması Yeni bir ilçe olması dolayısıyla, kamu kurumlarının yaşadığı kuruluş sorunları

Tablo 31: Sosyal ve Kültürel Hizmetler Sektörü için GZFT Analizi

Güçlü (Üstün) Yanlar	Güçlendirilmesi Gereken (Zayıf) Yanlar
İlçe nüfusunun büyük çoğunluğunun (%77), 40 yaşın altında olması Meslek kursları ve bilgi evlerinin yaygınlaştırılıyor olması Yaşlı ve engellilere yönelik hizmetlerin geliştirilmekte olması Kadın ve ailelere yönelik hizmetlerin geliştirilmekte olması Gençlik merkezlerinin aktif bir şekilde çalışıyor olması	Veteriner hizmetlerinin geliştirilmesi ihtiyacı Araç trafiğine kapalı alışveriş caddesinin bulunmaması
Fırsatlar	Tehditler
İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda, Arnavutköy'e daha çok turizm ve sosyal hizmetler eksenli bir fonksiyon yüklenmesi	Okullarda derslik ve öğretmen sayısının azlığı İlçede bir üniversite veya yüksek öğretim kurumunun bulunmaması Yerel basın ve yayın organlarının yeterince gelişmemiş olması

Tablo 32: Planlama ve İmar Sektörü için GZFT Analizi

Güçlü (Üstün) Yanlar	Güçlendirilmesi Gereken (Zayıf) Yanlar
Tüm İstanbul'u ilgilendirebilecek büyük çaplı projeler için uygun arazilerin varlığı İlçenin sahip olduğu turizm potansiyeli (Durusu-Karaburun aksı, ormanlar, göller, barajlar, göletler) İlçedeki yerleşim birimleri arasında boşluklar bulunması Yapılaşmanın yoğun olmaması ve dolayısıyla planlı bir şehirleşmeye elverişli alanların bulunması İstanbul için gününbirlik turizm faaliyetlerinin yer alabileceği bir imkânla sahip olması İstanbul'un yoğun nüfuslu ilçelerinden uzak olması, gelişen ulaşım imkânları dolayısıyla, şehrin sunduğu fırsatlara yakın olması İlçe sınırları içinde 1 adet "arkeolojik sit alanı" bulunması İmar planlarının tamamlanmış olması	İlçedeki mevcut yapı stokunun önemli bir kısmındaki imar sorunlarının giderilmesi ihtiyacı Modern bir şehrin gerektirdiği alışveriş mekânlarının, kentsel donatıların ve meydanların oluşturulması ihtiyacı Hadımköy'ün, ilçenin merkezi bölgeleri ile ulaşım ihtiyacının giderilmesi Kentsel büyüme ile birlikte sanayinin yerleşim alanları içinde kalması ve dağınık bir yapıda olması Arsa arzının yeterli düzeyde olmaması Mevcut yapıların büyük bir kısmının su koruma havzaları için kalıyor olması İlçenin çok geniş alanı kaplaması dolayısıyla, kaçak yapılaşmanın denetim altına alınmasında yaşanması muhtemel sorunlar "Şehir şantiyeciliği" konseptinin geliştirilmesi ihtiyacı
Fırsatlar	Tehditler
Üçüncü Havalimanının büyük ölçüde ilçe sınırları içinde yapılacak olması Kanalistanbul'un büyük ölçüde ilçe sınırları içinde yapılacak olması İlçe sınırları içinde 2 adet modern şehrin inşa edilecek olması İlçeyi İstanbul'un diğer merkezlerine bağlayacak raylı sistem hatlarının planlanmakta olması İstanbul Boğazı'na yapınla Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün çevre yollarının ilçeden geçecek olması İlçenin yüksek nitelikli ve 2x3 şeritli bir yol ile İstanbul'un diğer ilçelerine bağlanmış olması Hadımköy'ün bir sanayi bölgesi olarak ön plana çıkması İlçeyi İstanbul'un diğer yerleşim alanlarına bağlayacak yeni yol projelerinin olması Hadımköy bölgesinin İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda "lojistik alanı" olarak kararlaştırılmış olması Modern toplu konutların yapılması İstanbul-Edirne hızlı tren projesinin Hadımköy bölgesinden geçecek olması İstanbul geneline göre deprem tehlikesinin daha az olması Âfet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesine Dair Kanunun (6306) yürürlüğe girmiş olması	İlçedeki arazilerin bir rant aracı olarak değerlendirilmesine yönelik yoğun talepler Muhtemel bir deprem dolayısıyla, ilçe üzerindeki iskân baskısının artmakta olması

Tablo 33: Çevre Koruma ve Geliştirme Sektörü için GZFT Analizi

Güçlü (Üstün) Yanlar	Güçlendirilmesi Gereken (Zayıf) Yanlar
İlçe sınırları içinde geniş ormanlık alanların olması Geniş mesire alanlarının varlığı İlçedeki aktif yeşil alanların artırılmasına yönelik çalışmaların yoğunlaşması	Katı atık toplama konusunda, “kaynağında ayrıştırma” uygulamasının başlatılması ihtiyacı Özellikle yoğun nüfuslu alanlardaki görüntü kirliliği Merkezi alanlardaki gürültü kirliliği Hadımköy sanayi bölgesinin, çevre üzerine yaptığı baskının artma eğilimi
Fırsatlar	Tehditler
İstanbul’un su havzalarının önemli bir kısmının İlçe sınırları içinde bulunması dolayısıyla, bu alanların korunmasının şehir için hayati öneme sahip olması İlçe sınırları içinde verimli tarım alanlarının olması İl Çevre Düzeni Planı’nda ilçe sınırları içinde 9 milyon metre karelik bir şehir ormanı öngörülmesi İl Çevre Düzeni Planı’nda, su toplama havzalarında olan tüm yapıların yıkılmasının öngörülmesi Kanalistanbul Projesi kapsamında geniş yeşil alan düzenlemelerinin yapılacak olması İlçe sınırları içine yapılacak iki şehir dolayısıyla geniş yeşil alan düzenlemelerinin yapılacak olması İl Çevre Düzen Planı’nda, ekonomik ömrünü dolduran maden ocaklarının kapatılması ve bu ocaklardan meydana gelen arazi tahrifatını düzelterek mikro bölge planının yapılmasının hedeflenmesi Organik tarımın bir sağlık ve gelir kaynağı olarak ön plana çıkması Rüzgârın bir alternatif ve temiz enerji kaynağı haline gelmesi ve merkezi idarenin uyguladığı teşvik politikaları Çevre Kanunu’nun getirdiği caydırıcı düzenlemeler ve ek önlemler AB’ne uyum sürecinde, çevre koruma ve kontrol faaliyetlerinin öneminin artması ve bu konuda mevzuatı geliştirici çalışmaların yapılıyor olması	İlçedeki bazı yerleşim alanlarının özellikle kanalizasyon alt yapısının düzeltilmesi ihtiyacı Su havzalarının yönetimi konusunda yetki ve mevzuat karmaşasının olması Yağmursuyu drenaj sisteminin, kanalizasyon sisteminden ayrıştırılmamış olması Su baskınlarına karşı risk haritasının olmaması

5. GELECEĞİN TASARLANMASI

Geleceğin tasarlanması çalışması, Arnavutköy Belediyesi'nin, 2015-2019 Stratejik Planı'nın uygulamaya konulmasıyla birlikte, gelecekte ulaşacağı konumun belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Bu çerçevede, Belediye'nin faaliyet gösterdiği temel stratejik alanlar belirlenmiş, kentsel misyon tanımlanmış, kentsel vizyon oluşturulmuş, temel ilke ve değerler tespit edilmiştir. Böylece, Arnavutköy Belediyesi'nin temel hizmet felsefesi ve istikameti şekillendirilmiştir. Stratejik amaçlar ve hedefler de bu felsefe ve istikamet çerçevesinde belirlenmiştir.

5.1. STRATEJİK ALANLAR

Arnavutköy Belediyesi, İstanbul metropoliten alanında faaliyet gösteren bir ilçe belediyesidir. Kentsel hizmetlerin yürütülmesi konusunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve merkezî idarenin yetkili diğer kurumları ile birlikte görevlendirilmiştir. Bu kuruluşlar arasında görev ve yetki ayrımı ilgili mevzuatta belirlenmiştir. Arnavutköy İlçe Belediyesi için 2 tane temel stratejik alan belirlenmiştir:

1. Arnavutköy Belediyesi'nde kurumsal gelişimi mükemmelleştirmek.
2. Arnavutköy'ün kentsel gelişimini, İstanbul'un küresel şehir olması hedefine uygun olarak sürdürmek.

5.1.1. Arnavutköy Belediyesi'nde Kurumsal Gelişimi Mükemmelleştirmek

Kurumsallaşma sürecini tamamlayan Arnavutköy Belediyesi'nde kurumsal gelişimin mükemmelleştirilmesi için gerekli olan aşamalar şöyle belirlenmiştir:

1. İnsan Kaynakları Sistemini Mükemmelleştirmek
2. Malî Yapıyı Güçlendirmek
3. Kurumsal Mekân Düzenlemelerini ve Teknik Donanımı Tamamlamak

5.1.2. Arnavutköy'ün Kentsel Gelişimini, İstanbul'un Küresel Şehir Olması Hedefine Uygun Olarak Sürdürmek

Arnavutköy İlçesi, arazi büyüklüğü itibarı ile İstanbul'un 4. büyük ilçesidir. Şehrin yoğun nüfuslu bölgelerinden uzak, diğer metropol ilçelere (Silivri, Çatalca ve Şile "metropol ilçe" niteliğini henüz tam olarak kazanmamıştır) oranla daha az nüfuslu, geniş ormanlık arazileri, tarıma uygun verimli toprakları, gölleri, barajları, göletleri, uzun sahil şeridi ve büyük ölçüde korunmuş tabiatı ile bir çok avantaja sahiptir.

İstanbul İl Çevre Düzeni Planı ile özel bir konum ve fonksiyon yüklenen İlçe, geleceğin İstanbul’unda insanların gıpta ile bakacakları özgün bir konum elde edebilecek potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin etkili bir şekilde değerlendirilmesi için İlçe’nin çeşitli alanlarda sahip olduğu kapasitenin geliştirilmesi ve verimli bir şekilde kullanılması gereklidir. Ayrıca, İstanbul’un geleceğini şekillendirecek vizyon projelerden dört tanesinin Arnavutköy sınırları içinde olması veya Arnavutköy’ü doğrudan etkilemesi, ilçenin gelişimi ve geleceğe taşınması açısından büyük önem taşımaktadır. Söz konusu projeler şunlardır:

1. Üçüncü Havalimanı (150 milyon yolcu kapasiteli)
2. Kanalistanbul
3. Yenışehir (1 milyon nüfuslu)
4. Yavuz Sultan Selim Köprüsü çevreyolları

Bu bağlamda, kentsel gelişimin sürdürülebilir hale getirilmesi için gerekli olan aşamalar şöyle belirlenmiştir:

1. Mekânsal Gelişimi, İstanbul’un Küresel Şehir Olması Hedefine Uygun Olarak Sürdürmek
2. Arnavutköy’de Toplumsal Gelişime Katkı Sağlamak
3. Arnavutköy’ün Ekonomik Gelişimini Desteklemek

5.2. HİZMET SEKTÖRLERİ

Arnavutköy Belediyesi 4 temel sektörde faaliyet göstermektedir. Bu sektörler “idarî ve malî hizmetler”, “sosyal ve kültürel hizmetler”, “planlama ve imar”, “çevre koruma ve geliştirme”. Belediye bünyesindeki birimlerin sektörlere göre dağılımı Tablo 34’te gösterilmiştir.

Tablo 34: Belediyenin Faaliyet Gösterdiği Sektörler ve Müdürlüklerin Dağılımı

Sıra No	Sektör	Müdürlük
1	İdarî ve Malî Hizmetler	Bilgi-İşlem Müdürlüğü
		Destek Hizmetleri Müdürlüğü
		Hukuk İşleri Müdürlüğü
		İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
		İşletme ve İştirakler Müdürlüğü
		Malî Hizmetler Müdürlüğü
		Özel Kalem Müdürlüğü
		Teftiş Kurulu Müdürlüğü
		Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü
		Yazı İşleri Müdürlüğü
2	Sosyal ve Kültürel	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

	Hizmetler	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
		Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü
		Spor İşleri Müdürlüğü
3	Planlama ve İmar	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
		Emlâk ve İstimlâk Müdürlüğü
		Plan ve Proje Müdürlüğü
		Yapı Kontrol Müdürlüğü
		Fen İşleri Müdürlüğü
4	Çevre Koruma ve Geliştirme	Zabıta Müdürlüğü
		Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü
		Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü
		Park ve Bahçeler Müdürlüğü

5.3. ŐEHİRİN VİZYONU

Vizyon, bir Şehrin uzun vadede alacağı Şekli, geleceği konumu ve oluŐturacađı imajı içeren bir ifadedir. Vizyon, kurumun belirli bir sũre sonrasında ulaŐmayı hedeflediği amacı ifade eder. Bu açıdan, Şehri diğerlerinden ayırır, ona özgũnlũk ve farklılık kazandırır. Arnavutkŕy Belediyesi için hazırlanan 2015-2019 Dŕnemi Stratejik Planı için yapılan analizler sonucunda Arnavutkŕy Belediyesi için tanımlanan vizyon Őŕyledir:

“Yarının İstanbul’unu, bugũnũn Arnavutkŕy’ũnde inşa etmek”

5.4. ŐEHİRİN MİSYONU

Misyon, bir belediyenin, neyi, nasıl ve niçin yaptığını ifade eder. Bu nedenle, vizyonun gerçekleŐtirilmesine temel oluşturur. Vizyona giden yolda nasıl ilerleneceğini ifade eder. Misyon, belediyenin ilke ve değerleri dikkate alınarak ifadelendirilir. 2015-2019 Dŕnemi Stratejik Planı için yapılan analizler sonucunda Arnavutkŕy Belediyesi için tanımlanan misyon Őŕyledir:

“Hizmetlerimizi, yarının İstanbul’unun ihtiyaçlarına hitap edecek bir perspektifle sunmak”

5.5. TEMEL İLKELER ve DEğerLER

Paydaş analizi çerçevesinde beliren ilke ve değerler, Arnavutkŕy Belediyesi’nin kurumsal ilke ve değerlerinin Őekillendirilmesinde etkili olmuştur. Ancak, bunlara, Belediye yŕnetiminin hizmet felsefesini yansıtan bazı ilke ve değerler de eklenmiŐtir. Bu erevede, Belediye’nin temel ilke ve değerleri Őŕyle belirlenmiştir:

1. İnsan sevgisi
2. Adalet
3. Sistem
4. Sũrdũrũlebilirlik
5. YŕnetiŐim
6. Kalite
7. Liderlik

5.6. STRATEJİK AMAÇLAR ve STRATEJİK HEDEFLER

5.6.1. İdarî ve Malî Hizmetler Sektörü

5.6.1.1. Destek Hizmetleri

Stratejik Amaç 1: Destek hizmetlerini, kurumsal performansa katkı yapacak şekilde yürütmek.

Stratejik Hedef 1.1: Arnavutköy Belediyesi'ne ait hizmet binalarında yemek ve temizlik hizmetlerinin personelin duyduğu genel memnuniyet oranını her yıl kademeli olarak artırarak 2019 yılı sonuna kadar ortalama %80 düzeyine çıkarmak.

5.6.1.2. İnsan Kaynakları

Stratejik Amaç 2: İnsan kaynakları sistemini, hizmet ihtiyacına uygun bir şekilde yapılandırmak ve işletmek.

Stratejik Hedef 2.1: 2015 yılı sonuna kadar personel özlük dosyalarının %100'ünü dijital arşiv ortamına aktarmak.

Stratejik Hedef 2.2: Personel verimliliğini arttırmak için her yıl kişi başına en az 10 saat hizmet içi eğitim verilmesi sağlamak.

Stratejik Hedef 2.3: 2018 yılı sonuna kadar işçi personel sayısını %20 oranında azaltmak.

5.6.1.3. Malî Hizmetler

Stratejik Amaç 3: Finansman yönetimini hizmetlerin verimli bir şekilde yürütülmesi için güçlendirmek ve işletmek.

Stratejik Hedef 3.1: Gelir ve gider bütçelerinde gerçekleşme oranını 2019 yılı sonuna kadar %90 seviyesinin üstünde tutmak.

5.6.1.4. Yazı İşleri ve Arşiv

Stratejik Amaç 4: Yazı işleri ve arşiv sistemi hizmetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesini güçlü bir biçimde destekleyecek şekilde yapılandırmak ve işletmek.

Stratejik Hedef 4.1: Arşiv yönetim sistemini geliştirmek ve dijital arşivi güncel tutmak.

5.6.1.5. Bilişim

Stratejik Amaç 5: Hızla gelişen ve değişen teknolojik imkanları izleyerek değerlendirmek, belediyeçilik alanında uygulamaya dönük gerekli çalışmaları yapmak,

Stratejik Hedef 5.1: belediye yönetim bilgi sisteminin geliştirilmesi ve belediye hizmetlerinin kaliteli ve etkin yürütülmesini sağlamak.

Stratejik Hedef 5.2: Belediyenin teknolojik altyapısının güncel tutulmasını sağlamak.

Stratejik Hedef 5.3: Herhangi bir âfet ya da farklı bir etkiye karşı bilgilerin ve sistemlerin korunması için önlemler alarak, iş sürekliliği ve yedekliliği sağlamak.

Stratejik Hedef 5.4: e-devlet / e-dönüşüm çerçevesinde geliştirilecek vizyoner projelerle, bilişim alanında kamu kurumları arasında örnek kurumlar arasında yer almak.

Stratejik Hedef 5.5: Belediye iletişim hizmetlerinin teknolojik yeniliklerle desteklenerek güncel tutulmasını sağlamak.

5.6.1.6. İşletme ve İştirakler

Stratejik Amaç 6: Gelir yönetimini hizmetlerin verimli bir şekilde yürütülmesi için güçlendirmek ve işletmek.

Stratejik Hedef 6.1: Emlak tahakkuk / tahsilât oranını her yıl kademeli olarak artırarak 2019 yılı sonuna kadar %85 seviyesine yükseltmek.

Stratejik Hedef 6.2: E-belediyeçilik kapsamında yapılan tahsilât oranını her yıl kademeli olarak artırarak 2019 yılı sonuna kadar %60 seviyesine yükseltmek.

5.6.1.7. Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü

Stratejik Amaç 7: Ulaşım hizmetlerinin kurumsal yapısını kurmak ve yürütmek.

Stratejik Hedef 7.1: Arnavutköy Belediyesi'ne ait personel taşıma servisi hizmetinin genel memnuniyet oranını her yıl kademeli olarak artırarak 2019 yılı sonuna kadar ortalama %80 düzeyine çıkarmak.

Stratejik Hedef 7.2: Arnavutköy Belediyesi'nin envanterine kayıtlı hizmet araçlarından teknik ve ekonomik ömrünü tamamlamış ve kullanılmasında yarar görülmeyen toplam 11 adet hizmet aracının 2019 yılı sonuna kadar hurda terkin işlemlerini yapmak.

5.6.2. Sosyal ve Kültürel Hizmetler Sektörü

5.6.2.1. Sosyal Yardım Hizmetleri

Stratejik Amaç 8: İlçemizde yaşayan yaşlı, engelli, öksüz, yetim ve dul gibi tüm ihtiyaç sahiplerine; öğrenci ve asker ailelerine yapılacak yardımlarda; sürdürülebilir bir sistemin kurularak kalite ve hızın seviyesini yükseltmek amacıyla faaliyetler yapmak;

Stratejik Hedef 8.1: Sosyal Yardım Otomasyon Sistemini 2015 yılı sonuna kadar tamamlamak ve bütün sosyal yardım faaliyetlerini 2016 yılı sonuna kadar sistem üzerinden yapar hâle gelmek.

Stratejik Hedef 8.2: 2015 yılı sonuna kadar, 1 adet ASYAM (Arnavutköy Sosyal Yardım Merkezi) daha hizmete açmak.

Stratejik Hedef 8.3: ASYAM Kart kullanıcı sayısını 2019 yılı sonuna kadar 3.000 adeta yükseltmek.

Stratejik Hedef 8.4: Arnavutköy Belediyesi tarafından yürütülen sosyal yardım çalışmalarından halkın duyduğu memnuniyet düzeyini tespit etmeye yönelik olarak her yıl 1 defa iç ve dış paydaş memnuniyet araştırması yaptırmak.

Stratejik Hedef 8.5: Arnavutköy Belediyesi İstihdam Merkezi (ABİM) kanalıyla her yıl ortalama 1000 kişinin istihdam edilmesine katkı sağlamak.

Stratejik Hedef 8.6: 2019 yılı sonuna kadar, Arnavutköy Belediyesi Yaşlı ve Engelli Merkezi (AYEM) kanalıyla erişilen yaşlı ve engelli sayısını 8.500'e, meslekî eğitim ve kurs sayısını 20'ye, yürütülen ortak proje sayısını 4'e yükseltmek.

Stratejik Hedef 8.7: Alkol ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele Merkezi'ni 2019 yılı sonuna kadar hizmete açmak.

Stratejik Hedef 8.8: Kadın Konukevi'ni 2019 yılı sonuna kadar hizmete açmak.

5.6.2.2. Kültür Hizmetleri

Stratejik Amaç 9: İlçenin kültürel ve sosyal açıdan gelişimine katkı sağlayacak faaliyetler yapmak.

Stratejik Hedef 9.1: 2019 yılına kadar Arnavutköy'e ve ülkemize mal olmuş şahsiyetleri anmak için 80 tane geniş kapsamlı program; kültür sanat alanında 10 tane ödüllü yarışma düzenlemek.

Stratejik Hedef 9.2: Kültür gezileri kapsamında 2019 yılı sonuna kadar 5 farklı bölgeye gezi düzenlemek.

Stratejik Hedef 9.3: Arnavutköy Gençlik ve Eğitim Merkezleri (ARGEM) bünyesinde eğitim ve kültür faaliyetlerine katılan genç sayısını 2019 yılı sonuna kadar yıllık 20 bin kişiye ulaştırmak.

Stratejik Hedef 9.4: 2019 yılına sonuna kadar her yıl 1 adet Arnavutköy Gençlik ve Eğitim Merkezi (ARGEM) açarak, toplam ARGEM sayısını 15'e yükseltmek.

Stratejik Hedef 9.5: 2019 yılı sonuna kadar, 3 tane yeni Kadın Kültür ve Sanat Merkezi'ni (Hadımköy, Haraççı-Taşoluk ve Durusu) hizmete açmak.

Stratejik Hedef 9.6: Toplu sünnet ve toplu nikah etkinliğine katılımı 2019 yılı sonuna kadar %50 artırmak.

Stratejik Hedef 9.7: Arnavutköy'de en az 30 bin cilt materyale (kitap, dergi, ansiklopedi, sözlük, tez vb.) sahip bir halk tipi kütüphaneyi 2019 yılı sonuna kadar hizmete açmak.

5.6.2.3. Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler

Stratejik Amaç 10: Paydaşları belediye hizmetleri hakkında, belediye birimlerini de paydaşlardan gelen bilgi ve veriler hakkında zamanında ve etkili bir şekilde bilgilendirerek belediye hizmetlerinin tanıtımını yapmak ve belediye birimlerine geribildirimde bulunmak.

Stratejik Hedef 10.1: 2015 yılından itibaren, her yıl ortalama 10 tane icraat ile ilgili tanıtım videosu hazırlamak.

Stratejik Hedef 10.2: Sosyal medya hesaplarındaki takipçi sayısını, 2015 yılından itibaren her yıl ortalama %5 oranında artırmak.

Stratejik Hedef 10.3: Yazılı, görsel ve elektronik basında çıkan haber sayısını, 2015 yılından itibaren her yıl kademeli olarak artırarak 2019 yılı sonuna kadar yıllık 2.500 adeta çıkarmak.

Stratejik Hedef 10.4: Yazılı ve görsel basında belediye faaliyetleri hakkında çıkan haberlerin reklâm eşdeğeri karşılığını her yıl kademeli olarak artırarak 2019 yılı sonuna kadar yıllık 4 milyon ABD doları düzeyine çıkarmak.

Stratejik Hedef 10.5: 2015 yılından itibaren her yıl 1 defa iç paydaş, 1 defa dış paydaş anketi yaptırmak.

Stratejik Hedef 10.6: 2015 yılından itibaren her yıl çağrı merkezi raporlarını kitaplaştırmak.

5.6.2.4. Spor Hizmetleri

Stratejik Amaç 11: Arnavutköy'ün spor altyapısını geliştirici çalışmalar yapmak, sportif faaliyetler ve yarışmalar organize etmek, spor kulüplerini destekleyici çalışmalar yapmak, halkta spor bilincinin gelişmesine yönelik programlar ve faaliyetler organize etmek.

Stratejik Hedef 11.1: İlçede bulunan spor kulüplerine tesis ve kurulumunda yardımcı olmak

Stratejik Hedef 11.2: Spor ahlâkı ve bilincini geliştirecek eğitim etkinlikleri organize etmek.

Stratejik Hedef 11.3: Farklı spor faaliyetleri, spor branşlarını tanımak ve sporun eğlencesini ortaya çıkarmak için spor festivalleri yapmak.

Stratejik Hedef 11.4: İlçede bulunan spor branşlarını desteklemek, yeni branşlara olanak sağlamak.

Stratejik Hedef 11.5: Spor dallarında ulusal ve uluslararası derece yapanlara teşvik ve destek amaçlı ödül verilmesini sağlamak.

5.6.3. Planlama ve İmar Sektörü

5.6.3.1. Plan ve Proje Hizmetleri

Stratejik Amaç 12: Arnavutköy İlçesinin mekânsal gelişimini yönlendiren planları, bölgedeki üst ölçekli yatırımlar doğrultusunda yeniden kurgulamak ve şehrin vizyonuna yön verecek projeler geliştirmek.

Stratejik Hedef 12.1: Üst ölçekli yatırımların ortaya çıkardığı talepler doğrultusunda 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarını 2019 yılı sonuna kadar revize etmek.

Stratejik Hedef 12.2: 2019 yılı sonuna kadar, planlarda kentsel-sosyal donatı alanı olarak ayrılan 10 adet mekânı projelendirmek.

Stratejik Hedef 12.3: Arnavutköy ilçesindeki kentsel ve kırsal merkezlerde bulunan meydan niteliğindeki 5 adet mekânın çevre düzenleme projelerini 2019 yılı sonuna kadar tamamlayarak bu merkezleri modern meydanlara kavuşturmak.

Stratejik Hedef 12.4: Arnavutköy ilçesinin tamamına hitap eden içinde futbol stadyumunun da bulunduğu bir spor kompleksi projesini 2017 yılı sonuna kadar hazırlamak.

Stratejik Hedef 12.5: İlçede turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi için doğal veya tarihî nitelikteki 2 adet alanı projelendirmek.

Stratejik Hedef 12.6: 2019 yılı sonuna kadar, 4 adet eski eser yapıyı projelendirmek.

5.6.3.2. Fen İşleri

Stratejik Amaç 13: Yarının İstanbul'u ile uyumlu, bu projelere uygun kentsel altyapı oluşturulması, ilçemizin çağdaş yaşamın gerekleriyle uyumlu, halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun bir anlayışla kentsel düzenleme, alt ve üst yapı çalışmalarının yürütülmesini sağlamak.

Stratejik Hedef 13.1: 2019 yılı sonuna kadar, her yıl 65 km olmak üzere toplamda 325 km asfalt yol, her yıl 20 km olmak üzere toplamda 100 km stabilize yol yapmak.

Stratejik Hedef 13.2: 2019 yılı sonuna kadar, her yıl 3 km olmak üzere toplamda 15 km yağmursuyu şebekesi yapmak.

Stratejik Hedef 13.3: 2019 yılı sonuna kadar, her yıl 120.000 m² olmak üzere toplamda 600.000 m² tretuvar yapmak.

Stratejik Hedef 13.4: 2019 yılı sonuna kadar 6 adet Kapalı Pazar Yeri inşaatını tamamlamak.

Stratejik Hedef 13.5: 2019 yılı sonuna kadar, 5 adet eski köy merkezinin, meydan ve çevre düzenlemesini yapmak.

Stratejik Hedef 13.6: 2019 yılı sonuna kadar, 2 adet Yaşam Merkezi yapımını tamamlamak.

Stratejik Hedef 13.7: 2019 yılı sonuna kadar, Arnavutköy Spor Kompleksinin yapımını tamamlamak.

Stratejik Hedef 13.8: 2019 yılı sonuna kadar, en az 5 mahallede spor tesisi yapmak.

5.6.3.3. İmar Hizmetleri

Stratejik Amaç 14: Arnavutköy Belediyesi'nin sorumluluğundaki yerleşim alanları ve bu alanlardaki parselleri yasal mevzuata ve ayrıca fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun ruhsatlandırılmasını sağlayarak daha yaşanır bir yapılaşmayı gerçekleştirmek.

Stratejik Hedef 14.1: 2015-2019 yılları arasında yürürlükte bulunan 1/5000 ölçekli ve 1/1000 ölçekli imar planları ve ilgili mevzuata uygun olarak imar durumlarını düzenlemek; bunlara uygun olarak inşaat yapı ruhsatlarını vermek.

5.6.3.4. Emlâk ve İstimlâk Hizmetleri

Stratejik Amaç 15: Arnavutköy Belediyesi'nin sorumluluk alanlarındaki arsa ve arazi düzenlemelerini yapmak, belediye mülklerinin etkin ve rasyonel kullanımını sağlamak ve Kent Bilgi Sistemi'ni oluşturmak.

Stratejik Hedef 15.1: 2019 yılı sonuna kadar 2000 ha alanda imar uygulama çalışmalarına başlamak.

Stratejik Hedef 15.2: Kent Bilgi Sistemi'ni 2019 yılı sonuna kadar %80 oranında tamamlanması için birimi ilgilendiren temel çalışmaları tamamlamak.

Stratejik Hedef 15.3: Belediye taşınmazlarının etkili ve rasyonel kullanılması amacıyla, 300 adet hisseli belediye taşınmazlarının 2019 yılı sonuna kadar hissedarlarına satılmasını sağlamak.

Stratejik Hedef 15.4: Arnavutköy Yönetim ve Yaşam Merkezi'ni 2017 yılı sonuna kadar hizmete açmak.

5.6.4. Çevre Koruma ve Geliştirme Sektörü

5.6.4.1. Çevre Koruma ve Kontrol Hizmetleri

Stratejik Amaç 16: İlçenin doğal güzellik ve tabii değerlerinin korunması için üretilen her türlü atığın, modern atık yönetimi ve yönetmeliklere uygun olarak toplanmasını, toplatılmasını ve ilgili yerlere teslimini sağlamak.

Stratejik Hedef 16.1: Ambalaj atıkları, pil atıkları, elektrikli ve elektronik eşya atıkları ve atık cam şişelerin 2014 yılı toplama miktarlarını 2019 yılı sonuna kadar her yıl ortalama %10 oranında artırmak.

Stratejik Hedef 16.2: İlçenin genel temizliğinden halkın duyduğu memnuniyet oranını, 2019 yılı sonuna kadar % 90 seviyesinin altına düşürmemek.

Stratejik Hedef 16.3: Çevrenin korunması ve çevre bilincinin yerleştirilmesi amacıyla; her yıl en az 120 işyerini atık yönetimi konusunda denetlemek, bilgilendirmek ve her yıl en az 20 okulda eğitim semineri düzenlemek.

Stratejik Hedef 16.4: İlçemiz sınırları dahilinde toplanan katı atıkların düzenli depolama alanlarına naklinin gerçekleştirilebileceği "Katı Atık Aktarma İstasyonunun" ilçemiz hudutları içerisinde 2018 yılı sonuna kadar yapılmasını sağlamak.

5.6.4.2. Parklar ve Yeşil Alanlar

Stratejik Amaç 17: Arnavutköy'ün doğal güzelliklerini ve yeşil alanlarını koruma-kullanma dengesi içerisinde korumak ve geliştirmek.

Stratejik Hedef 17.1: 2019 yılı sonuna kadar 2 adet tema parkı inşa etmek.

Stratejik Hedef 17.2: 2019 yılı sonuna kadar toplam 1 adet Şehir Ormanı oluşturmak.

Stratejik Hedef 17.3: 2019 yılı sonuna kadar ilçe genelinde en az 10.000 adet ağaç dikmek.

Stratejik Hedef 17.4: 2019 yılı sonuna kadar ilçe genelindeki 50 adet parkı yeniden düzenlemek.

Stratejik Hedef 17.5: 2019 yılı sonuna kadar ilçe genelinde 37 adet mahalle parkı yapmak.

Stratejik Hedef 17.6: Hadımköy- Akpınar Bölge Parkı'nı 2019 yılı sonuna kadar hizmete açmak.

5.6.4.3. Zabıta Hizmetleri

Stratejik Amaç 18: Zabıta hizmetlerini mevzuat çerçevesinde zamanında, etkin, çözüm odaklı ve verimli bir denetim ağı oluşturmak suretiyle toplum düzeninin sağlanmasına katkı yapmak.

Stratejik Hedef 18.1: Nüfusu 20.000'i aşkın yerleşim yerlerinde ve ilçemiz merkez ve merkeze yakın mahallelerin tamamındaki büyük baş ve küçükbaş hayvan ahır ile kümes faaliyetlerini 2019 yılı sonuna kadar % 90 oranında sonlandırmak.

Stratejik Hedef 18.2: Arnavutköy İlçesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren sıhhi işyerlerini 2019 yılı sonuna kadar yılda en az 1 kez denetlemek.

5.6.4.4. Ruhsat ve Denetim Hizmetleri

Stratejik Amaç 19: Çevre ve toplum sağlığının korunması açısından önem arz eden sıhhi ve gayri sıhhi müesseselerin zararlı etkilerinin yok edilmesi veya en az düzeye indirilmesi, doğal kaynakların kirlenmelere karşı korunması için bu tür müesseselerin kontrol altına alınması, ruhsatlandırılması ve denetlenmesindeki usul ve esasları belirlemek.

Stratejik Hedef 19.1: 2015 yılı sonuna kadar, Arnavutköy Belediyesi sınırları içerisinde bulunan sıhhi ve gayri sıhhi işletmelerin adres beyanları başta olmak koşuluyla ruhsatlı ve ruhsatsız tüm işyerlerini tespit etmek.

Stratejik Hedef 19.2: 2015 yılı sonuna kadar, denetimlerde tespit edilen işyerlerinin ruhsata bağlanmasını sağlamak, ruhsata bağlanması mümkün olmayan işyerlerinin faaliyetine son verilmesini sağlamak.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Akşiyay, F., M. Bekbölet ve O. Eroskay (1990), **Terkos Gölü ve Çevresi Fiziksel Kimyasal ve Ekolojik Dengesinin Araştırılması**, B.Ü. Çevre Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Arnavutköy Belediyesi, **2010-2014 Dönemi Stratejik Planı**.

Arnavutköy Belediyesi (2013), **Arnavutköy Şehir Rehberi**.

Baki, T. (1997), **Terkos Gölü Su Kalitesi Değerlendirmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Çevre Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.

Baylan, E. ve Karadeniz, N. (2006), **Terkos Gölü (İstanbul) Örneğinde Doğal ve Kültürel Çevrenin Korunması ve Geliştirilmesi Üzerine Bir Araştırma**, Tarım Bilimleri Dergisi 12 (2), ss. 151-161.

Binoğul, Nergiz (2011), **Arnavutköy Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü Osmanlı Camii Rölöve Raporu**, İstanbul.

BOA, A. MKT. MHM, 600/18-1319.

BOA, C. BH, 128/6181-1183.

BOA, DH-MUİ, 16-3/3-1325.

BOA, HR. İM, 26/9-1338.

BOA, Y. A. HUS, 282/115-1309.

BOA, Y. A. RES, 23/7-1299.

BOA, Y. PRK. ASK, 95/12-1309.

BOA, Y. PRK. ASK, 94/53-1309.

“Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, Kanun No. 5747, Tarih: 06.03.2008, **Resmî Gazete**, Sayı: 26.824, Tarih: 22.03.2008.

Byfield, A., N. Özhatay (1993), **Türkiye'nin Kuzey Kumullarının Korunmasına Yönelik Rapor**, Doğal Hayatı Koruma Derneği (DHKD), İstanbul.

Davaşlıgil, Ö. (1998), **Terkos Gölü' nün Su Kalitesinin Değerlendirilmesi İçin Ön Yaklaşım**, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

<http://dobisu.marmara.edu.tr/terkos-tr.htm>

<http://www.arnavutkoy.bel.tr/erehber/480/1/sosyal-dernekler.aspx>

<http://www.arnavutkoy.bel.tr/erehber/482/1/spor-klpleri.aspx>

<http://www.arnavutkoy.bel.tr/kategori/8/0/kulturvesanat.aspx>

http://www.arnavutkoy.gov.tr/default_BO.aspx?content=1008

<http://www.ibb.gov.tr/tr-TR/SubSites/DepremSite/Pages/DepremTehlikeHaritalari.aspx>

<http://www.istanbulunmetrosu.com/istanbulda-rayli-sistemler.html>

<http://www.meb.gov.tr/iletisim/yurtlar/yurtlar.asp?IL=%DDSTANBUL>

<http://www.tarim.gen.tr/istatistikler.asp?istatistik=15&islem=haritagoster>

<https://mebbis.meb.gov.tr/KurumListesi.aspx>

<http://rapor.tuik.gov.tr>

<http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>

<http://www.tuik.gov.tr>

İstanbul Bölgesi 3. Havalimanı ÇED Raporu, 2013.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, **1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı**, 2009.

MSGSÜ (2009), **Planlama Atölyesi 4 Raporu**, Yayınlanmamış Çalışma, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü.

“Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 26 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, Kanun No. 6360, Tarih: 12.11.2012, **Resmî Gazete**, Sayı: 28.489, Tarih: 06.12.2012.

Pelin Çelik Mimarlık ve Restorasyon Bürosu, **Arnavutköy Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü Boğazköy Cami Restitüsyon ve Restorasyon Raporu**, İstanbul, 2011.

Şeker, Murat ve d., **İstanbul Rekabet Endeksi: 39 İlçe**, İstanbul Kalkınma Ajansı, İstanbul.

Taksim Yapı, **Arnavutköy Belediyesi Plan ve Projeler Müdürlüğü 10 Pafta 1188 Parseldeki Ahşap Yapı Rölöve-Restitüsyon-Restorasyon Raporu**, 2012, s. 2.

Van, R. (1997), **Çatalca – Durusu Orman Köylerinin Sosyo – Ekonomik Sorunları**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul, s. 74.

Yalçın, Hülya (2012), “Arnavutköy’ün Doğal ve Tarihi Değerleri”, **Sürdürülebilir Şehir Yapmak, Arnavutköy Yaklaşımı** içinde, İstanbul 2012 s. 104.

1/25 000 Ölçekli İstanbul Nazım İmar Planı.

22 Şubat 1994 tarih ve 3384 sayılı İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı.

5393 sayılı Belediye Kanunu, Resmi Gazete, Tarih: 13.07.2005, Sayı: 25.874.